

11.10.2023

MIETINTÖ

neuvoston kannasta esitykseen Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi
varainhoitovuodeksi 2024
(11565/2023 – C9-0336/2023 – 2023/0264(BUD))

Osa 1: Päätöslauselmaesitys

Budjettivaliokunta

Esittelijät: Siegfried Mureşan (pääluokka III – Komissio)
Nils Ušakovs (muut pääluokat)

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS	3
ULKOASIAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO.....	24
KEHITYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO	32
TALOUS- JA RAHA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	38
TYÖLLISYYDEN JA SOSIAALIASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	44
YMPÄRISTÖN, KANSANTERVEYDEN JA ELINTARVIKKEIDEN TURVALLISUUDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	53
TEOLLISUUS-, TUTKIMUS- JA ENERGIAVALIOKUNNAN KIRJE	59
SISÄMARKKINA- JA KULUTTAJANSUOJAVALIOKUNNAN LAUSUNTO	63
LIIKENNE- JA MATKAILUVALIOKUNNAN LAUSUNTO	68
MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	75
KALATALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO	85
KULTTUURI- JA KOULUTUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO	90
PERUSSOPIMUS-, TYÖJÄRJESTYS- JA TOIMIELINASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO	95
NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN LAUSUNTO	99
TALOUSARVIOTA KOSKEVASSA TRILOGISSA 25. HUHTIKUUTA 2023 HYVÄKSYTTY YHTEINEN LAUSUMA	106
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	108
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	109
 Julkaistaan erikseen	
– budjettivaliokunnan kokouksissaan 2. lokakuuta 2023 tekemät päätökset tarkistusluonnoksista esitykseen yleiseksi talousarvioksi	Osa 2 – A9-0288/2023

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston kannasta esitykseen Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2024 (11565/2023 – C9-0336/2023 – 2023/0264(BUD))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 314 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 A artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta 14. joulukuuta 2020 annetun neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053¹,
- ottaa huomioon väliaikaisen mietintönsä ehdotuksesta monivuotisen rahoituskeh്യksen 2021–2027 väliarvioinnista²,
- ottaa huomioon 20. kesäkuuta 2023 annetun komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskeh്യksen vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta (COM(2023)0337),
- ottaa huomioon 20. kesäkuuta 2023 annetun komission tiedonannon monivuotisen rahoituskeh്യksen 2021–2027 väliarvioinnista (COM(2023)0336) ja siihen liittyvän komission yksiköiden valmisteluasiakirjan (SWD(2023)0336),
- ottaa huomioon 20. kesäkuuta 2023 annetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Ukrainan tukivälineen perustamisesta (COM(2023)0338),
- ottaa huomioon 20. kesäkuuta 2023 annetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen (‘STEP-kehysväline’) perustamisesta ja direktiivin 2003/87/EY sekä asetusten (EU) 2021/1058, (EU) 2021/1056, (EU) 2021/1057, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) 2021/1060, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695, (EU) 2021/697 ja (EU) 2021/241 muuttamisesta (COM(2023)0335),
- ottaa huomioon 10. toukokuuta 2023 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin elpymisvälineen lainakustannusten kasvun vaikutuksesta EU:n vuoden 2024 talousarvioon³,
- ottaa huomioon 20. huhtikuuta 2023 antamansa päätöslauselman Euroopan parlamentin ennakoarviosta tuloista ja menoista varainhoitovuodeksi 2024⁴,

¹ EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1.

² Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0335.

³ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0194.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0119.

- ottaa huomioon 15. joulukuuta 2022 antamansa päätöslauselman monivuotisen rahoituskehysten 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio⁵,
- ottaa huomioon vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta annetun asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093 muuttamisesta 15. joulukuuta 2022 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2022/2496⁶,
- ottaa huomioon vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehysten vahvistamisesta 17. joulukuuta 2020 annetun neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093⁷, parlamentin, neuvoston ja komission tässä yhteydessä hyväksymät yhteiset julistukset⁸ ja asiaan liittyvät yksipuoliset julistukset⁹,
- ottaa huomioon talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16. joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen¹⁰,
- ottaa huomioon unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä, asetusten (EU) N:o 1296/2013, (EU) N:o 1301/2013, (EU) N:o 1303/2013, (EU) N:o 1304/2013, (EU) N:o 1309/2013, (EU) N:o 1316/2013, (EU) N:o 223/2014, (EU) N:o 283/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU muuttamisesta sekä asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 kumoamisesta 18. heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046¹¹, jäljempänä 'varainhoitoasetus',
- ottaa huomioon yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi 16. joulukuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092¹²,
- ottaa huomioon puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999 muuttamisesta 30. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119¹³, (eurooppalainen ilmastolaki),
- ottaa huomioon 13. joulukuuta 2017 annetun toimielinten välisen julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista¹⁴ ja siitä 19. tammikuuta 2017 antamansa päätöslauselman¹⁵,

⁵ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0450.

⁶ EUVL L 325, 20.12.2022, s. 11.

⁷ EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 11.

⁸ EUVL C 444I, 22.12.2020.

⁹ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0357.

¹⁰ EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 28.

¹¹ EUVL L 193, 30.7.2018, s. 1.

¹² EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 1.

¹³ EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1.

¹⁴ EUVL C 428, 13.12.2017, s. 10.

¹⁵ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0010.

- ottaa huomioon 16. helmikuuta 2023 antamansa päätöslauselman EU:n strategiasta teollisuuden kilpailukyvyyn, kaupankäynnin ja laadukkaiden työpaikkojen edistämiseksi¹⁶,
- ottaa huomioon 19. toukokuuta 2022 antamansa päätöslauselman Venäjän Ukrainassa käymän sodan sosiaalisista ja taloudellisista vaikutuksista EU:hun – EU:n toimintavalmiuksien vahvistaminen¹⁷,
- ottaa huomioon 1. helmikuuta 2023 annetun komission tiedonannon ”Vihreän kehityksen teollisuussuunnitelma nettonollan aikakaudelle” (COM(2023)0062),
- ottaa huomioon 12. heinäkuuta 2023 antamansa päätöslauselman Schengen-alueeseen liittymisestä¹⁸, 11. joulukuuta 2018 antamansa päätöslauselman Schengenin säännösten täysimääräisestä soveltamisesta Bulgariassa ja Romaniassa: tarkastusten poistaminen sisäisiltä maa-, meri- ja ilmarajoilta¹⁹, 13. lokakuuta 2011 ja 18. lokakuuta 2022²⁰ antamansa päätöslauselmat Romanian ja Bulgarian liittymisestä Schengen-alueeseen, 23. marraskuuta 2022 päivätyn ja parlamentille joulukuussa 2022 lähetetyn raportin Romaniaan ja Bulgariaan tehdystä täydentävästä vapaaehtoisesta tiedonhankintamatkasta, jonka aiheena oli Schengenin säännösten soveltaminen ja sen kehitys vuodesta 2011 lähtien, sekä komission ehdotuksen näiden kahden maan liittymisestä Schengen-alueeseen,
- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2019 annetun komission tiedonannon Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (COM(2019)0640) ja siitä 15. tammikuuta 2020 antamansa päätöslauselman²¹,
- ottaa huomioon sukupuolten tasa-arvoa koskevan EU-strategian 2020–2025,
- ottaa huomioon YK:n ilmasopimuksen osapuolten 21. konferenssissa (COP21) Pariisissa 12. joulukuuta 2015 hyväksytyyn sopimukseen, jäljempänä ’Pariisin sopimus’, ja YK:n biodiversiteettikonferenssin osapuolten 19. joulukuuta 2022 pidetyssä 15. konferenssissa hyväksytyyn sopimukseen, jäljempänä ’vuoden 2020 jälkeinen maailmanlaajuinen biodiversiteettikehys’,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kestävä kehityksen tavoitteet,
- ottaa huomioon komission 5. heinäkuuta 2023 antaman esityksen Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2024 (COM(2023)0300),
- ottaa huomioon neuvoston 5. syyskuuta 2023 vahvistaman ja 8. syyskuuta 2023 parlamentille toimittaman kannan²² esitykseen Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2024 (11565/2023 – C9-0336/2023),

¹⁶ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0053.

¹⁷ EUVL C 479, 16.12.2022, s. 75.

¹⁸ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2023)0278.

¹⁹ EUVL C 388, 13.11.2020, s. 18.

²⁰ EUVL C 94 E, 3.4.2013, s. 13 ja EUVL C 149, 28.4.2023, s. 11.

²¹ EUVL C 270, 7.7.2021, s. 2.

²² EUVL C 317, 7.9.2023, s. 3.

- ottaa huomioon työjärjestyksen 94 artiklan,
- ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan, kehitysvaliokunnan, talous- ja raha-asioiden valiokunnan, työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan, ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan, sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan, liikenne- ja matkailuvaliokunnan, maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan, kalatalousvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan, perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot,
- ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan kirjeen,
- ottaa huomioon budjettivaliokunnan mietinnön (A9-0288/2023),

Pääluokka III – Komissio

1. korostaa, että Venäjän covid-19-pandemian jälkeen aloittama hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on aiheuttanut lisää huomattavia taloudellisia ja sosiaalisia seurauksia Euroopan ja koko maailman väestölle, kiihdyttänyt inflaatiota, heikentänyt energiavarmuutta ja aiheuttanut energiaköyhyyttä, nostanut elintarvikkeiden ja energian hintoja ja johtanut miljoonia ihmisiä, etenkin kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia, koskevaan elinkustannuskriisiin; painottaa, että uusi geopoliittinen ja taloudellinen tilanne yhdistettynä pahenevaan ilmasto- ja biodiversiteettikriisiin sekä siitä johtuviin ennennäkemättömiin sään ääri-ilmiöihin ja luonnonkatastrofeihin, jotka vaikuttavat ihmisiin ja yhteisöihin Euroopassa ja sen naapurustossa, on synnyttänyt uusia toimintapoliittisia tarpeita erityisesti ilmaston ja energian, sosiaalisten investointien, puolustuksen ja teollisuuspolitiikan alalla;
2. muistuttaa, että laatiessaan talousarvioesitystä vuodeksi 2024 nykyisen rahoituskehysasetuksen perusteella komissio korosti yksiselitteisesti kehysten rajoituksia, jotka johtuvat siitä, että geopoliittinen ja taloudellinen tilanne on kolme vuotta jatkuneiden ennennäkemättömien kriisien seurauksena muuttunut täysin siitä, kun asetuksesta sovittiin;
3. palauttaa lisäksi mieliin, että kahden viikon kuluttua talousarvioesityksen julkaisemisesta komissio jätti käsiteltäväksi ehdotuksen rahoituskehysasetuksen tarkistamisesta sekä lainsäädäntöehdotukset Ukrainan tukivälineen ja Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen ('STEP-kehysväline') perustamisesta ja totesi, että paketin on oltava käytössä viimeistään 1. tammikuuta 2024 ja siten juuri ajoissa vuoden 2024 talousarviota ajatellen;
4. panee merkille, että huolimatta monivuotisen rahoituskehysten tarkistamista koskevasta komission ehdotuksesta neuvosto päätti muotoilla vuoden 2024 talousarviota koskevan kantansa sillä oletuksella, että kehykseen ei tehdä muutoksia; pitää erittäin valitettavana, että valtaisista rajoitteista huolimatta neuvosto päätti toimia talousarvion käsittelyssä kuin mikään ei olisi muuttunut ja leikkasi talousarvioesitykseen sisältyneitä maksusitoumusmäärärahoja 772 miljoonalla eurolla ja maksumäärärahoja 515 miljoonalla eurolla monivuotisen rahoituskehysten eri otsakkeissa tavalla, joka vähentäisi unionin vaikutusmahdollisuuksia, toimintakykyä ja merkitystä

maailmanlaajuisesti ja jossa ei oteta huomioon haastavaa taloudellista ja sosiaalista tilannetta; katsoo, etteivät neuvoston ehdottamat leikkaukset ole perusteltuja eivätkä perustu tarpeiden tai vastaanottokyvyn objektiiviseen arviointiin ja että ne ovat monissa tapauksissa ristiriidassa yhteisten politiikkatavoitteiden ja poliittisten sopimusten kanssa; päättää siksi palauttaa talousarvioesityksen tasolle kaikkien niiden budjettikohtien määrärahat, joihin neuvosto teki leikkauksia;

5. palauttaa mieliin, että talousarvio voidaan hyväksyä ainoastaan voimassa olevan rahoituskehysasetuksen mukaisesti; muistuttaa olevansa vakaasti sitä mieltä, että vuoden 2024 talousarvion kehyksenä on oltava tarkistettu rahoituskehysasetus, ja katsoo, että jotta voidaan varmistaa perussopimuksen hengen mukainen demokraattinen päätöksenteko, parlamentin on syytä muotoilla kantansa tarkistetun kehyksen perusteella; päättää siksi vuoden 2024 talousarvion käsittelyssään noudattaa samaa linjaa kuin monivuotisen rahoituskehyksen tarkistusta koskevassa väliaikaisessa mietinnössään;
6. muistuttaa pitkäaikaisesta kannastaan, jonka mukaan uusiin poliittisiin painopisteisiin tai tehtäviin olisi liitettävä uusia varoja ja että unionin toimielimillä, elimillä ja erillisvirastoilla on oltava asianmukainen henkilöstö ja riittävät resurssit, jotta ne voivat täyttää toimeksiantonsa; pitää valitettavana, että nykyisessä talousarviotilanteessa komission on pitänyt kohdentaa uudelleen huomattavasti varoja monivuotisen rahoituskehyskauden aikana; korostaa, että kaikkien unionin talousarviosta rahoitettavien menojen on kuuluttava parlamentaarisen valvonnan piiriin;
7. korostaa, että ripeä edistyminen uusien omien varojen käyttöönotossa on olennaisen tärkeää sekä Euroopan unionin elpymisvälineen lainakustannusten takaisinmaksun että nykyisen monivuotisen rahoituskehyksen ja tulevien rahoituskehysten rahoituksen kestävyuden ja niiden täytäntöönpanon kannalta; suhtautuu myönteisesti komission joulukuussa 2021 esittämään ensimmäiseen uusien omien varojen koriin ja kesäkuussa 2023 julkistettuun mukautettuun toiseen koriin; kehottaa neuvostoa varmistamaan viipymättä uusien omien varojen oikea-aikaisen käyttöönoton toimielinten väliseen sopimukseen liitetyn oikeudellisesti sitovan etenemissuunnitelman mukaisesti; korostaa, että tarvitaan vankempia uusia omia varoja, jotta voidaan taata tarkoituksenmukainen unionin talousarvio tulevina vuosina, ja odottaa mielenkiinnolla komission kunnianhimoisia ja innovatiivisia ehdotuksia, jotka menevät toimielinten välistä sopimusta pidemmälle;
8. painottaa, että vuoden 2024 talousarvio on mukautettava unionin tavoitteisiin ja kansainvälisiin sitoumuksiin; korostaa tarvetta pyrkiä jatkuvasti saavuttamaan toimielinten välisessä sopimuksessa asetetut unionin talousarviomenojen ilmasto- ja biologista monimuotoisuutta koskevat valtavirtaistamistavoitteet osana laajempaa tavoitetta tehdä unionista ilmastoneutraali viimeistään vuoteen 2050 mennessä; muistuttaa komissiota sen toimielinten välisen sopimuksen mukaisesta velvoitteesta arvioida säännöllisesti edistymistä ilmastotoimien valtavirtaistamistavoitteiden saavuttamisessa; kehottaa komissiota valvomaan ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen täytäntöönpanoa ja toteuttamaan tarvittaessa asiaankuuluvat korjaavat toimet;
9. on huolestunut komission arviosta, jonka mukaan biologiseen monimuotoisuuteen liittyviä menoja koskevaa 10 prosentin tavoitetta vuosina 2026 ja 2027 ei mitä todennäköisimmin saavuteta, sekä siitä, ettei sovittujen tavoitteiden saavuttamiseksi ole

selkeitä keinoja; korostaa siksi, että unionin vuoden 2024 talousarviossa on toteutettava lisätoimia sen varmistamiseksi, että vuosiksi 2026 ja 2027 asetetut biologista monimuotoisuutta koskevat menotavoitteet saavutetaan; kehottaa komissiota kiinnittämään asianmukaista huomiota ilmastomenoja EU:n talousarviossa vuosina 2014–2020 koskevan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen päätelmiin ja tarpeeseen seurata tarkasti ilmastoon ja biologiseen monimuotoisuuteen liittyviä menoja kaikissa ohjelmissa ja toimissa; painottaa tarvetta varmistaa ilmastorahoituksen ja biologisen monimuotoisuuden rahoituksen johdonmukaisuus;

10. toteaa jälleen, että kaikki unionin ohjelmat, politiikat ja toimet olisi pantava täytäntöön siten, että pyrittäessä saavuttamaan niiden tavoitteet edistetään sukupuolten tasa-arvoa; pitää tässä yhteydessä myönteisenä komission toimielinten välisen sopimuksen mukaisesti tekemää työtä sen seurattessa sukupuolten tasa-arvoon liittyviä menoja erityisesti sukupuolivaikutusten jälkiarviointien ja määriä koskevan raportoinnin avulla; kehottaa komissiota soveltamaan tätä menetelmää kaikkiin monivuotisen rahoituskehysten ohjelmiin, jotta voidaan osoittaa vuoden 2024 talousarvion tulokset, ja liittämään tähän sukupuolen mukaan eriteltyjä tietojen järjestelmällisen keruun ja arvioinnin ja niistä raportoinnin;

Erityisrahoitusvälineet

11. palauttaa mieliin, että komissio on ehdottanut kahden uuden erityisrahoitusvälineen – Euroopan unionin elpymisväline velan takaisinmaksukustannusten hallitsemiseksi paremmin ja Ukrainan tukiväline pidemmän aikavälin rakenteellisen ratkaisun varmistamiseksi Ukrainan rahoitustarpeisiin – perustamista monivuotisen rahoituskehysten enimmäismäärät ylittäen sekä joustovälineen ja solidaarisuus- ja hätäapuvaramuksen määrärahojen lisäämistä;
12. palauttaa mieliin arvionsa, johon myös komissio nyt yhtyy, että on välttämätöntä löytää rakenteellinen ratkaisu Euroopan unionin elpymisvälineen lainakustannusten takaisinmaksuun; palauttaa mieliin, että parlamentti on johdonmukaisesti vaatinut, että Euroopan unionin elpymisvälineen takaisinmaksukustannukset on katettava monivuotisen rahoituskehysten enimmäismäärät ylittäen; toteaa, että talousarvioesityksessä Euroopan unionin elpymisvälineen takaisinmaksukustannusten arvioidaan olevan neljä miljardia euroa alun perin suunnitellun 2,1 miljardin euron sijasta, joten ne nielisivät joustovälineen kaikki varat ja osan yhden ainoan liikkumavaravälineen varoista vuonna 2024, jollei monivuotista rahoituskehystä tarkisteta;
13. panee merkille, että neuvosto vähentää vuoden 2024 talousarviota koskevassa kannassaan Euroopan unionin elpymisvälineen lainakustannuksia varten varattuja määrärahoja siinä toivossa, että lainakustannukset jäävät viime kädessä talousarvioesityksessä ennakoitua pienemmiksi; vaatii, että talousarvion varovaisuusperiaatteen mukaisesti budjettivallan käyttäjän olisi tukeuduttava komission objektiivisiin ennusteisiin ja oikaisukirjelmässä esitettyihin päivityksiin; ehdottaa siksi talousarvioesitykseen sisällytetyin määrän palauttamista ja monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietintönsä mukaisesti kohdan poistamista otsakkeesta 2 b ja koko määrän sisällyttämistä Euroopan unionin elpymisvälineeseen monivuotisen rahoituskehysten enimmäismäärät ylittäen;

14. suhtautuu myönteisesti ehdotukseen perustaa Ukrainan tukiväline unionin talousarvioon sisällytettynä pidemmän aikavälin rakenteellisena ratkaisuna Ukrainan rahoitustarpeisiin; korostaa, että Ukrainalle annettavaan tukeen olisi sisällyttävä myös rajat ylittäviä toimia, toimintoja ja hankkeita yhteistyössä naapurimaiden kanssa; katsoo ehdottomasti, että budjettivallan käyttäjän on otettava Ukraina-varaus käyttöön vuotuisessa talousarviomenettelyssä; vaatii, että budjettinimikkeistön on oltava riittävän tarkka ja avoin, jotta voidaan varmistaa, että budjettivallan käyttäjä pystyy huolehtimaan asianmukaisesta valvonnasta ja tekemään asianmukaiset päätökset; ehdottaa siksi sellaisten uusien budjettikohtien luomista, jotka palvelisivat tätä tarkoitusta;
15. korostaa, että talousarvion joustavuus on ollut keskeistä sen kannalta, että unioni voi reagoida ennakoimattomiin tapahtumiin ja mukauttaa varainkäytön painopisteitään muuttuvien poliittisten, taloudellisten ja sosiaalisten tarpeiden mukaan; korostaa kuitenkin, että unionin talousarvio ei ole niin joustava kuin tämä edellyttäisi; toistaa siksi kantansa, että joustovälineen määrärahoja olisi vuonna 2024 korotettava 1,457 miljardilla eurolla monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietinnön mukaisesti;
16. katsoo, että solidaarisuus- ja hätäapuvaraukseen kohdistuvat pyynnöt todennäköisesti lisääntyvät ja että siksi tämän varauksen huomattava vahvistaminen on ratkaisevan tärkeää, jotta unioni voi toimia hätätilanteissa, jotka johtuvat suurista luonnonkatastrofeista, sään ääri-ilmiöistä tai kansanterveyskriiseistä jäsenvaltioissa ja liittymisneuvotteluja käyvässä maissa, ja myös jotta voidaan tukea konflikteista, pakolaiskriiseistä, luonnonkatastrofeista tai humanitaarista hätätilanteista kärsiviä EU:n ulkopuolisia maita; korottaa siksi solidaarisuus- ja hätäapuvarausta varten vuonna 2024 myönnettäviä määrärahoja 1,092 miljardilla eurolla monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietintönsä mukaisesti; säilyttää talousarvioesityksessä ehdotetut Euroopan globalisaatiorahaston ja brexit-mukautusvarauksen määrärahat ennallaan;

Otsake 1 – Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous

17. muistuttaa, että otsakkeeseen 1 kuuluvilla ohjelmilla on keskeinen rooli tutkimuksen ja innovoinnin tukemisessa, EU:n talouden kilpailukyvyyn ja kestävyysparantamisessa, pk-yritysten ja startup-yritysten tukemisessa ja rajat ylittävään infrastruktuuriin investoimisessa ja että ne edistävät siten merkittävästi vihreää ja digitaalista siirtymää sekä oikeudenmukaista, kestävä ja osallistavaa kasvua, taloudellista ja sosiaalista kehitystä ja laadukkaiden työpaikkojen luomista;
18. panee merkille, että komissio ei noudattanut vuoden 2023 työohjelmaan sisältyvää lupaustaan pyrkiä perustamaan uusi Euroopan suvereniteettirahasto; toteaa, että STEP-ehdotus voi pienestä koostaan ja soveltamisalastaan huolimatta tuottaa tuloksia nopeammin käyttäen ohjelmien olemassa olevia rakenteita ja pyrkien luomaan synergioita ja auttaen siten turvaamaan unionin avoimen strategisen riippumattomuuden, vähentämään riippuvuutta EU:n ulkopuolisista maista ja vauhdittamaan investointeja keskeisillä strategisilla aloilla; katsoo, että STEP-ehdotuksen olisi oltava testialusta täysivaltaiselle suvereniteettirahastolle seuraavan monivuotisen rahoituskehysten aikana;
19. korostaa, että osana STEP-ehdotusta on määrä osoittaa lisämäärärahoja InvestEU-ohjelmaa ja Euroopan innovaationeuvostoa (EIC) varten; ehdottaa siksi, että InvestEU-

takuuta varten vuonna 2024 myönnettäviä määrärahoja korotetaan 1,05 miljardilla eurolla ja EIC:tä varten myönnettäviä määrärahoja 125 miljoonalla eurolla monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietinnön mukaisesti; ehdottaa lisäksi, että EIC:tä varten otetaan talousarvioesitykseen sisältyvien 95 miljoonan euron lisäksi varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti uudelleen käyttöön 500 miljoonaa euroa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman vapautettuja tutkimussitoumuksia;

20. muistuttaa, että äskettäin hyväksytyllä sirusäädöksellä on merkittävä vaikutus otsakkeen 1 määrärahoihin, erityisesti Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja Digitaalinen Eurooppa -ohjelman osalta; katsoo, että neuvoston tekemää leikkausta sirusäädöksen rahoitukseen on erityisen vaikea ymmärtää, koska säädöksestä on sovittu äskettäin ja leikkaus on unionin selkeän painopisteen vastainen; korostaa, että sirusäädöksestä aikaansaadun poliittisen sopimuksen mukaisesti tarvitaan 50 miljoonan euron lisärahoitus, jotta voidaan vastata rahoitustarpeisiin vuosina 2024–2027; ehdottaa siksi, että 25 prosenttia tästä vajeesta katetaan osoittamalla 12,5 miljoonaa euroa siruyhteisyritykselle vuonna 2024;
21. muistuttaa, että Verkkojen Eurooppa -väline on avainasemassa, kun pyritään lisäämään investointeja erittäin suorituskykyisiin ja kestäviin Euroopan laajuisiin verkkoihin, varmistamaan tulevaisuudessa energia-alan vakaus esimerkiksi tukemalla uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta ja edistämään EU:n talouden irtautumista hiilestä ja siten vauhdittamaan vihreää siirtymää ja edistämään yhteenliitettävyyttä; korostaa, että esimerkiksi Tonavan alueen ”solidaarisuuskaistojen” ansiosta Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosio on elintärkeä Ukrainan ja sinne suuntautuvan liikenneinfrastruktuurin tukemisessa, infrastruktuurin kehittämisessä naapurialueilla ja sen mahdollistamisessa, että viljaa ja kriittisiä tavaroita voidaan kuljettaa molempiin suuntiin, ja pitää myönteisenä päätöstä Ukrainan assosioitumisesta ohjelmaan; ehdottaa, että vuonna 2024 Verkkojen Eurooppa -välineen liikenneosion määrärahoja lisätään 100 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden näiden tavoitteiden tukemiseksi;
22. korostaa, että hyvin toimivat sisämarkkinat ovat ratkaisevan tärkeitä unionin kilpailukykyyn kannalta ja EU:n yritysten, etenkin pk-yritysten, markkinoille pääsyn parantamisen kannalta; painottaa, että erityisesti pk-yritykset ovat kärsineet pahasti korkeasta inflaatiosta ja korkeista energian hinnoista, ja ehdottaa tämän vuoksi, että sisämarkkinaohjelman pk-yrityksiä koskevaa osiota varten myönnetään talousarvioesitykseen verrattuna 10 miljoonaa euroa lisää etenkin pk-yrityksiä ja kasvuyrityksiä varten; muistuttaa lisäksi ohjelman roolista ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden edistämässä; ehdottaa tähän liittyen viiden miljoonan euron lisäystä, jotta voidaan varmistaa eläintauteja ja zoonooseja koskevien eläinlääkintäohjelmien tehokas täytäntöönpano erityisesti nautatuberkuloosin torjumiseksi;
23. korostaa, että oikeudenmukainen vihreä ja digitaalinen siirtymä ja teollisuuspolitiikan uudelleenkohdentaminen edellyttävät merkittäviä investointeja osaamisen kehittämiseen, myös uudelleen- ja täydennyskoulutuksen avulla, sekä kaupunki- ja maaseutualueiden välisen digitaalisen kuilun kaventamiseen tarjoamalla yhtäläiset mahdollisuudet käyttää kehitteillä olevia teknologioita, parantamalla digitaalista lukutaitoa ja luomalla parempia mahdollisuuksia maaseutualueilla ja vähemmän kehittyneillä alueilla; kiinnittää huomiota esimerkiksi Net-Zero Academies -koulutusyhteenliittymien arvoon; ehdottaa

siksi, että sisämarkkinaohjelman mukaisia osaamisen kehittämiseen tarkoitettuja määrärahoja lisätään 10 miljoonalla eurolla;

24. korostaa, että Horisontti Eurooppa -puiteohjelmalla on keskeinen rooli tutkimuksen ja innovoinnin tukemisessa sekä tutkimustulosten ja innovatiivisten ideoiden muuntamisessa tuotteiksi ja palveluiksi, jotka vauhdittavat työpaikkojen luomista, parantavat EU:n yritysten maailmanlaajuista kilpailukykyä ja tukevat toimia ilmastonmuutoksen ja luontokadon torjumiseksi; muistuttaa, että ohjelmalla on edelleen huomattavasti ylikysyntää ja että suuri määrä ”erinomaisiksi” arvioituja tutkimushankkeita jää siksi vaille siitä myönnettävää tukea; ehdottaa siksi, että ohjelman määrärahoja lisätään talousarvioesitykseen verrattuna yhteensä 140 miljoonalla eurolla (lukuun ottamatta STEP-välineeseen liittyviä lisäyksiä) ja että lisäyksiä myönnetään Euroopan tutkimusneuvostoa, Marie Skłodowska-Curie -toimia ja klustereita ”Terveys”, ”Kulttuuri”, ”Ilmasto, energia ja liikkuvuus” ja ”Elintarvikkeet” varten;
25. korostaa tämän otsakkeen piiriin kuuluvien erillisvirastojen keskeistä roolia etenkin geopoliittisten tapahtumien valossa; ehdottaa, että Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston ja Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston määrärahoja ja henkilöstöä lisätään niiden määriteltujen tarpeiden ja laajentuneiden toimeksiantojen mukaisesti;
26. lisää otsakkeen 1 maksusitoumusmäärärahoja 1 454 239 500 eurolla talousarvioesitykseen nähden (lukuun ottamatta pilottihankkeita ja valmistelutoimia) ja 1 684 239 500 eurolla neuvoston käsittelyyn verrattuna; huomauttaa, että 1 175 000 000 euroa sen lisäyksistä osoitetaan STEP-välineeseen; korostaa, että otsakkeen 1 enimmäismäärä nousisi 1,375 miljardilla eurolla vuonna 2024 monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietinnön mukaisesti;

Otsake 2 a – Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen koheesio

27. korostaa koheesiopolitiikan keskeistä roolia EU:n poliittisten painopisteiden saavuttamisessa ja EU:n talouden vahvistamisessa, sillä se edistää oikeudenmukaista ja kestävä kasvua ja kehitystä ja maiden ja alueiden taloudellista ja sosiaalista lähentymistä ja solidaarisuutta, tukee vihreää ja digitaalista siirtymää ja lujittaa innovointia ja työllisyyttä sekä auttaa puuttumaan alueelliseen ja sosiaaliseen eriarvoisuuteen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita nopeuttamaan koheesiopolitiikan täytäntöönpanoa ja siten varmistamaan sen oikea-aikaisen hyödyntämisen, etenkin kun otetaan huomioon elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon aiheuttamat lisäpainot; korostaa tarvetta varmistaa hankkeiden jatkuvuus siten, että hankkeet siirretään asianmukaisesti rahoituskehyskaudelta 2014–2020 kaudelle 2021–2027;
28. on erittäin huolestunut sitkeästi korkeina pysyttelevistä energian ja elintarvikkeiden hinnoista ja pitkän aikavälin korkeasta inflaatiosta, joilla on laajoja kielteisiä taloudellisia vaikutuksia ja joista aiheutuu erityisesti elinkustannuskriisi kaikkialla unionissa; korostaa koheesiopolitiikan merkitystä pyrittäessä saamaan käyttöön resursseja, jotta voidaan tarjota apua ja helpotusta eniten kärsineille ihmisille, yhteisöille ja alueille; korostaa tässä yhteydessä, että vuonna 2024 Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) yhteistyössä hallinnoitavan toimintalohkon määrärahoista 4,8 miljardia euroa, joka ylittää neljän prosentin tavoitteen, on määrä osoittaa vähävaraisimmille suunnattuun elintarvikeapuun

ja perushyödykkeinä annettavaan apuun; kehottaa jäsenvaltioita osoittamaan nykyisen elinkustannuskriisin vuoksi enemmän ESR+-varojaan järjestöille, jotka tarjoavat tukea ja elintarvikeapua kaikkein heikoimmassa asemassa oleville ja vähävaraisimmille;

29. korostaa, että otsakkeen 2 a ohjelmille on tärkeää myöntää riittävästi rahoitusta, jotta voidaan varmistaa, että koheesiopolitiikka EU:n tärkeimpänä investointipolitiikkana saavuttaa tavoitteensa; korostaa, että paikallis- ja alueviranomaiset ovat avainasemassa EU:n ohjelmien tehokkaan täytäntöönpanon varmistamisessa, ja kehottaa vahvistamaan vuoropuhelua paikallis- ja aluetason ja unionin tason välillä muun muassa rahoittamalla riittävästi asiaan liittyviä toimia ja instituutioita; painottaa, että kaupunkien on saatava riittävästi rahoitusta, jotta ne voivat toteuttaa EU:n ohjelmia paikallisesti;
30. pitää valitettavana, että nykyisen monivuotisen rahoituskehiksen rajallisen joustavuuden vuoksi komissio on turvautunut koheesiopolitiikan uudelleensuuntaamiseen, ja toteaa, että koheesiopolitiikka ei ole kriisinhallintaväline mutta sitä on toistuvasti hyödynnetty paikattaessa monivuotiseen rahoituskehikseen liittyviä talousarvion jousto- tai kriisinhallintamekanismien puutteita sen pitkän aikavälin poliittisten tavoitteiden kustannuksella;
31. hyväksyy otsaketta 2 a koskevan neuvoston kannan;

Otsake 2 b – Palautumiskyky ja arvot

32. korostaa, että sen varmistaminen, että kaikki Euroopan unionin elpymisvälineen lainakustannukset katetaan tästä erityisvälineestä monivuotisen rahoituskehiksen enimmäismäärät ylittäen, palauttaisi jonkin verran liikkumavaraa otsakkeeseen 2 b ja loisi liikkumavaraa joustovälineeseen ja yhden ainoan liikkumavaran välineeseen; korostaa, että kun otetaan huomioon etenkin korkea korkotaso, Euroopan unionin elpymisvälinettä koskevan budjettikohdan oleminen samassa otsakkeessa on vaikuttanut otsakkeen 2 b ohjelmiin, koska komissio on tosiasiallisesti ollut estynyt ehdottamasta lisäyksiä sinne, missä niitä tarvitaan;
33. viittaa tässä yhteydessä Erasmus+ -lippulaivaohjelmaan ja Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevaan lippulaivaohjelmaan, joilla on keskeinen rooli oppimiseen liittyvien liikkuvuusmahdollisuuksien tukemisessa, ihmisten taitojen ja työllistyvyyden parantamisessa ja sosiaalisen osallisuuden edistämässä; korostaa Erasmus+ -ohjelman roolia korkeakouluysteistyön tehostamisessa, koulutuksen nykyaikaistamisessa ja koulupudokkaiden määrän vähentämiseen tähtäävien toimien tukemisessa; korostaa sen arvokasta panosta ukrainalaisten opiskelijoiden ja opetushenkilöstön tukemisessa sodan alettua;
34. korostaa, että molemmissa ohjelmissä on lain mukaan otettava käyttöön toimenpiteitä, joilla pyritään nostamaan sellaisten henkilöiden osallistumisastetta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia; pitää valitettavana, että heikommista lähtökohdista tulevat henkilöt eivät useinkaan pysty osallistumaan ohjelmaan, koska apurahat ovat riittämättömiä tilanteessa, jossa inflaatio kiihtyy ja elinkustannukset kohoavat; on sitoutunut varmistamaan, että Erasmus+ -ohjelmasta ei tule todellisuudessa valikoiva ohjelma, johon voivat osallistua vain ne, joilla on siihen varaa; muistuttaa, että komission edellytetään ottavan käyttöön rahoitustukitoimenpiteitä niitä henkilöitä varten, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia, ja kehottaa mukauttamaan Erasmus+ -apurahoja

korkean inflaation ja kohonneiden elinkustannusten huomioon ottamiseksi; ehdottaa siksi 100 miljoonan euron lisäystä talousarvioesitykseen nähden Erasmus+ -ohjelmalle ja kahden miljoonan euron lisäystä Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevalle ohjelmalle erityisesti sen varmistamiseksi, että kaikilla on mahdollisuus päästä näiden ohjelmien piiriin;

35. korostaa vahvemman terveysunionin ja tehostetun varautumisen merkitystä pandemian jälkeisessä Euroopassa sekä tarvetta saada tarkempi selvyys covidin pitkäkestoisista vaikutuksista ja pystyä hoitamaan niitä paremmin, muun muassa rahoittamalla translaatiotutkimusta, kliinisiä tutkimuksia ja pivotaalitutkimuksia; korostaa, että EU4Health-ohjelmalla on keskeinen rooli tässä asiassa samoin kuin sellaisten toimien tukemisessa, joilla pyritään saamaan kaikkialla unionissa aikaan yleinen sairausvakuutusurva, joka kattaa laadukkaiden seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelujen saatavuuden sekä mahdollisuuden käyttää uusia teknologioita ja etävalvontalaitteita, terveydenhuollon etäpalveluita sekä tekoälyä hyödyntäviä diagnostisia laitteita, jotka voivat auttaa parantamaan hoitoa maaseutualueilla; ehdottaa näin ollen, että ohjelman määrärahoja lisätään 20 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden, muun muassa sitä varten, että voidaan kompensoida terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen hyväksi tehtäviä uudelleenkohdentamisia;
36. on erittäin huolestunut sään ääri-ilmiöiden ja luonnonkatastrofien kasvavasta vaikutuksesta Euroopassa, sen naapurustossa ja koko maailmassa ja huolissaan unionin kyvystä reagoida niihin tehokkaasti ja oikea-aikaisesti; korostaa, että nämä katastrofit liittyvät yhä useammin ilmastonmuutokseen ja että on siis todennäköistä, että tulevaisuudessa niitä esiintyy useammin ja ne ovat voimakkaampia; korostaa tarvetta investoida ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyviin toimenpiteisiin etenkin haavoittuvilla alueilla ja parantaa tähän liittyviä unionin toimintavalmiuksia; lisää näin ollen unionin pelastuspalvelumekanismien määrärahoja 20 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden, jotta voidaan varmistaa tehokas reagointi ja suojella ihmishenkiä, myös ottamalla käyttöön yhteisiä lääkintäryhmiä hätätilanteissa;
37. korostaa Luova Eurooppa -ohjelman keskeistä roolia kulttuurialan ja luovien toimialojen tukemisessa, medialukutaidon edistämisessä ja disinformaation torjunnassa sekä toimivan demokratian perustan muodostavan tiedotusvälineiden vapauden ja moniarvoisuuden edistämisessä ja suojelemisessa; korostaa, että covid-19-pandemian jälkeen energian hintojen ja inflaation kohoamisella on ollut merkittävä vaikutus kulttuurialaan ja luoviin toimialoihin, joilla toimii usein pieniä organisaatioita ja yksittäisiä taiteilijoita; ehdottaa siksi, että Luova Eurooppa -ohjelman rahoitusta lisätään 25 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden siten, että 15 miljoonaa euroa osoitetaan Kulttuuri-lohkoon ja 10 miljoonaa euroa monialaiseen lohkoon;
38. palauttaa mieliin kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman merkityksen eurooppalaisten arvojen ja kansalaisten oikeuksien edistämisessä, aktiivisen kansalaistoiminnan lujittamisessa ja selviytymiskykyisten yhteiskuntien rakentamisessa; muistuttaa ohjelman ratkaisevasta merkityksestä sukupuolistuneen väkivallan torjumisessa, joka on erityisen tärkeää tilanteessa, jossa naisiin kohdistuva väkivalta on mittausten mukaan lisääntynyt, sekä sen ratkaisevasta merkityksestä hlbtq+ -yhteisöön

kohdistuvan väkivallan torjumisessa; korostaa ohjelman arvoa demokratian, oikeusvaltion, solidaarisuuden, oikeudenmukaisuuden, syrjimättömyyden, tasa-arvon ja osallistavuuden keskeisten periaatteiden tukemisessa; ehdottaa siksi, että ohjelman määrärahoja lisätään kuudella miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden ja että lisäyksiä myönnetään kansalaisten sitoutumista ja osallistumista koskevaa lohkkoon, Daphne-lohkkoon ja unionin arvojen lohkkoon;

39. pitää tarpeellisenä lisätä tukea kyproksenturkkilaisia koskevaan budjettikohtaan ja lisätä sen määrärahoja kahdella miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden, jotta voidaan rahoittaa Kyproksen kateissa olevien henkilöiden komiteaa ja tukea kulttuuriperintöä käsittelevän yhteisöjenvälisen teknisen komitean työtä;
40. korostaa sosiaalisen ulottuvuuden merkitystä unionin talousarviossa ja työmarkkinaosapuolten tehokkaan vuoropuhelun sekä työntekijäjärjestöille annettavan asianmukaisen tiedotuksen ja koulutuksen tarvetta, jotta voidaan kehittää ja lisätä työmarkkinaosapuolten valmiuksia ja osallistumista; lisää siksi kunkin asiaa koskevan budjettikohdan määrärahoja miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden;
41. muistuttaa otsakkeen 2 b piiriin kuuluvien erillisvirastojen olennaisen tärkeästä roolista; lisää Euroopan tasa-arvoinstituutin, Euroopan työviranomaisen ja Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston rahoitusta ja henkilöstöä näiden virastojen määriteltyjen tarpeiden mukaisesti ja sen varmistamiseksi, että niillä on riittävästi henkilöstöä ja resursseja selviytyä työmäärästään ja täyttää toimeksiantonsa;
42. korostaa, että on tärkeää suojata unionin talousarviota petoksilta, korruptiolta ja muilta väärinkäytöksiltä; korostaa tässä yhteydessä Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) keskeistä roolia unionin taloudellisten etujen suojaamisessa, myös NextGenerationEU-välineen varojen käytön yhteydessä, ja oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen varmistamisessa; ehdottaa siksi kohdennettuja lisäyksiä EPPO:n määrärahoihin ja sen henkilöstömäärän lisäämistä, jotta se voi täyttää toimeksiantonsa; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita liittymään EPPOon sen varmistamiseksi, että unionin taloudellisia etuja voidaan suojata paremmin;
43. lisää otsakkeen 2 b maksusitoumusmäärärahoja kaikkiaan 199 485 306 eurolla talousarvioesitykseen nähden (lukuun ottamatta pilottihankkeita ja valmistelutoimia) ja 812 302 190 eurolla neuvoston käsittelyyn verrattuna; muistuttaa, että monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietinnön mukaisesti Euroopan unionin elpymisvälineen kustannuksia ei otettaisi huomioon otsakkeessa 2 b;

Otsake 3 – Luonnonvarat ja ympäristö

44. korostaa, että STEP-ehdotus sisältää lisää maksusitoumusmäärärahoja otsakkeeseen 3 kuuluvaa innovaatorahastoa varten vuonna 2024 ja vastaavan korotuksen enimmäismäärään; katsoo, että innovaatorahastoa varten ehdotetut määrärahat ovat merkittävä edistysaskel kohti sen täysimääräistä sisällyttämistä talousarvioon; muistuttaa innovaatorahaston tärkeästä roolista vedyntuotantoon ja vetyinfrastruktuuriin tehtävien investointien tukemisessa; ehdottaa siksi, että innovaatorahastoa varten luodaan uusi budjettikohta, johon otetaan määrärahoja 1,25 miljardia euroa, monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietinnön mukaisesti;

45. toteaa jälleen olevansa huolestunut Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan kielteisistä vaikutuksista maailman ruokaturvaan, ruoan kohtuuhintaisuuteen ja ruoan toimitusketjuihin sekä maatalousalaa Euroopassa ja viljelijöiden kykyyn kestää inflaatiopaineita ja tuotantopanosten hintojen nousua; kehottaa komissiota analysoimaan sodan vaikutuksia viljelijöihin ja ruoan tuotantoon, myös suhteessa tuotteiden tuontiin Ukrainasta, ja ehdottamaan tarvittaessa toimenpiteitä; korostaa, että rakenteellisena ratkaisuna on tarpeen auttaa uusia ja nuoria viljelijöitä lisätukimekanismien avulla ja siten varmistaa alan kestävyys ja sukupolvenvaihdos; ehdottaa siksi, että nuorten viljelijöiden tulotukea lisätään 40 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden;
46. korostaa yhteisen maatalouspolitiikan piiriin kuuluvien koulujärjestelmien merkitystä pyrittäessä varmistamaan, että lapsilla on laajempi mahdollisuus saada terveellistä ja ravitsevaa ruokaa, ja huomauttaa, että elintarvikkeiden hintojen nousu vaikuttaa siihen, kuinka laajalle järjestelmät ulottuvat; päättää siksi lisätä näille järjestelmille myönnettävää tukea viidellä miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden;
47. korostaa Life-ohjelman keskeistä roolia EU:n lippulaivaohjelmana Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteuttamisessa ja unionin ilmastonutraaliustavoitteen saavuttamisessa Pariisin sopimuksen mukaisesti, ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen tähtäävien toimenpiteiden tukemisessa, päästöjen vähentämisessä ja uusiutuvan energian käytön lisäämisessä, kiertotalouden luomisessa, ekosysteemien suojelemisessa ja hälyttävän luontokatosuuntauksen kääntämisessä päinvastaiseksi; on huolestunut ilmastonmuutoksesta johtuvien sään ääri-ilmiöiden lisääntymisestä ja korostaa, että kiireelliset toimet ovat tarpeen; korostaa Life-ohjelman roolia oikeudenmukaisen siirtymän vauhdittamisessa; ehdottaa siksi, että ohjelman määrärahoja korotetaan 30 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden;
48. muistuttaa, että perinteisesti täysi kuva maataloustukirahastossa käytettävissä olevista varoista saadaan vasta oikaisukirjelmässä ja että lähestymistapaa tarkistuksiin voidaan mukauttaa vastaavasti sovittelun aikana;
49. lisää otsakkeen 3 maksusitoumusmäärärahoja 1 325 000 000 eurolla talousarvioesitykseen nähden (lukuun ottamatta pilottihankkeita ja valmistelutoimia) ja 1 335 000 000 eurolla neuvoston käsittelyyn verrattuna; huomauttaa, että 1 250 000 000 euroa sen lisäyksistä osoitetaan STEP-välineeseen; korostaa, että otsakkeen 3 enimmäismäärä nousisi myös 1,25 miljardilla eurolla vuonna 2024 monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietinnön mukaisesti;

Otsake 4 – Muuttoliike ja rajaturvallisuus

50. korostaa, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, aseelliset konfliktit ja epävakaus naapurialueilla sekä köyhyys, nälkä, ilmastonmuutoksen seuraukset ja taustalla vaikuttavat talouskehityksen suuntaukset sekä väestörakenteen muutokset puskevat edelleen ihmisiä unionin alueelle hakemaan suojaa, turvaa tai vapautta paremman elämän toivossa tai päästäkseen omaistensa luo, minkä vuoksi otsakkeen 4 ohjelmiin ja virastoihin kohdistuu merkittävää painetta; palauttaa tässä yhteydessä mieliin kantansa, että otsakkeeseen sisältyvää rahoitusta olisi vuonna 2024 korotettava 250 miljoonalla eurolla monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietinnön mukaisesti;

51. toteaa jälleen, että on tarpeen panna täytäntöön muuttoliike- ja turvapaikkapolitiikka, joka perustuu solidaarisuuteen, jaettuun vastuuseen ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen unionin arvojen ja kansainvälisten sitoumusten mukaisesti; korostaa, että sota on lisännyt valtavasti jäsenvaltioiden turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmiin kohdistuvaa painetta ja että unionin on tarjottava vastaanottaville jäsenvaltioille pidemmän aikavälin tukea, jotta voidaan helpottaa Ukrainasta tulevien pakolaisten samoin kuin muiden kansainvälistä suojelua saavien pakolaisten vastaanottoa ja kotouttamista, vastata viimeaikaisiin muuttoliikesuuntauksiin ja varmistaa muuttoliikkeen tehokas hallinta, myös tehokasta, turvallista ja ihmisarvoista palauttamista ja takaisinottoa koskevien menettelyjen osalta; korostaa lisäksi tarvetta ennakoida taloudellisia vaikutuksia, joita aiheutuu, jos muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksesta päästään hyvissä ajoin yhteisymmärrykseen, ja tarvetta vahvistaa turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa (AMIF), koska sillä on keskeinen rooli sopimuksen onnistuneen täytäntöönpanon varmistamisessa; muistuttaa, että alue- ja paikallisviranomaisilla on tärkeä rooli käytännön kotouttamisprosessissa jäsenvaltioiden toimivaltaa samalla kunnioittaen; päättää edellä esitetyn perusteella lisätä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston määrärahoja 110 miljoonalla eurolla vuoden 2024 talousarvioesitykseen nähden, koska rahaston panos välittömän tuen antamiseen pakolaisille on myönteinen;
52. muistuttaa Euroopan unionin turvapaikkaviraston keskeisestä roolista jäsenvaltioiden tukemisessa turvapaikkamenettelyn ja kansainvälistä suojelua koskevan menettelyn suhteen; ehdottaa, että viraston henkilöstöä ja rahoitusta lisätään sen entistä raskaampi työtaakka huomioon ottaen;
53. korostaa, että unionin ulkorajojen tehokas ja oikeudenmukainen valvonta ja suojelu ovat keskeisiä unionin turvallisuuden varmistamisen kannalta, unionin muuttoliike- ja turvapaikkapolitiikan sujuvan ja tehokkaan täytäntöönpanon kannalta, sen kannalta, että voidaan säilyttää ihmisten vapaa liikkuvuus unionissa, ja Schengen-alueen moitteettoman toiminnan kannalta; korostaa lisäksi tarvetta ehkäistä paremmin laitonta muuttoliikettä, jotta voidaan suojella haavoittuvassa asemassa olevia ihmisiä salakuljetus- ja ihmiskauppaverkostoilta ja puuttua siihen, että muuttajia välineellistetään osana hybridihyökkäyksiä; korostaa rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitustukivälineen (BMVI) keskeistä roolia tässä suhteessa; panee merkille, että komissio ehdottaa talousarvioesityksessä BMVI:n määrärahojen lisäämistä rahoitussuunnitelmassa esitetyn tason yläpuolelle, mutta huomauttaa, että tällä ”lisäyksellä” kompensoidaan vain osittain toistuvat BMVI-välineen varojen uudelleenkohdentamiset, joita on tehty virastojen tarkistettujen toimeksiantojen rahoittamiseksi; ehdottaa, että BMVI:n määrärahoja lisätään 60 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden, muun muassa siksi, että voidaan vauhdittaa Romanian ja Bulgarian liittymistä Schengen-alueeseen ja komission kanssa perustettujen pilottihankkeiden täytäntöönpanoa;
54. korostaa, että on tarpeen tehdä uusi korotus eu-LISAn määrärahoihin ja henkilöstöön, jotta voidaan varmistaa, että virasto voi toteuttaa kriittisen tärkeitä sisäisen turvallisuuden ja rajaturvallisuuden hankkeita; korostaa, että Euroopan raja- ja merivartiovirastolla (Frontex) on oltava resurssit, jotka se tarvitsee voidakseen täyttää toimeksiantonsa ja hoitaa operatiiviset tehtävänsä tehokkaasti, ja päättää siksi palauttaa talousarvioesityksen määrät viraston osalta;

55. lisää otsakkeen 4 maksusitoumusmäärärahoja kaikkiaan 173 941 500 eurolla talousarvioesitykseen nähden ja 193 941 500 eurolla neuvoston käsittelyyn verrattuna; korostaa, että otsakkeen 4 enimmäismäärä nousisi myös 250 miljoonalla eurolla vuonna 2024 monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietinnön mukaisesti;

Otsake 5 – Turvallisuus ja puolustus

56. korostaa, että puolustushaasteet ovat kasvaneet äkillisesti sen jälkeen, kun Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan, minkä vuoksi tuen antaminen puolustusosalalle on tärkeämpää kuin koskaan, jotta voidaan varmistaa, että Eurooppa on turvallinen maanosa; korostaa tarvetta vahvistaa unionin roolia kansainvälisessä turvallisuudessa ja katsoo, että eurooppalainen puolustusyhteistyö lisää tehokkuutta, tuo mahdollisesti säästöjä ja järkevöittää varainkäyttöä ja on avainasemassa unionin strategisen riippumattomuuden vahvistamisessa; toteaa jälleen, että on tarpeen vahvistaa nopeasti jäsenvaltioiden ja erityisesti etulinjassa olevien ja siksi tällä hetkellä uhatuimpien jäsenvaltioiden puolustusalan teollista tuotantokapasiteettia ja yhteentoimivuutta;
57. huomauttaa, että puolustusalan kysyntäpuolella Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamista yhteistoiminnallisten hankintojen avulla koskevasta välineestä annettava asetus ja tarjontapuolella ampumatarvikkeiden tuotantoa tukeva säädös²³ ovat merkinneet huomattavia askelia eteenpäin; toteaa, että nämä kaksi asetusta nielevät kaiken otsakkeen 5 liikkumavaran ja edellyttävät joustovälineen käyttöä vuonna 2024 Euroopan puolustusrahastosta tehtävien huomattavien uudelleenkohdentamisten lisäksi;
58. korostaa, että STEP-ehdotus sisältää lisämäärärahoja Euroopan kehitysrahastolle; ehdottaa siksi kehitysrahastoa varten vuonna 2024 myönnettävien määrärahojen korottamista 625 miljoonalla eurolla monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietinnön mukaisesti;
59. panee merkille ”sotilaallisen liikkuvuuden” merkityksen sen kannalta, että jäsenvaltiot pystyvät antamaan nopeasti tukea sodan yhteydessä parantamalla raskaaseen ja laajamittaiseen sotilaskuljetukseen tarkoitettua infrastruktuurikapasiteettia, liikennekäytäviä ja logistiikkaa; korostaa, että ohjelmalla on ylikysyntää, että sen varoihin liittyvä vastaanottokyky on huomattava ja että sen varat on vuoden 2023 loppuun mennessä sidottu täysimääräisesti; päättää siksi korottaa ”sotilaalliseen liikkuvuuteen” osoitettavia määrärahoja 45 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden;
60. lisää otsakkeen 5 maksusitoumusmäärärahoja kaikkiaan 670 000 000 eurolla talousarvioesitykseen nähden ja 687 000 000 eurolla neuvostoon verrattuna; huomauttaa, että 625 000 000 euroa sen lisäyksistä osoitetaan STEP-välineeseen; korostaa, että otsakkeen 5 enimmäismäärä nousisi myös 625 miljoonalla eurolla vuonna 2024 monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietinnön mukaisesti;

Otsake 6 – Naapurialueet ja muu maailma

61. korostaa, että etenkin Venäjän Ukrainaa vastaan aloittaman hyökkäyssodan myötä kansainvälinen tilanne on heikentynyt nopeasti elintarvike-, energia-, ilmasto- ja

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1525, annettu 20. heinäkuuta 2023, ampumatarviketuotannon tukemisesta (ASAP) (EUVL L 185, 24.7.2023, s. 7).

taluskriisien seurauksena, jotka ovat lisänneet dramaattisesti otsakkeeseen 6 kohdistuvaa painetta; pitää valitettavana, että otsakkeen 6 rahoitus oli monivuotisen rahoituskehityksen alusta lähtien harmillisen riittämätöntä ja että monivuotisessa rahoituskehityksessä ei otettu huomioon Syyriasta, Irakista ja muista maista tulevien pakolaisten tarpeiden jatkuvaa rahoittamista, minkä vuoksi lisähaasteisiin ei ollut juurikaan varaa vastata;

62. panee merkille, että naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI – Globaali Eurooppa) joustovara on käytetty hyvin nopeasti, myös muuhun kuin sen päätarkoitukseen, joka on vastata uusiin haasteisiin ja prioriteetteihin, kun taas humanitaarisen avun rahoituksessa on tukeuduttu voimakkaasti kovalle koetukselle joutuneeseen solidaarisuus- ja hätäapuvaraukseen; toteaa tässä yhteydessä jälleen, että otsakkeeseen sisältyvää rahoitusta olisi vuonna 2024 korotettava 2,875 miljardilla eurolla monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietinnön mukaisesti;
63. korostaa, että on tärkeää lisätä eteläistä naapurustoa koskevan kohdan määrärahoja alueen poliittisten, taloudellisten ja sosiaalisten uudistusten tukemiseksi ja etenkin syyrialais- ja palestiinalaispakolaisten auttamiseksi ja eteläisille muuttoliikereiteille annettavan tuen mahdollistamiseksi; ehdottaa siksi, että budjettikohdan määrärahoja korotetaan 650 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden muun muassa siksi, että voidaan varmistaa riittävä ja ennakoitavissa oleva rahoitus UNRWA:lle, koska käytännön tarpeet ovat kasvaneet;
64. korostaa, että sodalla on ollut erityisen merkittävä vaikutus itäisiin naapurimaihin, kuten Moldovan tasavaltaan, jotka ovat tarjonneet suojaa ja apua sotaa pakeneville pakolaisille ja jotka ovat joutuneet kohtaamaan huimaavan korkean inflaation ja huimaavan korkeiden energian ja elintarvikkeiden hintojen kerrannaisvaikutukset; pitää tärkeänä antaa ehdokasmaille jatkuvaa tukea tarvittavien liittymiseen liittyvien uudistusten täytäntöönpanossa ja niiden häiriönsietokyvyn parantamisessa sekä hybridiuhkien ehkäisemisessä ja torjunnassa; pitää myönteisenä päätöstä myöntää Ukrainalle ja Moldovan tasavallalle ehdokasmaan asema ja korostaa tarvetta ottaa käyttöön tarvittavat varat niiden liittymisprosessin tukemiseksi; on siksi päättänyt lisätä itäistä naapurustoa varten tarkoitettuja määrärahoja 450 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden; ehdottaa lisäksi, että liittymistä valmistelevalta tukivälineestä (IPA III) vuonna 2024 myönnettävää liittymistukea Länsi-Balkanille lisätään 50 miljoonalla eurolla;
65. yhtyy neuvoston arvioon, jonka mukaan komission olisi pitänyt ottaa talousarvioesityksessä huomioon sodasta johtuvat humanitaarisen avun tarpeet; katsoo, että erittäin haastavan kansainvälisen tilanteen, lisääntyvän geopoliittisen epävakauden, lisääntyvän äärimmäisen köyhyyden ja yhä useammin esiintyvien luonnonkatastrofien ja sään ääri-ilmiöiden vuoksi humanitaarisen avun tarve vuonna 2024 on todennäköisesti neuvoston omassa käsittelyssään arvioimaa suurempi; muistuttaa lisäksi, että Ukrainalle annettava humanitaarinen apu katetaan edelleen otsakkeesta 6 eikä Ukrainan tukivälineestä; korostaa, että humanitaarisen avun riittämätön saatavuus vaikuttaa pahimmin haavoittuvimmassa asemassa oleviin, erityisesti naisiin ja lapsiin; huomauttaa, että unionin humanitaarisen avun rahoituksessa on tukeuduttu voimakkaasti solidaarisuus- ja hätäapuvaraukseen, mikä on vienyt resursseja solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen muilta tavoitteilta ja heikentänyt unionin kykyä vastata hätätilanteisiin;

ehdottaa siksi, että humanitaarisen avun määrärahoja korotetaan 550 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden;

66. muistuttaa, että NDICI – Globaali Eurooppa -välineen joustovara on suunniteltu siten, että unioni voi vastata joustavasti ja tehokkaasti muuttuvaan ulkopoliittiseen toimintaympäristöön ja uusiin haasteisiin talousarvion joustavuuden avulla; ehdottaa siksi, että joustovaran määrärahoja korotetaan 800 miljoonalla eurolla vuonna 2024 talousarvioesitykseen nähden;
67. korostaa tukeaan Kolumbian rauhansopimuksen täytäntöönpanolle ja pitää tarpeellisena jatkaa asiaan liittyviä EU:n Kolumbia-erityisrahastosta rahoitettuja toimia; ehdottaa näin ollen, että NDICI – Globaali Eurooppa -välineeseen liittyvän Amerikkaa koskevan maantieteellisen ohjelman määrärahoja lisätään 10 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden; toistaa lisäksi horjumattoman sitoutumisensa ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojeluun ja edistämiseen maailmanlaajuisesti ja lisää perusoikeuksien ja -vapauksien aihekohtaisen ohjelman määrärahoja 10 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden;
68. toistaa olevansa sitoutunut Erasmus+ -ohjelman kansainväliseen ulottuvuuteen, joka mahdollistaa oppimiseen liittyvän liikkuvuuden vaihto-ohjelman kumppanimaiden kanssa eri puolilla maailmaa; lisää näin ollen Erasmus+ -ohjelman kansainvälistä ulottuvuutta koskevia määrärahoja 10 miljoonalla eurolla talousarvioesitykseen nähden jaettuna tasan NDICI – Globaali Eurooppa -välineen ja IPA III:n kesken;
69. muistuttaa, että korot, jotka erääntyivät Ukrainalle vuonna 2023 makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineestä maksetuista 18 miljardin euron lainoista, oli määrä kattaa jäsenvaltioiden varoista ja unionin talousarviovaroja käytettäisiin vain, jos niitä on käytettävissä; katsoo, että tällaisia varoja ei ole käytettävissä, ja poistaa näin ollen budjettikohdan ja leikkaa makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen korkotukimäärärahoja;
70. lisää otsakkeen 6 maksusitoumusmäärärahoja kaikkiaan 2 525 000 000 eurolla talousarvioesitykseen nähden ja 2 407 100 000 eurolla neuvoston käsittelyyn verrattuna; korostaa, että otsakkeen 6 enimmäismäärä nousisi 2,875 miljardilla eurolla vuonna 2024 monivuotista rahoituskehystä koskevan väliaikaisen mietinnön mukaisesti;

Otsake 7 – EU:n yleinen hallinto

71. kehottaa jälleen asettamaan otsakkeen 7 menot tasolle, jolla taataan, että unionilla on vaikuttava ja tehokas hallinto; huomauttaa tässä yhteydessä, että komission ehdotus monivuotisen rahoituskehysten tarkistamisesta vähentäisi tarvetta käyttää yhtä ainoaa liikkumavaravälinettä otsakkeen 7 menoihin vuonna 2024;
72. hyväksyy otsaketta 7 koskevan neuvoston kannan pääluokan III osalta;

Pilottihankkeet ja valmistelutoimet

73. muistuttaa, että pilottihankkeet ja valmistelutoimet ovat tärkeitä välineitä poliittisten painopisteiden muotoilussa ja sellaisten uusien aloitteiden käyttöönotossa, joista voi potentiaalisesti tulla unionin pysyviä toimintoja ja ohjelmia; on kaikki tehdyt ehdotukset

huolellisesti analysoituaan ja ottaen täysin huomioon komission suorittaman oikeudellisten vaatimusten noudattamista ja toteutettavuutta koskevan arvioinnin hyväksynyt pilottihankkeita ja valmistelutoimia koskevan tasapainoisen paketin, jossa otetaan huomioon parlamentin poliittiset painopisteet; kehottaa komissiota panemaan pilottihankkeet ja valmistelutoimet ripeästi täytäntöön ja antamaan palautetta niiden tuloksellisuudesta ja käytännön tuloksista;

Maksut

74. korostaa tarvetta ottaa vuoden 2024 talousarvioon riittävästi maksumäärärahoja ja päättää siksi pääsääntöisesti lisätä maksumäärärahoja budjettikohdissa, joiden maksusitoumusmäärärahoja on tarkistettu; panee merkille, että komission vuodeksi 2024 ehdottama maksumäärärahataso on alhainen, mikä johtuu viivästyksistä joidenkin ohjelmien täytäntöönpanossa niiden myöhäisen hyväksymisen vuoksi ja sen vuoksi, että hankkeita keskeytyi covid-19-kriisin takia; korostaa tässä yhteydessä riskiä, että edessä on maksusuma nykyisen rahoituskehysjakson myöhempinä vuosina ja seuraavassa rahoituskehyksessä, ja palauttaa tähän liittyen mieliin kantansa monivuotisen rahoituskehysten tarkistamisesta;

Muut pääluokat

Pääluokka I – Euroopan parlamentti

75. on tietoinen otsakkeen 7 rajoituksista nykyisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä; muistuttaa, että nämä rajoitukset johtuvat leikkauksista, joita neuvosto sovelsi komission jo ennestään hyvin alhaiseen alkuperäiseen ehdotukseen, kun se sopi nykyisestä monivuotisesta rahoituskehyksestä 2021–2027; on hämmästynyt ja perin huolissaan komission yksipuolisesta päätöksestä vähentää parlamentin ennakoarviota vuodeksi 2024, mikä jälleen kerran katkaisee näiden kahden toimielimen välisen hyvän yhteistyön perinteen; muistuttaa, että parlamentin ennakoarvion laadinnassa ja hyväksymisessä otettiin erityisesti huomioon komission suositukset; palauttaa tätä taustaa vasten vuoden 2024 talousarvionsa määrärahat 2 383 401 312 euroon täysistunnossa 20. huhtikuuta 2023 hyväksytyin tuloja ja menoja koskevan ennakoarvionsa mukaisesti; sisällyttää talousarvioon teknisiä muutoksia, joilla ei ole talousarviovaikutuksia, ottaakseen huomioon ajan tasalle saatetut tiedot, joita ei ollut saatavilla aikaisemmin tänä vuonna;
76. toteaa, että vaikka Euroopan tason poliittisista puolueista ja Euroopan tason poliittisista säätiöistä vastaavan viranomaisen (APPF) talousarvio sisältyy pääluokkaan I – Euroopan parlamentti, se on riippumaton unionin elin; panee tyytyväisenä merkille, että APPF:lle osoitettujen virkojen tai toimien määrä on määritelty selkeästi henkilöstötaulukossa ja erityinen määrä sen henkilöstöä varten sisältyy sekä alamomentin 1200 että alamomentin 1400 selvitysosaan; odottaa, että tämä tieto ilmoitetaan jatkossakin tulevissa talousarvioissa; hyväksyy tämän perusteella momentin 502 poistamisen budjettinimikkeistöstä vuodesta 2024 lähtien;
77. palauttaa mieliin parlamentin tulevan varainhoitovuoden painopisteet, joita ovat parlamentin talousarvion keskittäminen sen keskeisiin lainsäädäntätehtäviin, budjettivallan käyttäjänä toimiminen, kansalaisten edustaminen ja muiden toimielinten työn valvominen sekä resurssien tarjoaminen yhteydenpitoa kansalaisten kanssa koskeviin ensisijaisiin hankkeisiin, resurssien säästämistä edistävään vihreään parlamenttiin, esteettömään parlamenttiin, tasa-arvonäkökohtien täysimääräiseen huomioon ottamiseen ja turvallisuuden, kyberturvallisuuden ja tietotekniikan lujittamiseen;
78. ottaa huomioon edellä mainitun 20. huhtikuuta 2023 antamansa päätöslauselman Euroopan parlamentin ennakoarviosta tuloista ja menoista varainhoitovuodeksi 2024 sekä pääsihteerin 19. heinäkuuta 2023 antamat vastaukset ja
- a) pyytää puhemiehistöä kehittämään teknisen ratkaisun, jonka avulla parlamentin jäsenet voivat käyttää äänioikeuttaan ollessaan äitiys- tai isyyslomalla tai pitkäaikaisella sairauslomalla;
 - b) toistaa puhemiehistölle esittämänsä pyynnön muuttaa Euroopan unionin muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen VII osaston soveltamisohjeita, jotta varmistetaan, että virkamiesten, muun henkilöstön ja parlamentin jäsenten valtuutettujen avustajien virkamatkoista parlamentin kolmen toimipaikan välillä maksettavat korvaukset ovat täysin yhdenmukaiset; toteaa, että parlamentin asiasta vastaavat yksiköt laativat parhaillaan ehdotusta tämän ongelman ratkaisemiseksi, ja kannustaa puhemiehistöä toteuttamaan toimia heti ehdotuksen esittämisen jälkeen;

- c) pitää valitettavana, että puhemiehistö vastusti edelleen niiden 2. lokakuuta 2000 ja 15. joulukuuta 2014 tehtyjen päätösten kumoamista, joissa nimenomaisesti kielletään valtuutettuja avustajia osallistumasta virallisiin valtuuskuntiin ja valiokuntien virkamatkoihin; kehottaa jälleen kerran puheenjohtajakokousta ja puhemiehistöä tarkistamaan valtuuskuntien tehtävien suorittamista ja valtuuskuntamatkoja Euroopan unionin ulkopuolelle koskevia täytäntöönpanomääräyksiä sekä päätöstä valiokuntien virkamatkoista Euroopan parlamentin kolmen toimipaikan ulkopuolelle; painottaa, että tarkistuksen yhteydessä olisi tarkasteltava valtuutettujen avustajien mahdollisuutta osallistua jäsenten mukana tietyin edellytyksin parlamentin virallisille valtuuskuntamatkoille ja virkamatkoille;
- d) muistuttaa puhemiehistöä siitä, että budjettivaliokunnalle on tiedotettava asianmukaisesti ja sitä on kuultava ennen kiinteistöihin liittyviä kysymyksiä koskevien tärkeiden päätösten tekemistä niiden merkittävien talousarviovaikutusten vuoksi; pitää myönteisenä puhemiehistön 8. maaliskuuta 2021 hyväksymää parlamentin rakennusten kunnossapitopolitiikkaa, jonka yhteydessä otettiin käyttöön niin kutsutut ”rakennuspassit”; pyytää puhemiehistöä tarkastelemaan mahdollisuuksia säästöihin; kehottaa noudattamaan ennakoivaa kiinteistöpolitiikkaa, jossa on keskityttävä rakennuskannan vihreään kunnostamiseen ja taattava, että parlamentti pyrkii maksimoimaan energiatehokkuuden ja siten vähentämään energiankulutusta ja hiilidioksidipäästöjä ja parlamentin tilojen käyttökustannuksia;

Muut pääluokat (pääluokat IV–X)

79. ei hyväksy sitä, että komissio on vähentänyt toimielinten ennakoarvioiden määrärahoja omaksumansa horisontaalisen lähestymistavan mukaisesti noudattaakseen vakaan henkilöstöpolitiikan periaatetta ja rajoittaakseen muiden kuin palkkamenojen kasvun enintään 2 prosenttiin huolimatta inflaatiopaineista jo toisena vuonna peräkkäin ja riippumatta komission ja lainsäätäjien toimielimille antamista uusista tehtävistä;
80. tähdentää, että suurin osa toimielinten talousarvioista perustuu henkilöstösäännöistä johtuviin velvoitteisiin tai sopimusvelvoitteisiin, joihin inflaatio vaikuttaa, ja että ne eivät voi mitään inflaatiolle ja energian hintojen nousulle; on huolissaan Luxemburgin korkeista elinkustannuksista ja hintojen ja erityisesti asumiskustannusten noususta, joka aiheuttaa kaikille Luxemburgiin sijoittautuneille toimielimille vaikeuksia palkata henkilöstöä; pyytää kaikkia Luxemburgiin sijoittautuneita toimielimiä käsittelemään tätä pitkäaikaista ongelmaa myös luxemburgilaisten neuvottelukumppaneiden kanssa;
81. korostaa, että toimielimillä täytyy olla riittävästi henkilöstöä toimeksiantonsa täyttämiseksi; panee tyytyväisenä merkille toimielinten jatkuvat toimet henkilöstön uudelleensijoittamiseksi ja uusien tehokkuushyötyjen löytämiseksi mutta on tietoinen tämän lähestymistavan rajoista nykyisessä inflaatiotilanteessa, kun samaan aikaan tehtävät lisääntyvät;
82. lisää määrärahoja tai henkilöstöä seuraavissa asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa talousarvioesitykseen nähden, jotta toimielimillä olisi riittävästi resursseja noudattaa oikeudellisia ja sopimusvelvoitteitaan ja hoitaa asianmukaisesti, tehokkaasti ja vaikuttavasti toimeksiannostaan johtuvat lisääntyvät tehtävät; ehdottaa näin ollen, että

- a) palautetaan Euroopan unionin tuomioistuimen ja Euroopan oikeusasiamiehen ennakoarvion määrärahataso lisäämällä määrärahoja talousarvioesitykseen nähden budjettikohdissa, jotka kattavat sopimusperusteisiin ja pakollisiin menoihin liittyvät määrärahat;
- b) palautetaan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen, Euroopan talous- ja sosiaalikomitean, Euroopan alueiden komitean, Euroopan tietosuojavaltuutetun ja Euroopan ulkosuhdehallinnon määrärahat osittain niiden ennakoarvioiden tasolle lisäämällä määrärahoja talousarvioesitykseen nähden budjettikohdissa, jotka kattavat sopimusperusteisiin ja pakollisiin menoihin liittyvät määrärahat;
- c) henkilöstötaulukkoihin lisätään virkoja/toimia talousarvioesitykseen nähden ja vastaavat määrärahat toimielinten pyyntöjen mukaisesti Euroopan tietosuojavaltuutettua ja Euroopan tietosuojaneuvostoa varten, jotta ne selviytyvät uusista tehtävistään, ja osittain toimielinten pyyntöjen mukaisesti alueiden komiteaa varten kyberturvallisuusvalmiuksien parantamiseksi ja Euroopan ulkosuhdehallintoa varten strategisen kompassin täytäntöönpanemiseksi, kriisivalmiuskeskuksen vahvistamiseksi ja kyberturvallisuuden tehostamiseksi sekä disinformaation torjumiseksi;

o

o o

83. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman sekä tarkistukset esitykseen yleiseksi talousarvioksi neuvostolle ja komissiolle, muille toimielimille ja elimille, joita asia koskee, sekä kansallisille parlamenteille.

20.9.2023

ULKOASIAINVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2024 (2023/0264(BUD))

Valmistelija: Carina Ohlsson

EHDOTUKSET

Ulkoasiainvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että kasvava epävakaas ja lisääntyvät ennennäkemättömät haasteet Euroopan välittömässä naapurustossa ja kansainvälisessä ympäristössä edellyttävät yhä enemmän, että unioni toimii tähän tarkoitukseen soveltuvan talousarvion turvin;
 - B. katsoo, että unionin on jatkettava Ukrainan tuen vahvistamista sen pyrkiessä puolustautumaan Venäjän hyökkäyssotaa vastaan, myös sotilaallisen tuen avulla, ja vastattava muihin kiireellisiin maailmanlaajuisiin tarpeisiin sitä mukaa, kun niitä ilmenee;
 - C. ottaa huomioon, että Euroopan komissio ehdotti uutta välinettä ”Ukrainan tukiväline”, jonka määrän on tarkoitus olla enintään 50 miljardia euroa kaudella 2024–2027;
 - D. ottaa huomioon, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin antoi erityiskertomuksen 14/2023 aiheesta ”Ohjelmasuunnittelu: Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline – Globaali Eurooppa: Kattavia ohjelmia, joiden yhteydessä ilmeni puutteita rahoituksen jakomenetelmissä ja vaikutusten seurannassa”;
1. panee tyytyväisenä merkille, että komission esittämä talousarvioehdotus vastaa monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeen 6 enimmäismäärää, joka on 15 830 miljoonaa euroa, mikä tuo esiin ulkoisiin toimiin liittyvien menojen valtaisan tarpeen; muistuttaa, että parlamentti piti monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeen 6 enimmäismäärää alusta alkaen riittämättömänä geopoliittisten tarpeiden suhteen;
 2. on vahvasti sitä mieltä, että monivuotista rahoituskehystä on tarkistettava, jotta unionin talousarvio olisi tarkoituksenmukainen maailmanlaajuisiin haasteisiin vastaamiseksi; korostaa, että riittävä rahoitus on ratkaisevan tärkeää EU:n uskottavuudelle entistä vahvempana, määrätietoisempänä ja strategisempänä toimijana maailmassa; suhtautuu siksi myönteisesti komission 20. kesäkuuta esittämään tarkistusehdotukseen, vaikka katsoo, että otsakkeen 6 määrärahoja olisi lisättävä vieläkin enemmän, jotta voidaan vastata erilaisiin haasteisiin naapurialueilla ja muualla; uskoo vakaasti, että ulkoisten

toimien rahoitus on ratkaisevan tärkeää EU:n vakaudelle ja turvallisuudelle Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen sekä sen naapurialueilla ja sen ulkopuolella harjoittaman pahantahtoisen vaikutuksen vuoksi, ja pitää siksi välttämättömänä, että EU säilyttää nykyisen asemansa vakauttavana voimana; kehottaa neuvostoa hyväksymään monivuotisen rahoituskehityksen tarkistuksen ennen vuoden loppua, jotta sen vaikutukset voisivat näkyä vuoden 2024 talousarviossa; kehottaa lisäksi komissiota esittämään mahdollisimman pian yksityiskohtaisen erittelyn budjettikohdittain vuodelle 2024 ehdotetusta 2 331 miljoonan euron lisäyksestä (vuoden 2018 hintoina), jotta budjettivallan käyttäjä voi käyttää täysimääräisesti otsakkeen 6 lisämäärärahat;

3. panee merkille, että ulkoisen toiminnan rahoituksesta suurin osa keskittyy naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen – Globaali Eurooppa (NDICI – Globaali Eurooppa) sekä liittymistä valmistelemaan tukivälineeseen (IPA III), jossa on korvamerkitty talousarviomäärärahoja maantieteellisten alueiden mukaan, mikä tarjoaa joustavuutta, mutta katsoo, että ennennäkemättömän paineen vuoksi on kiireellisesti esitettävä uusia aloitteita ja ehdotuksia, ja kehottaa kohdentamaan rahoitusta erityisesti kriisialueille, joilla tarpeet ovat suurimmat;
4. korostaa, että on tärkeää lisätä rahoitusta vakinaisen lisähenkilöstön palkkaamiseen vihamielisen häirinnän ja disinformaation torjunnan sisällyttämiseksi unionin toimintaan ja tällaisen torjunnan yhdenmukaistamiseksi ja luoda EU:hun tehokas institutionaalinen rakenne, joka muun muassa toteuttaa INGE-erityisvaliokunnan äskettäin hyväksytyssä mietinnössä määritellyjä rakenteita, kuten erityinen EUH:n Far East Strat Com -työryhmä, komission erityistyöryhmä ja sekaantumisuhkia ja tietojen eheyttä käsittelevä EU:n keskus;
5. toteaa, että EU:n rahoitustukea UNRWA:lle on edelleen lisättävä vuonna 2024, koska sen kriittinen taloudellinen tilanne vaarantaa sen kyvyn hoitaa tehokkaasti tärkeää tehtäväänsä; toistaa, että on tärkeää antaa apua UNRWA:lle keskeisenä osana EU:n strategiaa turvallisuuden, vakauden ja kehityksen edistämiseksi Lähi-idässä; kehottaa siksi lisäämään 60 miljoonalla eurolla EU:n rahoitustukea UNRWA:lle vuonna 2024, jotta varmistetaan elintärkeiden palvelujen jatkuminen miljoonille palestiinalaispakolaisille;
6. toteaa, että ulkoisten toimien menojen lisäämistä on täydennettävä tehostetulla seuranta- ja korruptiontorjuntakehyksellä; kehottaa komissiota Euroopan tilintarkastustuomioistuimen suositusten mukaisesti tekemään ulkoisten toimien menoista entistä standardoidumpia, vertailukelpoisempia ja avoimempia; katsoo, että Euroopan petostorjuntaviraston (OLAF) ja Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) toimivalta valvoa ulkoisten toimien menoja on hyvä keino varmistaa, että varat käytetään asianmukaisesti ja että niillä edistetään EU:n ulkoisia tavoitteita;
7. pitää edelleen Länsi-Balkanin maiden yhdentymisen ja uudistusten edistymistä erityisesti oikeusvaltioperiaatteen, demokratian ja perusvapauksien alalla geopoliittisena painopisteenä, erityisesti kun otetaan huomioon Venäjän provosoimaton hyökkäys Ukrainaa vastaan, joka on vaikuttanut voimakkaasti koko alueeseen, mutta vaatii soveltamaan oikeusvaltioperiaatetta koskevia ehdollisuusvaatimuksia jokaiseen vuoden 2024 talousarviossa sidottuun euroon; pitää lisäksi myönteisenä Ukrainan ja Moldovan jäsenyysnäkyviä, vaikka korostaa, että tarvitaan lisärahoitusta molempien

maiden tukemiseksi niiden liittymisessä; kehottaa vahvistamaan oikeusvaltioperiaatetta koskevia ehtoja kaikissa liittymismenettelyihin liittyvissä rahoitusvirroissa, erityisesti Länsi-Balkanilla; kehottaa tehostamaan oikeusvaltioperiaatteeseen liittyvien uudistusten seuranta- ja raportointia; kehottaa lisäksi antamaan jatkuvaa tukea Valko-Venäjän demokraattisille voimille, lisäämään tukea Georgian kansalaisyhteiskunnalle ja riippumattomille tiedotusvälineille sekä Armenian ja Azerbaidžanin yhteiskuntien välisille rauhanrakentamistoimille;

8. korostaa, että EU:n ulkoisten toimien rahoituksen on oltava johdonmukaista, vastuullista ja tehokasta; kehottaa lisäämään ulkoisen toiminnan rahoitusvälineestä annettavan rahoituksen avoimuutta ja demokraattista valvontaa parlamentin suorittaman strategisen ohjauksen avulla ja tehostamaan parlamentin ja komission välistä geopoliittista vuoropuhelua;
9. muistuttaa, että EU:n liittymistä valmisteleva tukiväline (IPA III) sisältää tiukkoja ehtoja ja että rahoitusta on mukautettava tai se on jopa keskeytettävä, jos oikeusvaltioperiaatteen ja perusoikeuksien alalla tapahtuu merkittävää taantumista tai jos edistyminen keskeytyy alituisen; kehottaa jälleen kerran komissiota laatimaan suuntaviivat ehdollisuuden soveltamisesta; korostaa tarvetta asettaa etusijalle liittymisneuvotteluja käyvien maiden mukautuminen EU:n yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan ja harkita kaikenlaista rahoitusta tässä yhteydessä, jotta voidaan varmistaa, että kaikki EU:n menot ovat täysin EU:n strategisten tavoitteiden ja etujen mukaisia;
10. kehottaa komissiota perustamaan EU:n ehdokasmaista tuleville nuorille diplomaateille EU:n ulkoista toimintaa ja yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevan pysyvän koulutusohjelman, jossa olisi hyödynnettävä Euroopan diplomaattiakatemiaa koskevasta pilottihankkeesta saatuja kokemuksia ja opetuksia ja jonka oltava täysin synergiassa kyseisen akatemian pysyvän rakenteen kanssa; korostaa tässä yhteydessä, että edellä mainitun ohjelman olisi edistettävä yhteyksiä Euroopan ulkosuhdehallintoon, Euroopan komissioon, neuvostoon ja Euroopan parlamenttiin;
11. korostaa tarvetta lisätä sotilaallisen liikkuvuuden määrärahoja vuoden 2024 talousarviossa ja monivuotisen rahoituskehysten tarkistamisen yhteydessä; toteaa, että Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan osoittaa, että sotilaallisen liikkuvuuden hankkeiden määrärahoja on lisättävä, mikä nopeuttaisi sotilaallisia toimia hyökkäystilanteessa ja auttaa myös siviili-infrastruktuuriin liittyvissä tarpeissa, mukaan lukien ukrainalaisen viljan rautatiekuljetukset EU:n jäsenvaltioiden merisatamiin;
12. kehottaa tukemaan enemmän riippumattomia tiedotusvälineitä, jotka torjuvat Venäjän disinformaatiota ja propagandaa, erityisesti itäisen kumppanuuden maiden kansallisilla kielillä toimivia tiedotusvälineitä, venäjänkielisiä tiedotusvälineitä Venäjällä ja sen ulkopuolella sekä tiedotusvälineitä Länsi-Balkanilla ja Afrikan maissa, joissa Wagner-ryhmä toimii;
13. toistaa, että eteläisen naapuruston riittävä rahoitus olisi säilytettävä vuonna 2024; pitää siksi valittavana 100 miljoonan euron vähennystä vuoteen 2023 verrattuna;
14. suhtautuu myönteisesti Syyrian pakolaisille annettuun humanitaariseen apuun ja tukeen tarkoitetun rahoituksen jatkamiseen maassa ja alueella;

15. toteaa, että eurooppalaisen puolustusyhteistyön tarkoituksena on lisätä Euroopan ja sen kansalaisten turvallisuutta ja vähentää kustannuksia luomalla synergioita; korostaa, että Venäjän aloittama sota on vaikuttanut voimakkaasti yhteiseen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan (YTPP); korostaa, että tarvitaan riittävästi rahoitustukea sekä jäsenvaltioilta että Euroopan puolustusrahastolta, jotta voidaan määritellä vahva YTPP ja erityisesti YTPP:n kunnianhimoiset ja tehokkaat siviili- ja sotilasoperaatiot sekä parantaa EU:n turvallisuutta ja strategista riippumattomuutta; katsoo, että tällaiset toimet lisääisivät unionin kykyä edistää kansainvälistä vakautta, turvallisuutta ja rauhaa erityisesti kansainvälisen oikeuden edistämisen ja noudattamisen osalta tiiviissä yhteistyössä YK:n, Naton, Etyjin ja liittoutuneiden maiden kanssa tai tarvittaessa yksin;
16. pitää erittäin myönteisenä, että neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2023 päätöksen korottaa Euroopan rauhanrahaston kokonaisrahoituksen enimmäismäärää 3,5 miljardilla eurolla, joten kokonaisrahoituksen enimmäismäärä on nyt yli 12 miljardia euroa (käypinä hintoina); panee merkille, että Euroopan rauhanrahasto on mahdollistanut EU:n jäsenvaltioiden ennennäkemättömän tuen, mukaan lukien aseiden toimittamisen Ukrainaan;
17. pitää myönteisenä äskettäin ehdotettua Ukrainan tukivälinettä ja sitä varten ehdotettua enintään 50 miljardin euron kokonaismäärää kaudelle 2024–2027; pitää myönteisenä sen ajatusta yhdistää Ukrainan jälleenrakennussuunnitelmat liittymisprosessiin ja kehottaa komissiota varmistamaan, että nykyinen rahoitustuki kohdennetaan EU:n liittymiskriteereihin; toteaa, että rahoitustuen välineitä on yhdenmukaistettava, jotta apua voidaan käyttää tehokkaammin ja nopeammin; korostaa, että Ukrainan tukivälineen soveltamisala on samalla sovittava yhteen parlamentin lainsäädäntö-, talousarvio- ja valvontaoikeuksien kanssa;
18. korostaa, että on pyrittävä jatkuvasti mukauttamaan nykyisiä liittymisvälineitä ja luomaan oikeusperusta IPA III -välineelle Moldovassa ja Ukrainassa; korostaa tarvetta säilyttää Ukrainan ja Moldovan realistiset liittymisnäkökymät; pitää myönteisenä jatkuvaa apua Georgialle ja hyväksyy julkisen varainhoidon ja infrastruktuurin aloilla annetun tuen;
19. korostaa EU:n läsnäolon merkitystä Afrikassa ja painottaa, että EU:n kehitysavun näkyvyyttä on lisättävä sekä valtionhallinnon että paikallisyhteisöjen tasolla kumppanimaissa; kehottaa komissiota edistämään paikallista toimintaa ja kannustamaan paikallista sitoutumista kehityshankkeisiin kestävyuden ja osallisuuden varmistamiseksi; korostaa, että Global Gateway -strategian ja osallistavan kehityspolitiikan käytöllä monitasoisen yhteistyön kehyksenä voisi olla sosioekonominen kerrannaisvaikutus maailmanlaajuisesti;
20. kehottaa komissiota ryhtymään toimiin kansainvälisten kumppaneiden kanssa uuden kansallisen vuoropuhelun edistämiseksi Tunisiassa; muistuttaa, että NDICI – Globaali Eurooppa -väline ja yhteisymmärryspöytäkirjat sisältävät ehtoja; kehottaa komissiota varmistamaan, että niitä noudatetaan ja että rahoitus keskeytetään asianmukaisesti, jos nämä ehdot eivät täyty;
21. katsoo, että rahoitus hankkeisiin, jotka keskittyvät naisiin ja tyttöihin konflikti- ja kriisialueilla, mukaan lukien sukupuolistunut väkivalta, konfliktinesto ja naisten

- eheyttäminen ja voimaannuttaminen, on riittämätöntä ja sitä olisi vahvistettava talousarviossa kaikkien maantieteellisten alueiden kohdalla siten, että sidosryhmät osallistuvat mielekkäällä tavalla rahoitusprosessin kaikkiin vaiheisiin; kehottaa vahvistamaan edelleen afganistanilaisten naisten ja tyttöjen oikeuksia ja ennen kaikkea edistämään heidän pääsyään toisen asteen ja korkea-asteen koulutukseen, myös tarjoamalla EU:n apurahoja EU:n jäsenvaltioiden kouluissa ja yliopistoissa opiskelua varten; katsoo erityisesti, että hankkeet, joilla pyritään aktiivisesti torjumaan disinformaatiota erityisesti näissä kysymyksissä, voivat edelleen vahvistaa EU:n toimia ja auttaa luomaan vakautta pitkällä aikavälillä;
22. korostaa, että on tärkeää kiinnittää huomiota Afganistanin vakavaan tilanteeseen ja varmistaa olennainen tuki paikallisille ja kansainvälisille järjestöille ja henkilöille, jotka edistävät aktiivisesti naisten ja tyttöjen oikeuksia, samalla kun varmistetaan keskeisten julkisten palvelujen, kuten terveydenhuollon ja koulutuksen, tarjonta;
 23. suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio on edelleen kehittänyt vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä sukupuolten tasa-arvoon liittyvien menojen seurantamenetelmää, jossa tarkastellaan politiikan suunnittelua ja resurssien kohdentamista sekä erityisesti sukupuolivaikutusten jälkiarvioinnin esittämistä yksityiskohtaisemmalla tasolla ja määriä koskevaa raportointia; kehottaa komissiota arvioimaan kokonaisvaltaisesti sukupuolivaikutuksia ja helpottamaan kaikkien asiaankuuluvien tietojen saatavuutta seurantaan varten;
 24. korostaa kansalaisyhteiskunnan järjestöjen tärkeää työtä demokratian ja ihmisoikeuksien turvaamisessa ja kehottaa myöntämään lisärahoitusta niiden toimintaan, erityisesti hlbtqi+-henkilöiden oikeuksia koskeviin toimiin;
 25. korostaa, että ihmisoikeuksien suojeleminen ja edistäminen maailmanlaajuisesti on edelleen yksi EU:n ulkoisen toiminnan keskeisistä pyrkimyksistä; toistaa, että on lisättävä rahoitusta ihmisoikeuksien tukemiseen maailmanlaajuisesti, erityisesti silloin, kun kansalaisyhteiskunnan toimintatilat on suljettu, ja että erityistä huomiota on kiinnitettävä ihmisoikeuksien puolustajien ja toimittajien, erityisesti suurimmassa vaarassa olevien, suojeluun; kehottaa lisäämään rahoitusta, jotta voidaan vahvistaa EU:n edustustojen ja keskeisten sidosryhmien valmiuksia keskeisten julkisten poliitikkojen suunnittelussa ja täytäntöönpanossa;
 26. katsoo, että kolmansille maille ilmastonmuutoksen torjuntaan annettavaa tukea on lisättävä kiireellisesti; toistaa kehoituksensa hyväksyä kestävän kehityksen tavoitteita koskeva EU:n rahoitussuunnitelma, koska monivuotisen rahoituskehityksen otsake 6 ei tarjoa riittäviä varoja EU:n ulkoiseen toimintaan auttaakseen kumppanimaita rahoittamaan kestävän kehityksen tavoitteita koskevia strategioitaan; korostaa, että unionin vuoden 2024 talousarvio olisi mukautettava unionin tavoitteisiin tehdä unionista ilmastoneutraali viimeistään vuoteen 2050 mennessä sekä unionin kansainvälisiin sitoumuksiin, erityisesti Pariisin sopimukseen ja Kunmingin-Montrealin sopimukseen;
 27. korostaa, että 16. joulukuuta 2020 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen ilmasto- ja biologista monimuotoisuutta koskevien valtavirtaistamistavoitteiden saavuttamiseksi unionin talousarviossa ja Euroopan unionin elpymisvälineen menoissa tarvitaan jatkuvia toimia; pitää myönteisinä

pyrkimyksiä avoimuuden ja kattavuuden lisäämiseksi talousarvioasiakirjoissa ja tuloksellisuussivustolla ja korostaa tarvetta toteuttaa riittävät jälkiarvioinnit, joissa keskitytään erityisesti vaikutuksiin; kehottaa komissiota ottamaan huolellisesti huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen ilmastomenoista EU:n talousarviossa vuosina 2014–2020 laatiman erityiskertomuksen päätelmät sekä tuloksellisuuden tarkastuksen marraskuulta 2022;

28. korostaa tarvetta varmistaa ilmastorahoituksen ja biologisen monimuotoisuuden rahoituksen johdonmukaisuus ja kehottaa komissiota julkistamaan talousarvioesitystä esittäessään menojen määrät ja osuudet, joilla edistetään molempien tavoitteiden saavuttamista ohjelmakohtaisesti; muistuttaa, että ”ei merkittävää haittaa” -periaate valtavirtaistetaan kaikkiin unionin toimiin talousarvion toteuttamisen kautta toimielinten sopimuksen mukaisesti, ja korostaa siksi, että on kiireellisesti varmistettava, että ”ei merkittävää haittaa” -periaatetta noudatetaan koko talousarvion kaikissa kuudessa ulottuvuudessa, ja toteutettava tarvittaessa tarvittavat korjaavat toimenpiteet ilman aiheetonta viivytystä;
29. palauttaa mieliin Euroopan parlamentin 15. maaliskuuta 2023 antaman suosituksen EUH:n toiminnasta ja vahvemmassa EU:sta maailmassa ja erityisesti sen kehotuksen osoittaa EUH:lle riittävät resurssit; kehottaa siksi lisäämään henkilöstötaulukon 35 toimea, ja EUH:n on samalla kehitettävä ja pantava täytäntöön kohdennettuja palvelukseenottomenettelyjä ottaen erityisesti huomioon tällä hetkellä aliedustetut ryhmät maantieteellisen tasapainon, sukupuolen ja vähemmistöjen osalta;
30. kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota ydinturvallisuuteen ja katastrofivalmiuteen, kun otetaan huomioon Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja huolet Zaporizžjan ydinvoimalan turvallisuudesta sekä Lukašenkan hallinnon jatkuvasta epäonnistumisesta Astravetsissa sijaitsevan Valko-Venäjän ydinvoimalan ydinturvallisuuden varmistamisessa;
31. on vahvasti sitä mieltä, että humanitaarista apua on lisättävä huomattavasti ja että on asetettava selkeät oikeusvaltiota ja hallintotapaa koskevat tavoitteet, jotta unioni voi vastata uusiin kriiseihin, ja korottaa sen vuoksi kyseisen budjettikohdan määrärahoja miljardilla eurolla, jotta voidaan vastata kaikkialla maailmassa ennennäkemättömiin humanitaarisiin tarpeisiin, joita pahentavat Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja sen maailmanlaajuiset talousvaikutukset, erityisesti puutteellisen elintarviketurvan osalta; korostaa, että solidaarisuus- ja hätäapuvarauksen varoja voidaan ottaa käyttöön humanitaarisiin kriiseihin EU:n ulkopuolella koko varainhoitovuoden ajan.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	20.9.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 49 -: 6 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Javier Nart, Matjaž Nemec, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Anders Vistisen, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Vladimír Bilčík, Angel Dzhambazki, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtos, Carina Ohlsson, Juozas Olekas, Nikos Papandreou, Mick Wallace, Javier Zarzalejos
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Gheorghe Falcă, Dace Melbārde, Jan-Christoph Oetjen, Juan Ignacio Zoido Álvarez

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

49	+
ID	Anna Bonfrisco
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Gheorghe Falcă, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Dace Melbārde, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Juan Ignacio Zoido Álvarez, Željana Zovko
Renew	Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Jan-Christoph Oetjen, Hilde Vautmans
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Nikos Papandreou, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Mounir Satouri, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

6	-
ID	Thierry Mariani, Anders Vistisen
NI	Kostas Papadakis
The Left	Giorgos Georgiou, Manu Pineda, Mick Wallace

2	0
ECR	Angel Dzhambazki, Hermann Tertsch

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

20.9.2023

KEHITYSVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2024
(2023/0264(BUD))

Valmistelija: Ilan De Basso

EHDOTUKSET

Kehitysvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. katsoo, että EU:n on geopoliittisen epävakauden sekä kriisien ja luonnonkatastrofien lisääntyessä vahvistettava rooliaan tekemällä uskottavaa yhteistyötä naapurialueiden ja eteläisen pallonpuoliskon kumppanimaiden kanssa;
- B. ottaa huomioon, että YK:n humanitaarisen avun koordinoitumiston (OCHA) mukaan 339 miljoonan ihmisen arvioidaan tarvitsevan humanitaarista apua vuoden 2023 loppuun mennessä ja että EU:n on oltava valmis toimittamaan apua sitoumustensa mukaisesti;
- C. toteaa, että globaalissa etelässä jo vallinnut akuutti puutteellinen ruokaturva ja aliravitsemus ovat lisääntyneet sen jälkeen, kun Venäjä aloitti hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan;
- D. panee merkille, että kuilu humanitaaristen tarpeiden ja resurssien välillä kasvaa; ottaa huomioon, että OCHA:n rahoituksen seurantajärjestelmän mukaan vain 57 prosenttia rahoitustarpeista täyttyi vuonna 2022; toteaa, että humanitaarisen avun maailmanlaajuinen rahoitus nojaa edelleen voimakkaasti hyvin pieneen joukkoon humanitaarisen avun antajia, joista kymmenen suurinta tarjoaa noin 80 prosenttia kaikesta rahoituksesta; katsoo, että tarve laajentaa humanitaarisen toiminnan resurssipohjaa on akuutti;
- E. katsoo, että unionin vuoden 2024 talousarviomäärärahat globaalien etelän alueen kumppanimaille olisi mukautettava tavoitteisiin tehdä unionista ilmastoneutraali viimeistään vuoteen 2050 mennessä sekä unionin kansainvälisiin sitoumuksiin, erityisesti Pariisin sopimukseen ja Kunmingin–Montrealin sopimukseen ja niillä olisi edistettävä merkittävästi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian, Pellolta pöytään -strategian, kiertotalouden toimintasuunnitelman, kestävyyttä edistävän kemikaalistrategian ja saasteettomuustoimintasuunnitelman täytäntöönpanoa;

1. pitää myönteisenä, että vuosien 2024–2027 monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista koskevassa ehdotuksessa kiinnitetään huomiota otsakkeeseen 6 ja sen enimmäismäärää korotetaan 10,5 miljardilla; korostaa, että tätä lisäystä olisi pidettävä vähimmäisvaatimuksena, jotta unioni voi vastata kolmansien maiden erilaisiin haasteisiin ja edistää kestävästä kehityksestä tavoitteita koskevien sitoumusten täyttämistä; kehottaa neuvostoa sopimaan monivuotisen rahoituskehyksen tarkistuksesta hyvissä ajoin, jotta sillä olisi vaikutusta vuoden 2024 talousarvioon; kehottaa lisäksi jäsenvaltioita täyttämään sitoumuksensa osoittaa vähintään 0,7 prosenttia bruttokansantulostaan viralliseen kehitysapuun ja pitää tässä yhteydessä myönteisinä 22. toukokuuta 2023 annettuja neuvoston päätelmiä, joissa jäsenvaltioita kannustetaan käyttämään julkisesta kehitysavustaan asianmukainen osuus, esimerkiksi 10 prosenttia, humanitaarisiin toimiin; korostaa lisäksi, että on kiireellisesti lisättävä toimia humanitaarisen toiminnan resurssipohjan laajentamiseksi hyödyntämällä perinteisten, uusien ja potentiaalisten avunantajien, yksityisen sektorin ja muiden sidosryhmien resursseja humanitaarisen avun rahoitusvajeen korjaamiseksi;
2. muistuttaa, että unionilla on yhteistyösuhteita lukuisiin maihin ja että unionin ulkoiset rahoitusvälineet auttavat osaltaan saavuttamaan unionin hyväksymät kansainväliset sitoumukset ja tavoitteet, jotka liittyvät etenkin Agenda 2030:een ja sen kestävästä kehityksestä tavoitteisiin ja Pariisin sopimukseen;
3. tähdentää, että inhimillinen kehitys on yhdessä YK:n kestävästä kehityksestä tavoitteiden saavuttamisen kanssa NDICI – Globaali Eurooppa -välineen keskeinen painopiste; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että EU:n kehitysavussa ihmiset asetetaan etusijalle; pitää valitettavana, että vuosien 2021–2027 monivuotisen rahoituskehyksen alusta lähtien NDICI – Globaali Eurooppa -välinettä on rahoitettu liian vähän, mikä on luonut kuilun EU:n korkealle asettamien kansainvälisten tavoitteiden ja niiden saavuttamiseksi käytettävissä olevien resurssien välille; muistuttaa, että NDICI – Globaali Eurooppa -välineen uudelleentarkastelu ja monivuotisen rahoituskehyksen tarkistus, joihin EU:n vuoden 2024 talousarvio olisi mukautettava, ovat keskeisiä mahdollisuuksia tämän muuttamiseksi;
4. kehottaa komissiota noudattamaan kutakin NDICI – Globaali Eurooppa -asetuksessa asetettua talousarvotavoitetta eli 30 prosenttia ilmaston, 85 prosenttia sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen ja 20 prosenttia inhimillisen kehityksen osalta ja esittämään yksityiskohtaisia lukuja horisontaalisten tavoitteiden täytäntöönpanosta ja ohjelmasuunnittelusta monivuotisen rahoituskehyksen jäljellä olevalla kaudella, erityisesti ilmaston, muuttoliikkeen, luonnon monimuotoisuuden ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen osalta; panee merkille, että vuonna 2021 muuttoliikettä ja pakkomuuttoa koskevan tavoitteen saavuttamiseen sidotun määrän osuus oli 14 prosenttia, mikä ylitti suuntaa-antavan 10 prosentin tavoitteen; panee erityisesti merkille, että muuttoliike on tärkein osatekijä, joka vaikutti otsakkeen 6 enimmäismäärän kasvuun 10,5 miljardilla eurolla monivuotisen rahoituskehyksen tarkistamista koskevan ehdotuksen mukaisesti; pitää valitettavana, että ilmastotavoitteita edistävien sidottujen määrien osuus oli 18,5 prosenttia eli huomattavasti alle 30 prosentin tavoitteen; on huolissaan siitä, että komission mukaan monivuotisessa rahoituskehyksessä vuosiksi 2026 ja 2027 asetettua luonnon monimuotoisuutta koskevaa 10 prosentin menotavoitetta ei todennäköisesti saavuteta, ja tähdentää siksi, että on toteutettava lisätoimia, joilla varmistetaan sen saavuttaminen;

korostaa, että luonnon monimuotoisuuteen liittyvä rahoitusvaje on vuosina 2021–2030 noin 18,69 miljardia euroa vuodessa ja että tilanne olisi korjattava mahdollisimman pikaisesti;

5. muistuttaa, että sukupuolten tasa-arvon olisi oltava pääasiallisena tai merkittävänä tavoitteena vähintään 85 prosentissa NDICI – Globaali Eurooppa -välineen puitteissa toteutettavista uusista toimista ja näistä toimista vähintään 5 prosentissa sukupuolten tasa-arvon sekä naisten ja tyttöjen oikeuksien ja toimintamahdollisuuksien parantamisen olisi oltava pääasiallisena tavoitteena; pitää myönteisenä, että komissio on kehittänyt edelleen menetelmää sukupuolten tasa-arvoon liittyvien menojen seuraamiseksi vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä; kehottaa komissiota arvioimaan kokonaisvaltaisesti määrärahojen käytön sukupuolivaikutuksia ja varmistamaan, että kaikki asiaankuuluvat tiedot ovat saatavilla seurantaa varten;
6. pyytää tekemään lisäinvestointeja, joilla puututaan seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien tunnustamisen ja suojelun heikentymiseen sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon yleisiin heikentämisyrittämiin kehitysmaissa; korostaa tässä yhteydessä, että olisi asetettava etusijalle kohdennettu tuki kansalaisjärjestöille ja yhteisöille, jotka edistävät seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien, naisten oikeuksien, sukupuolten tasa-arvon sekä hlbtq+-yhteisön ja muiden syrjäytyneiden väestöryhmien kunnioittamista;
7. korostaa, että unionin talousarviossa ja Euroopan unionin elpymisvälineen menoissa tarvitaan jatkuvia toimia 16. joulukuuta 2020 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen ilmasto- ja luonnon monimuotoisuutta koskevien valtavirtaistamistavoitteiden saavuttamiseksi; korostaa tarvetta varmistaa johdonmukaisuus ilmatorahoitukseen ja luonnon monimuotoisuuden rahoituksen välillä ja kehottaa komissiota julkistamaan talousarvioesityksen esitellessään kummankin tavoitteen saavuttamista edistävien menojen määrät ja osuudet ohjelmakohtaisesti, mukaan lukien naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline (NDICI – Globaali Eurooppa); korostaa tarvetta tehdä riittävästi jälkiarviointeja, joissa keskitytään erityisesti hankkeiden vaikutuksiin ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen;
8. panee erittäin huolestuneena merkille, että humanitaarinen apu on edelleen kuormitettu väline otsakkeessa 6; varoittaa, että tilapäiset ratkaisut eli muista rahoituslähteistä myönnettävät lisämäärärahat tai määrärahojen uudelleenkohdentaminen ja uudelleen sitominen eivät ole kestäviä; kehottaa komissiota luomaan vakaan perusskenaarion ennakoitavalle ja periaatteelliselle humanitaariselle avulle ja pitämään siitä kiinni, koska lisääntyvien hätätilanteiden trendi ei todennäköisesti hidastu muun muassa vuoteen 2027 odotettavissa olevien lisääntyvien sääilmiöiden humanitaarisen vaikutuksen takia; korostaa myös, että humanitaarisen järjestelmän vaikuttavuutta ja tehokkuutta on parannettava ja humanitaarisen avun tarpeita vähentäviä toimia on lisättävä; muistuttaa, että Ukrainan humanitaariset tarpeet eivät sisälly monivuotisen rahoituskehysten tarkistuksessa ehdotettuun Ukrainan tukivälineeseen; pyytää lisäämään humanitaarista apua koskevaan budjettikohtaan miljardi euroa komission ehdotukseen nähden, millä ennakoitaan tärkeimpien humanitaaristen toimijoiden ennustamia tarpeita ja otetaan huomioon, että EU:n humanitaarisen avun määrärahat olivat vuonna 2022 useiden lisäysten jälkeen 2,62 miljardia euroa ja tarpeet pysyvät samanlaisina vuonna 2024; on erittäin huolissaan kehitysmaissa lisääntyneestä puutteellisesta ruokaturvasta, jota

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan pahentaa, ja kehottaa komissiota tukemaan kumppanimaita ruokaturvan parantamisessa;

9. panee tyytyväisenä merkille komission sitoumuksen nostaa koulutusmenojen osuus unionin kehitysapumäärärahoista 10 prosentista 13 prosenttiin; panee huolestuneena merkille jatkuvasti korkean lukutaidottomuuden vähiten kehittyneissä maissa; korostaa, että lukutaidottomuus on sukupuolistunut asia, joka vaikuttaa kahteen kolmasosaan naisista eri puolilla maailmaa;
10. muistuttaa, että naiset ja lapset kärsivät eniten humanitaarisen avun rajallisesta saatavuudesta ja että he ovat kaikkein alttiimpia väkivallalle ja väärinkäytöksille; kehottaa soveltamaan talousarviopäätöksissä monialaisia lapsikeskeisiä lähestymistapoja; kehottaa komissiota ottamaan käyttöön lapsimerkinnän, jonka avulla voidaan seurata lasten kehitykseen ja suojeluun osoitettuja unionin ulkoisia menoja humanitaarisissa yhteyksissä lapsen oikeuksia koskevan EU:n strategian (2021–2024) mukaisesti;
11. on huolestunut YK:n palestiinalaispakolaisten avustus- ja työelimen (UNRWA) taloudellisesta tilanteesta ja kehottaa korottamaan EU:n rahoitustuen elimelle vuonna 2024 yhteensä 110 miljoonaa euroon, jotta varmistetaan keskeisten palvelujen katkeamaton toimittaminen yhdelle Lähi-idän kaikkein haavoittuvimmissa asemassa olevista väestöryhmistä;
12. vahvistaa kansalaisjärjestöjen keskeisen roolin kehitysyhteistyön toimijoina unionin ulkoisen toiminnan ja arvojen täytäntöönpanossa; kannustaa niitä osallistumaan aktiivisesti talousarviosuunnitteluun.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	20.9.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 16 -: 2 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Christophe Clergeau, Ryszard Czarnecki, Mónica Silvana González, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Michèle Rivasi, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Frances Fitzgerald, Marlene Mortler, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Róza Thun und Hohenstein

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

16	+
PPE	Hildegard Bentele, Frances Fitzgerald, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Marlene Mortler, Janina Ochojska
Renew	Stéphane Bijoux, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Christophe Clergeau, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Erik Marquardt, Michèle Rivasi

2	-
ID	Dominique Bilde, Bernhard Zimniok

1	0
ECR	Ryszard Czarnecki

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

31.8.2023

TALOUS- JA RAHA-ASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2024 (2023/0264(BUD))

Valmistelija: Eva Maria Poptcheva

EHDOTUKSET

Talous- ja raha-asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. kehottaa varmistamaan EU:n vuoden 2024 talousarviossa, että kaikki jäsenvaltiot toteuttavat hyvin suunniteltuja ja tulevaisuuteen suuntautuvia investointeja sekä vastuullisia ja kestäviä rakenneuudistuksia, jotta voidaan vahvistaa jäsenvaltioiden kilpailukykyä, luoda enemmän työllistymismahdollisuuksia, saavuttaa EU:n ilmastoneutraaliutta ja biologista monimuotoisuutta koskevat tavoitteet, vapauttaa EU:n talouden koko potentiaali, saada aikaan pitkäaikaista, osallistavaa ja kestävää kasvua ja edistää vihreää ja digitaalista siirtymää;
2. kehottaa varmistamaan, että EU:n vuoden 2024 talousarvio on todellinen eurooppalainen talousarvio, jonka avulla voidaan i) onnistuneesti puuttua Ukrainan sodan sosiaalisiin ja taloudellisiin seurauksiin, erityisesti energian ja elintarvikkeiden hintojen nousuun, ii) edistää unionin strategista riippumattomuutta ja iii) nopeuttaa EU:n vihreän kehityksen ohjelman, REPowerEU-suunnitelman, nettonollateollisuutta koskevan säädöksen ja Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineen (STEP) täytäntöönpanoa;
3. katsoo, että yksinkertaiset, vakaat, täytäntöönpanokelpoiset ja vastuuseen pohjautuvat finanssipoliittiset säännöt, joilla edistetään tulevaisuuteen suuntautuvaa, suhdanteita tasoittavaa talouspolitiikkaa ja varmistetaan julkisen velan ja alijäämän kestävyys, ovat jäsenvaltioiden ja unionin pitkän aikavälin taloudellisen vaurauden kannalta keskeisessä asemassa; panee merkille, että ehdotetussa talouden ohjausjärjestelmän uudistuksessa lisätään strategisten julkisten investointien joustavuutta ja mahdollistetaan jäsenvaltioille erilaisia velanvähennyspolkuja; pitää julkisen talouden määrätietoisien, asteittaisen ja realistisen vakauttamisen strategiaa perusteltuna, jotta voidaan vahvistaa julkisen talouden kestävyyttä ja kasvattaa julkisen talouden puskureita; muistuttaa, että uudistus on hyväksyttävä mieluiten ennen yleisen poikkeuslausekkeen soveltamisen lopettamista; korostaa, että EU:n tason talouden ohjausjärjestelmään olisi sovellettava vahvaa demokraattista vastuuvollisuutta ja sen olisi osaltaan tehostettava finanssipolitiikan koordinoitua;

4. kehottaa sisällyttämään vuoden 2024 talousarvioon kohdennettuja menoja unionin strategisen riippumattomuuden ja kilpailukyvyn kannalta keskeisille aloille, joita ovat muun muassa energia, puolustus, turvallisuus ja sotilaallinen liikkuvuus, ilmasto, biologinen monimuotoisuus ja maatalous, terveydenhuolto, koulutus ja keskeisten teknologia-alojen uudelleenteollistaminen, ja kehottaa tekemään tämän talouskasvun ja hintavakauden perusteella ja pyrkien ympäristönsuojelun korkeaan tasoon ja ympäristön laadun parantamiseen;
5. painottaa, että unionin talousarviolla ja kansallisilla finanssipoliittisesti vastuullisilla verokannustimilla olisi edistettävä tutkimus- ja kehittämismenojen kasvattamista keskeisenä innovointia ja talouskasvua vauhdittavana tekijänä hyödyntämällä sekä yksityisiä että julkisia investointeja; korostaa, että on tärkeää rahoittaa nettonollateknologista innovointia;
6. kehottaa osoittamaan riittävät resurssit sen varmistamiseksi, että eurooppalaiset yritykset ja unioni ovat kansainvälisesti kilpailukykyisiä ja pystyvät houkuttelemaan tuottavia investointeja, luomaan laadukkaita työpaikkoja ja parantamaan tuottavuutta kansainvälisen kilpailun lisääntyessä;
7. korostaa, että nykyistä monivuotista rahoituskehystä on tarkistettava asianmukaisesti, jotta se soveltuisi uusiin olosuhteisiin, jotka ovat syntyneet sen jälkeen, kun se hyväksyttiin vuonna 2020, myös helpottamalla varainkäyttöä EU:n kilpailukyvyn kannalta strategisilla aloilla;
8. korostaa EU:n uusien omien varojen merkitystä, jotta voidaan kattaa NextGenerationEU-välineen takaisinmaksun, EU:n talousarvion rahoituksen sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän kustannukset; kehottaa panemaan maailmanlaajuisen verosopimuksen nopeasti täytäntöön; muistuttaa, että osa sen ensimmäisestä pilarista saatavista tuloista sisältyy myös omien varojen ensimmäiseen koriin; panee merkille komission halukkuuden siihen, että osan BEFIT-kehiksen mukaisesti kannettavasta yhtiöverosta sekä finanssitransaktioveron tai finanssitoimintaveron olisi oltava osa uusien omien varojen toista koria, mutta toteaa veropolitiikan kuuluvan jäsenvaltioiden toimivaltaan ja pyrkii parantamaan veropolitiikkojen koordinoitua EU:n tasolla;
9. palauttaa mieliin, että hyvä finanssipolitiikka ja hallinnollinen yhteistyö ovat olennaisen tärkeitä, jotta voidaan houkutella investointeja, suosia eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä ja siten lisätä julkisia tuloja ja työllistymismahdollisuuksia; myöntää, että verotuksen alalla hallinnollisen yhteistyön kehitys on monimutkainen, ja kehottaa siksi osoittamaan Fiscalis-ohjelmaan riittävästi rahoitusta; korostaa Fiscalis-ohjelman olevan ratkaisevan tärkeä yhteistyöohjelma, jotta jäsenvaltiot ja niiden kansalliset veroviranomaiset voivat pyrkiä yhteisiin tavoitteisiin veropetosten, veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun torjunnassa;
10. katsoo, että talousarviolla on merkittävä rooli pankkiunionin ja pääomamarkkinaunionin toteuttamisessa; palauttaa mieliin, että unioni on yritysten rahoituksen saannissa jäljessä muista lainkäyttöalueista;
11. pitää pk-yritysten rahoituksen saannin helpottamista unionin ensisijaisena tavoitteena; ymmärtää, että EU:n rahoittamia ohjelmia pk-yritysten tukemiseksi on rahoitettava asianmukaisesti ja vahvistettava taloudellisesti;

12. palauttaa mieliin, että julkisten investointien olisi kannustettava lisäämään yksityisiä investointeja, jotta luodaan laadukkaita työpaikkoja ja kasvua ja vahvistetaan kilpailukykyä; kehottaa siksi lisäämään InvestEU-ohjelman rahoitusta;
13. kehottaa tukemaan talousarviosta Ukrainaa niin kauan kuin Venäjän hyökkäyssota jatkuu ja auttamaan Ukrainan jälleenrakentamisessa, myös Euroopan unionin solidaarisuusrahaston ja hätäapuvarauksen kautta; korostaa, että äskettäin ehdotetulla Ukrainan tukivälineellä edistetään Ukrainan jälleenrakentamista, elpymistä ja nykyaikaistamista sekä varojen saatavuutta pakolaisten kotouttamista varten; toteaa Ukrainan saaneen avustuksia budjettitukena ja pitää avustusten etuna sitä, ettei Ukrainan ulkomaanvelkaa ja julkista velkaa pahenneta entisestään; kehottaa säilyttämään EU:n kansalaisten tuen Venäjän vastaisille toimille ja muille toimille, joita tarvitaan Ukrainan tukemiseksi;
14. toistaa, että talousarviosta olisi tehokkaasti tuettava ja täydennettävä elpymis- ja palautumistukivälineen varojen käyttöä, sillä välineen onnistuminen riippuu sen ripeästä täytäntöönpanosta jäsenvaltioissa, sitä koskevan asetuksen tarkasta noudattamisesta ja komission valvonta- ja arviointityöstä; ilmaisee huolensa elpymis- ja palautumistukivälineen kasvavista rahoituskustannuksista korkokustannusten nousun vuoksi; korostaa ylikansallisten ja rajatylittävien hankkeiden järjestelmällisen johdonmukaisuuden, synergioiden ja lisäarvon merkitystä elpymis- ja palautumistukivälineen ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen yhteydessä;
15. vaatii riittäviä uusia taloudellisia ja henkilöresursseja Euroopan valvontaviranomaisille, erityisesti Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle sekä tulevalle rahanpesun torjuntaviranomaiselle, jotta ne voivat toteuttaa tiukasti Euroopan parlamentin ja neuvoston niille antamat tehtävät, sillä tehtävät ovat lisääntyneet valvontaviranomaisten uudelleentarkastelun ja alakohtaisen lainsäädännön myötä; korostaa, että nopeaan kehitykseen kestävä rahoituksen, rahoitusteknologian, rahanpesun torjunnan ja kyberresilienssin alalla ja muilla aloilla liittyy Euroopan valvontaviranomaisten toimivallan ja vastuun kasvu, ja kehottaa siksi osoittamaan niille sen mukaisesti riittävästi henkilöstöä ja rahoitusta; kehottaa myös osoittamaan riittävästi rahoitusta veropetosten, veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun torjuntaan; pitää EU:n veroalan seurantakeskusta hyödyllisenä osatekijänä sekä demokraattisessa keskustelussa että päättäjille tiedottamisessa ja kehottaa siksi komissiota tukemaan seurantakeskusta edelleen; korostaa, että kaikkien unionin rahoitusta saavien organisaatioiden on toimittava poliittisesti neutraalilla ja puolueettomalla tavalla; toteaa tämän koskevan myös organisaatioita, joiden on määrä tarjota riippumatonta taloudellista asiantuntemusta, sekä veroalan tutkimustietoa tarjoavia organisaatioita; kehottaa osoittamaan riittävästi rahoitusta rahanpesun torjuntaviranomaiselle, jotta se voi suorittaa tehtävänsä pätevästi; korostaa, että rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien EU:n toimenpiteiden tehokasta toimintaa ja rahanpesun torjuntaviranomaisen tarvittavaa panosta on vahvistettava, koska se on välitön valvoja ja yhteyspiste yhdennetyssä järjestelmässä, joka koostuu rahanpesun torjuntaviranomaisesta itsestään ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan valvontavaltuutuksen saaneista kansallisista viranomaisista ja jonka tarkoituksena on varmistaa, että rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyviä velvoitteita noudatetaan;

16. panee merkille, että kun ”ei merkittävää haittaa” -periaate sisällytetään unionin toimiin, sitä olisi noudatettava talousarvion toteutuksessa ja tarvittaessa olisi toteutettava tarvittavia korjaavia toimenpiteitä;
17. korostaa, että koheesipolitiikka ja rakenne- ja investointirahastot ovat olleet Euroopan unionin tukipilari, koska ne ovat mahdollistaneet liiketoimintahankkeiden luomisen ja kehittämisen alueilla, joilla on muita suurempia vaikeuksia, sekä näillä alueilla erittäin tarpeelliset julkiset investoinnit; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan koheesipolitiikan varojen vaikuttavan ja oikea-aikaisen käytön muun muassa nykyaikaistamalla hallintoaan ja osoittamalla sille riittävästi henkilöstöä, jotta kyseisiä varoja käytetään niiden poliittisen tarkoituksen mukaisesti; kehottaa panemaan nykyiset ohjelmat täytäntöön koordinoitusti, nopeasti, tehokkaasti ja avoimesti Euroopan unionin todellisen elpymisen ja yhteenkuuluvuuden aikaansaamiseksi.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	30.8.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 42 - : 6 0 : 6
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Gunnar Beck, Isabel Benjumea Benjumea, Gilles Boyer, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Billy Kelleher, Ondřej Kovařík, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Costas Mavrides, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Irene Tinagli, Ernest Urtasun
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Marc Angel, Esther de Lange, Nicolaus Fest, Valérie Hayer, Eugen Jurzyca, Andżelika Anna Możdżanowska, Johan Nissinen, Tonino Picula, René Repasi, Andreas Schwab, Sven Simon
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Pablo Arias Echeverría, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Colm Markey, Alessandro Panza, Tom Vandendriessche

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

42	+
PPE	Pablo Arias Echeverría, Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Esther de Lange, Aušra Maldeikienė, Colm Markey, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Sirpa Pietikäinen, Andreas Schwab, Ralf Seekatz, Sven Simon, Tom Vandenkendelaere
Renew	Gilles Boyer, Engin Eroglu, Giuseppe Ferrandino, Valérie Hayer, Billy Kelleher, Ondřej Kovářik, Caroline Nagtegaal, Eva Maria Poptcheva
S&D	Marc Angel, Jonás Fernández, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Eero Heinäluoma, Costas Mavrides, Tonino Picula, Evelyn Regner, René Repasi, Alfred Sant, Pedro Silva Pereira, Irene Tinagli
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Ernest Urtasun

6	-
ECR	Michiel Hoogeveen, Eugen Jurzyca, Johan Nissinen
ID	Gunnar Beck, Nicolaus Fest, France Jamet

6	0
ECR	Andželika Anna Mozdżanowska, Dorien Rookmaker
ID	Alessandro Panza, Antonio Maria Rinaldi
NI	Enikő Győri
The Left	José Gusmão

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

19.7.2023

TYÖLLISYYDEN JA SOSIAALIASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2024 – kaikki pääluokat (2023/0264(BUD))

Valmistelija: Dragoş Pîslaru

EHDOTUKSET

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. kehottaa ottamaan huomioon Eurooppa-neuvoston, Euroopan parlamentin ja Euroopan komission marraskuussa 2017 antaman julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista, 4. maaliskuuta 2021 annetun Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman ja Eurooppa-neuvoston jäsenten 8. toukokuuta 2021 hyväksymän Porton julistuksen sosiaalikäsymyksistä,
- B. ottaa huomioon, että parlamentti hyväksyi jo 15. joulukuuta 2022 päätöslauselman monivuotisen rahoituskehyn 2021–2027 vahvistamisesta¹,
1. kehottaa unionia toteuttamaan vuonna 2024 tehokkaita talousarviotoimia, joilla vastataan eurooppalaisten kohtaamiin sosiaalisiin ja taloudellisiin vaikeuksiin, jotka ovat aiheutuneet Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyssodan ja pandemian jälkeisten haasteiden synnyttämän inflaation ja elinkustannuskriisin seurauksena; on huolissaan erityisesti siitä, että energian, elintarvikkeiden ja asuntojen korkeat hinnat sekä välttämättömiin palveluihin ja toimitusketjuihin kohdistuva jatkuva paine pahentavat entisestään jo olemassa olevaa sosiaalista ja taloudellista eriarvoisuutta, heikentävät keskiluokkaa ja huonontavat monien työntekijöiden ja heidän perheidensä elin- ja työoloja ja henkistä terveyttä; muistuttaa, että vahva, kestävä, häiriönsietokykyinen ja osallistava elpyminen edellyttää EU:n talousarvion ja erityisesti EU:n sosiaali- ja työllisyysalan rahoituksen ja rahoitusvälineiden koko potentiaalinen hyödyntämistä; painottaa, että on tärkeää varmistaa yksinkertaiset hallinnolliset prosessit, jotta helpotetaan unionin varojen saatavuutta kansalaisten ja yritysten hyödyksi;
2. korostaa, että unionin talousarviosta olisi tuettava toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä, joilla helpotetaan työmarkkinoille pääsyä ja liikkuvuutta työmarkkinoilla, vahvistetaan EU:n talouksien kilpailukykyä, luodaan laadukkaita ja kestäviä työpaikkoja ja jatketaan häiriönsietokykyisten kansallisten sosiaalijärjestelmien kehittämistä hyödyntäen

¹ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0450.

resursseja ja optimoiden nämä järjestelmät, jotta varmistetaan, että niillä autetaan poistamaan köyhyyttä, edistetään osallisuutta edistäviä politiikkoja ja lisätään ylöspäin tapahtuvaa sosiaalista lähentymistä koko unionissa niin, ettei ketään jätetä jälkeen; toteaa erityisesti, että investoinnit elinikäiseen oppimiseen, uudelleen koulutukseen ja täydennyskoulutukseen ovat olennaisen tärkeitä vihreän ja digitaalisen siirtymän toteuttamiseksi; panee tyytyväisenä merkille vuoden 2023 Porton sosiaalifoorumin päätelmät, joissa korostetaan Euroopan osaamisen teemavuoden yhteydessä sitä, miten määrätietoisella osaamisella ja koulutusta koskevalla politiikalla voidaan luoda parempia työllistymismahdollisuuksia, nopeuttaa työmarkkinoille integroitumista, edistää sosiaalista osallisuutta ja tarjota tilaisuuksia itsensä toteuttamiselle ja siten parantaa EU:n talouden ja yhteiskunnan häiriönsieto- ja kilpailukykyä; tähdentää, että on tärkeää investoida sosiaaliseen osallisuuteen ja toimenpiteisiin, jotka kohdistetaan ryhmiin, joilla on suurempi sosiaalisen puutteen ja syrjinnän riski, kuten lapset, nuoret, hlbtq+ -perheet tai yksinhuoltajaperheet, vammaiset henkilöt, ikääntyneet henkilöt ja maahanmuuttajataustaiset henkilöt; muistuttaa, että heikoimmassa asemassa olevien ryhmien, kuten köyhyydessä elävien, vammaisten, nuorten ja ikääntyneiden henkilöiden, työttömien – varsinkin pitkäaikaistyöttömien – ja erityisesti Ukrainaan kohdistuneen hyökkäyssodan vuoksi siirtymään joutuneiden henkilöiden, integroituminen työmarkkinoille on ensiarvoisen tärkeää;

3. korostaa, että ammattitaitoinen työvoima, joka sopeutuu nykyaikaisten työmarkkinoiden vaatimuksiin, on olennaisen tärkeä talouskasvun ja kilpailukykyyn edistämiseksi ja se edistää sosiaalista hyvinvointia; korostaa erityisesti, että työmarkkinoiden perusteellisten muutosten sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän aikana on tärkeää investoida osaamiseen; kehottaa antamaan taloudellista ja teknistä tukea paikallisten osaamisstrategioiden ja osaamisen kehittämiskeskusten kehittämiseen yhteistyössä paikallisten työvoimatoimistojen kanssa; korostaa, että nettonollateollisuutta koskevassa säädöksessä tarkoitetuilla koulutusyhteenliittymillä on keskeinen rooli nettonollateknologioita koskevien tietojen ja taitojen levittämisessä ja että nämä tiedot ja taidot voivat parantaa unionin kilpailukykyä ja sen maailmanlaajuista asemaa nettonollateollisuudessa, ja kehottaa näin ollen osoittamaan yhteenliittymien perustamiseen ja toimintaan vuosiksi 2024–2027 vähintään 102 miljoonan euron määräraha, joihin sisältyy 25,5 miljoonan euron määräraha vuodeksi 2024;
4. korostaa unionin rahastojen ja rahoitusvälineiden, kuten elpymis- ja palautumistukivälineen ja REpowerEU:n, ratkaisevaa roolia taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä, oikeudenmukainen, osallistavan ja syrjimättömän elpymisen varmistamisessa; muistuttaa, että Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+) on keskeinen tekijä unionin sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamisessa Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden mukaisesti; korostaa myös työttömiksi jääneille työntekijöille tarkoitetun Euroopan globalisaatiorahaston (EGR), oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF), ReactEU-välineen ja siitä ESR+:aan osoitettujen lisävarojen, nuorisotyöllisyysaloitteen ja vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston (FEAD) merkitystä;
5. panee merkille komission ehdotuksen osoittaa ESR+:aan 16,8143 miljardia euroa sitoumuksina vuonna 2024; muistuttaa, että ESR+ on tärkein väline, jolla investoidaan ihmisiin ja kehitetään sosiaalista suojelua, ja että sillä on oltava keskeinen rooli tuettaessa jäsenvaltioita sosiaalisen koheesion, korkean työllisyystason ja riittävän

sosiaalisen suojelun saavuttamisessa sekä vihreään ja digitaaliseen talouteen siirtymiseen valmiin, osaavan ja sopeutumiskykyisen työvoiman varmistamisessa; kehottaa vahvistamaan ESR+:n rahoitusta riittävästi, kun otetaan huomioon elinkustannusten jyrkkä nousu ja sen vaikutukset työntekijöihin ja heidän perheisiinsä;

6. muistuttaa, että jäsenvaltiot, joissa työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten osuus on unionin keskiarvoa suurempi, ovat velvollisia osoittamaan vähintään 12,5 prosenttia ESR+:n määrärahoistaan nuorisotakuun täytäntöönpanoon; toteaa, että nuorten työttömyysaste EU:ssa on laskusuunnassa, vaikka tämä suuntaus jakautuu epätasaisesti eri jäsenvaltioissa ja se on edelleen paljon korkeampi kuin koko väestön työttömyysaste; korostaa siksi tarvetta investoida edelleen laadukkaiden työpaikkojen luomiseen nuorille ja kehottaa EU:ta ja kaikkia jäsenvaltioita ottamaan käyttöön kaiken saatavilla olevan kansallisen ja EU:n rahoituksen edistääkseen ja tarjotakseen nuorille ihmisarvoisia työmahdollisuuksia ja laadukkaita koulutusmahdollisuuksia; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla ESR+:n työllisyyden ja sosiaalisen innovoinnin toimintalohkoa (EaSI) sosiaaliseen innovointiin tehtäviin investointeihin ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseen; odottaa EaSIn saavuttavan täyden toimintalaajuutensa vuonna 2024 nyt kun sen talousarvio on jälleen linjassa ohjelmasuunnittelun kanssa;
7. muistuttaa, että eurooppalainen lapsitakuu on ollut voimassa kaksi vuotta ja että se on ratkaiseva väline yhä lisääntyvän lapsiköyhyyden torjunnassa; panee merkille, että jäsenvaltiot ovat lyhyessä ajassa investoineet jo noin 9 miljardia euroa lapsitakuuseen; kehottaa jälleen lisäämään kiireellisesti eurooppalaisen lapsitakuun rahoitusta ja muistuttaa, että tätä varten on tarpeen luoda vähintään 20 miljardin euron budjetti, ja vaatii asettamaan tämän rahoituksen saataville osana tarkistettua monivuotista rahoituskehystä, jotta se voidaan ottaa käyttöön jo vuonna 2024; muistuttaa myös kannastaan, jonka mukaan kaikkien jäsenvaltioiden olisi käytettävä vähintään viisi prosenttia ESR+:n yhteistyössä hallinnoitavan toimintalohkon määrärahoista kohdennettuihin toimiin lapsiköyhyyden torjumiseksi ja lapsitakuun täytäntöönpanon tukemiseksi; kehottaa Euroopan komissiota ja jäsenvaltioita hyödyntämään täysimääräisesti EU:n talousarvion nykyisiä rahoitusmahdollisuuksia, kuten ESR+, ReactEU ja elpymis- ja palautumistukiväline, lapsiköyhyyden poistamiseksi;
8. korostaa unionin väestörakenteeseen liittyvää haastetta, joka johtuu väestön ikääntymisestä, syntyvyyden vähenemisestä ja elinajanodotteen pidentymisestä; korostaa, että väestökehityksen haasteeseen vastaamiseksi ei ole olemassa eurooppalaisia ja kansallisia politiikkatoimia, jotka kattaisivat muun muassa asianmukaiset asuinolot, riittävät laadukkaat hoitopalvelut ja tukipalvelut, ja korostaa tarvetta investoida sosiaaliin infrastruktuureihin; painottaa, että nykyiset taloudelliset epävarmuustekijät vaikuttavat vakavasti ikääntyneisiin ihmisiin; korostaa, että talousarviossa olisi painotettava, että on tärkeää turvata ikääntyneiden henkilöiden hyvinvointi ja heidän perusoikeutensa unionissa ja edistää niitä ottamalla käyttöön ihmisarvoista ikääntymistä koskevat kriteerit ja riittävä rahoitus asuntoinvestointien ja asuntojen saannin tukemiseksi, jotta voidaan tehokkaasti puuttua kasvaviin ongelmiin, jotka liittyvät kohtuuhintaisten asuntojen puutteeseen, huonoihin asuinoloihin, asuntomarkkinoilta syrjäytymiseen ja asunnottomuuteen, ja edistää osallistumista yhteiskuntaan ja kulttuuri- ja urheilutoimintaan;

9. muistuttaa, että tämänhetkiset kriisit ja Ukrainan sota vaikuttavat laajemmin naisiin, jotka ovat suuremmassa vaarassa joutua kärsimään työllisyys- ja sosiaalisista seurauksista; kehottaa valtavirtaistamaan sukupuolitietoisen budjetoinnin, jotta voidaan sovittaa paremmin yhteen politiikat ja toimet, joilla edistetään naisten yhdenvertaista osallistumista työmarkkinoille, ja ottamaan käyttöön kattavat järjestelmät, joilla seurataan ja mitataan sukupuolten osuutta talousarviomäärärahoista, naisten osallistumista työmarkkinoille, työhön pääsyä sekä työllisyys- ja palkkaeroja;
10. korostaa, että eurooppalainen hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäinen tukiväline (SURE) on osoittautunut onnistuneeksi covid-19-pandemian aiheuttaman työttömyyden torjunnassa; kehottaa lisäksi komissiota hyödyntämään SURE-välinettä sellaisten kansallisten järjestelmien tukemisessa, joilla pyritään säilyttämään työpaikat ja työntekijöiden toimeentulo ja jotka voidaan ottaa käyttöön väliaikaisesti, kun osa EU:sta kärsii talouden häiriöstä; vaatii, että kaikkia kansallisia ja EU:n hätätoimenpiteitä, erityisesti työsuhdesuojeluun ja tulokorvauksiin liittyviä toimenpiteitä, jatketaan ja että niitä jälleenrahoitetaan niin kauan kuin sodan sosioekonomiset seuraukset vaikuttavat kielteisesti työmarkkinoihin ja kunnes talous elpyy täysin; pyytää komissiota ottamaan huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen huomautukset SURE-välineen täytäntöönpanosta ja avoimuudesta;
11. palauttaa mieliin, että oikeudenmukaisen siirtymän rahastolla olisi tuettava alueita ja ihmisiä, joilla on vakavia sosioekonomisia ja työllisyyteen liittyviä haasteita, jotka aiheutuvat unionin siirtymisestä kohti vuoden 2030 tavoitteitaan ja ilmastoneutraaliin talouteen vuoteen 2050 mennessä; panee merkille komission vuonna 2024 myöntämät 1 486 miljardin euron määrärahat; korostaa sen merkitystä käsiteltäessä siirtymän sosiaalisia näkökohtia, erityisesti kansallisen sosiaalisen infrastruktuurin luomista ja työnhakijoille annettavaa tukea, mukaan lukien täydennys- ja uudelleen koulutus, siten, että samalla taataan turvaverkko niille, jotka ovat jääneet jälkeen; korostaa tarvetta perustaa mekanismi, jolla seurataan vihreän siirtymän vaikutuksia sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen, jotta voidaan varmistaa oikeudenmukaisuus ja määrittää riittävän julkisen tuen tarpeet;
12. muistuttaa 7. toukokuuta 2021 annetun Porton julistuksen tavoitteesta vähentää köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien ihmisten määrää vähintään 15 miljoonalla eurolla vuoteen 2030 mennessä, josta vähintään 5 miljoonaa euroa kohdennetaan lasten hyväksi; katsoo, että köyhyyden ja sosiaalisen puutteen tosiasialliseen poistamiseen tarvitaan kunnianhimoisempia tavoitteita; panee merkille, että vuonna 2024 ESR+:n yhteistyössä hallinnoitavan toimintalohkon määrärahoista 4,8 miljardia euroa käytettäisiin vähävaraisimmille suunnattuun elintarvikeapuun ja perushyödykkeisiin, mikä siten ylittää tämänhetkisen neljän prosentin tavoitteen ja tuo esiin vähävaraisten ihmisten määrän huolestuttavan kasvun; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että pienituloiset kotitaloudet saavutetaan toimenpiteillä, joilla vähennetään niihin kohdistuvia energiakustannusten korotusten vaikutuksia (eristys, aurinkopaneelit); kannustaa lisäksi jäsenvaltioita tarjoamaan lisäresursseja, joilla tuetaan kaikkia kotitalouksia ja yrityksiä niiden pyrkimyksissä vähentää energiankulutusta osana vihreää siirtymää; korostaa, että asunnottomuus vaikuttaa moniin aikuisiin ja lapsiin ja että sitä on ehkäistävä ja siihen on puututtava tehokkaasti;

13. pitää valitettavana, että budjettikohdan 07 20 04 06 (Erityiset toimivaltuudet sosiaalipolitiikan alalla, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu mukaan luettuna) määrärahoja on jälleen vähennetty; korostaa, että vahva työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu on eurooppalaisen yhteiskuntamallin keskeinen piirre; palauttaa mieliin, että unioni on sitoutunut edistämään työmarkkinaosapuolten asemaa ja helpottamaan niiden välistä vuoropuhelua Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 152 artiklan mukaisesti; korostaa, että on varmistettava riittävä tuki työmarkkinaosapuolten vuoropuhelulle ja kehitettävä ja parannettava työmarkkinaosapuolten valmiuksia ja lisättävä tämän budjettikohdan määrärahoja myös inflaatio huomioon ottaen; muistuttaa myös, että on olennaisen tärkeää taata riittävä tuki työntekijäjärjestöjä koskeville tiedotus- ja koulutustoimenpiteille ottaen myös huomioon inflaation vaikutus henkilöstömenoihin ammattiyhdistysinstituuttien talousarvioissa; kehottaa tässä yhteydessä lisäämään budjettikohdan 07 20 04 09 (Työmarkkinajärjestöjä koskevat koulutus- ja tiedotustoimet) määrärahoja; on huolissaan siitä, että reaali-palkat laskevat tällä hetkellä inflaation vuoksi ja useiden poikkeuksellisten energian hintasokkien seurauksena; katsoo, että palkankorotuksia tarvitaan kiireellisesti, jotta voidaan ylläpitää sisäistä kysyntää ja osallistavaa kasvua ja vähentää kaksinkertaisen kriisin vaikutuksia työntekijöihin ja kotitalouksiin; katsoo, että EU:n talousarviossa ja monivuotisessa rahoituskehityksessä tarvitaan lisätoimia, joilla työmarkkinaosapuolia voidaan auttaa nostamaan palkkoja valmiuksien kehittämistä koskevien kolmikantakehysten avulla, jotta voidaan nopeuttaa riittäviä vähimmäispalkkoja koskevan direktiivin odotettuja myönteisiä vaikutuksia ja sen täytäntöönpanoa;
14. muistuttaa pilottihankkeiden ja valmistelutoimien keskeisestä roolista testattaessa uusia toimintapoliittisia aloitteita ja kerättyä tietoa työllisyyden ja sosiaalisen osallisuuden aloilla; kehottaa komissiota arvioimaan pilottihankkeita ja valmistelutoimia koskevat ehdotukset puolueettomasti oikeudellisen ja taloudellisen arvioinnin perusteella toimielinten välisen sopimuksen mukaisesti; kehottaa lisäksi komissiota käymään Euroopan parlamentin kanssa tiiviimpää vuoropuhelua siitä, miten innovatiiviset ideat voitaisiin hyväksyä uusiksi pilottihankkeiksi, ja antamaan arvioinneistaan yksityiskohtaista, selvempää ja läpinäkyvämpää palautetta ja selvityksiä, jotka sisältävät konkreettisia esimerkkejä näihin ehdotuksiin vastaamiseksi toteutettavista unionin toimista; muistuttaa lisäksi, että hyväksytyjen pilottihankkeiden ja valmistelutoimien täytäntöönpanossa on noudatettava ehdotusta;
15. muistuttaa, että Eurofoundilla, EU-OSHalla, Cedefopilla, ETF:llä ja Euroopan työviranomaisella on erillisvirastoina tärkeä rooli erityisosaamisen tarjoamisessa unionin toimielimille ja jäsenmaille erityisesti työllisyys- ja sosiaaliasioista ja että niiden on saatava tarvittavat taloudelliset ja henkilöresurssit, jotta ne voivat hoitaa jatkuvasti kehittyviä tehtäviään; panee merkille, että erillisvirastoja koskevat vuoden 2024 ennakoarvot ovat yhdenmukaisia talousarviosuunnitelman kanssa ja että Eurofoundille on määrä myöntää lisärahoitusta (650 000 euroa vuonna 2024) toisena vuonna peräkkäin, jotta se voi sopeutua Irlannissa sovellettavan korjauskertoimen jyrkkään nousuun; toistaa aiemman kehotuksensa² tukea Euroopan työviranomaisen pyyntöä muuntaa viisitoista kansallisen asiantuntijan tointa väliaikaisen toimihenkilön toimiksi ja saada kaksi uutta sopimussuhteisen toimihenkilön tointa ilman talousarviovaikutuksia sen tehtävien hoitamiseen tarvittavien henkilöresurssien

² https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0191_FI.pdf

saamiseksi ja säilyttämiseksi sekä lähentää kansallisten asiantuntijoiden osuutta työviranomaisen henkilöstössä muiden unionin virastojen vakioilanteeseen; katsoo, että erillisvirastojen asiantuntemusta olisi hyödynnettävä paremmin;

16. muistuttaa talousarviota koskevan vastuuvollisuuden ja priorisoinnin merkityksestä ja korostaa samalla joustavuuden ja riittävien resurssien tärkeyttä, jotta voidaan vastata suuriin kriiseihin ja niiden sosiaalisiin ja työllisyyteen liittyviin vaikutuksiin; toistaa huolensa siitä, että nykyinen korkea inflaatio aiheuttaa suuria paineita monivuotisen rahoituskehityksen enimmäismääriin, jolloin ei jää lainkaan liikkumavaraa vuotuisen talousarviomenettelyn suurimpien haasteiden ratkomiseksi ja EU:n pitkän aikavälin tavoitteisiin vastaamiseksi; toistaa siksi kehoituksensa nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen kiireellisestä, kattavasta ja kunnianhimoisesta tarkistamisesta; katsoo, ettei komission ehdotus yllä tältä osin nykyisiin ja tuleviin sosiaalisiin haasteisiin vastaamista koskevien EU:n tavoitteiden tasolle; suhtautuu myönteisesti sitoumukseen investoida Euroopan suvereniteettiin, mutta pitää valitettavana, että Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälinettä (STEP) koskeva ehdotus ei ole riittävän kunnianhimoisen, ja toistaa kehoituksensa perustaa täysimittainen Euroopan suvereniteettirahasto³, jolla varmistetaan EU:n strateginen riippumattomuus, mukaan lukien investoinnit inhimilliseen pääomaan ja osaavaan työvoimaan, edistetään osallistavaa pääsyä laadukkaisiin työpaikkoihin ja puututaan sellaisen työvoiman ja osaamisen vajeeseen, joka on ratkaisevan tärkeää talouden ja teollisuuden avainaloille; korostaa, että on tärkeää ottaa käyttöön uusia varoja, jotta estetään ESR+:n rahoituksen ohjaaminen pois sen erityisistä tavoitteista; korostaa, että tarvitaan vakaa ja kestävä suunnitelma, jolla katetaan Next Generation EU -elpymisvälineen velan takaisinmaksuun liittyvät kasvaneet korkokustannukset; antaa täyden tukensa Ukrainalle annettavan rahoitustuen lisäämiselle ja suhtautuu myönteisesti äskettäin ehdotettuun Ukrainan tukivälineeseen;
17. kehottaa komissiota kehittämään asianmukaisen strategian sosiaalisten tavoitteiden valtavirtaistamiseksi unionin varainkäytössä; katsoo, että sosiaalisten näkökohtien valtavirtaistamista unionin talousarviossa koskeva menetelmä olisi tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että kaikissa unionin rahoittamissa politiikoissa tuetaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarissa määriteltyjä 20 periaatetta ja että kaikilla unionin menoilla edistetään EU:n sosiaalisten tavoitteiden saavuttamista; vaatii, että unionin varojen käyttöä koskevilla säännöillä varmistetaan sosiaalisten oikeuksien ja demokratian korkeimpien periaatteiden noudattaminen ja tehostetaan sitä ja että ne on sovittava yhteen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin, kestävä kehityksen tavoitteiden ja työntekijöiden perusoikeuksien kanssa; kehottaa laatimaan säännöksiä, joilla sallitaan julkisten varojen myöntäminen vain sellaisille työnantajille, jotka kunnioittavat työntekijöiden oikeuksia ja sovellettavia työehtoja; vaatii tehokkaampia sosiaalisia ehtoja julkisia hankintoja ja käyttöoikeussopimuksia koskeviin sääntöihin ja niiden tukemista tehokkailla seuraamuksilla; kannustaa komissiota harkitsemaan, että Eurostatin tietojen lisäksi ja niihin liittyen luotaisiin kattava tietokanta, joka mahdollistaisi työllisyyden, elinolojen ja työmarkkinasuhteiden kehityksen oikea-aikaisen ja luotettavan seurannan; katsoo, että sosiaalisten riskien havaitsemiseen ja työllisyysvaikutusten ja pitkäaikaistyöttömyyden erojen huomioon ottamiseen tietyillä toimialoilla olisi puututtava asianmukaisesti; kehottaa siksi komissiota esittämään

³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0053_FI.pdf

kestävän kehityksen tavoitteisiin liittyvien EU:n sosiaalimäärärahojen seurantamenetelmän, joka perustuu Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteisiin, sosiaali-indikaattoreiden tulostauluun ja hyvinvointi-indikaattoreihin, jotta voidaan mitata monivuotisesta rahoituskehyksestä ja NextGenerationEU-välineestä rahoitettavien eri rahastojen, välineiden ja järjestelyjen kokonaisvaikutusta⁴;

18. pitää monikielisyysperiaatteen suojelua ja edistämistä ratkaisevan tärkeänä, sillä se edistää demokraattisen osallistumisen laatua ja avoimuutta; kehottaa tässä yhteydessä lisäämään riittävästi rahoitusta EU:n toimielinten, myös parlamentin ja komission, tulkkaus- ja käännöspalveluille ja varmistamaan, että nämä palvelut suoritetaan mahdollisimman pitkälle sisäisesti ja että niitä tarjoavien työntekijöiden työterveys ja -turvallisuus taataan;
19. kehottaa kiinnittämään EU:n vuoden 2024 talousarviossa huomiota saarten, syrjäisimpien alueiden, maaseutualueiden tai syrjäisten alueiden, vaikeapääsyisten reuna-alueiden, vuoristoalueiden tai kehityksessä jälkeen jääneiden alueiden tarpeisiin ja suhteisiin näiden alueiden kanssa, koska ne kärsivät erityisen paljon nykyisten kriisien sosiaalisista ja taloudellisista seurauksista ja ovat haavoittuvampia ilmastonmuutoksen kielteisille vaikutuksille.

⁴ EMPL-valiokunnan kanta tarkistuksina vuoden 2024 talousarvion suuntaviivoihin – Pääluokka III, 2. maaliskuuta 2023, EMPL_AD(2023)745178, PE745.178v01–00.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	18.7.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 34 - : 3 0 : 4
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Sylvie Brunet, Jordi Cañas, David Casa, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Cindy Franssen, Chiara Gemma, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Irena Joveva, Katrin Langensiepen, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Jörg Meuthen, Max Orville, Sandra Pereira, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoș Pîslaru, Elżbieta Rafalska, Daniela Rondinelli, Pirkko Ruohonen-Lerner, Mounir Satouri, Romana Tomc, Nikolaj Villumsen, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tomáš Zdechovský
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Alex Agius Saliba, Carmen Avram, Gheorghe Falcă, Aurore Lalucq, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Ralf Seekatz
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Andrey Novakov, Helmut Scholz

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

34	+
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Gheorghe Falcă, Cindy Franssen, Andrey Novakov, Ralf Seekatz, Romana Tomc, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Renew	Sylvie Brunet, Jordi Cañas, Irena Joveva, Max Orville, Dragoş Pîslaru
S&D	Alex Agius Saliba, Marc Angel, Carmen Avram, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Aurore Lalucq, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Daniela Rondinelli
The Left	Sandra Pereira, Helmut Scholz, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Kira Marie Peter-Hansen, Mounir Satouri

3	-
ECR	Pirkko Ruohonen-Lerner
ID	Dominique Bilde
NI	Jörg Meuthen

4	0
ECR	Chiara Gemma, Elżbieta Rafalska
ID	Elena Lizzi, Stefania Zambelli

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

30.8.2023

YMPÄRISTÖN, KANSANTERVEYDEN JA ELINTARVIKKEIDEN TURVALLISUUDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2024 – kaikki
pääluokat
(2023/0264(BUD))

Valmistelija: Pascal Canfin

EHDOTUKSET

Ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa, että unionin vuoden 2024 talousarvio on ajankohtansa vuoksi ratkaiseva sekä unionin strategisten tavoitteiden, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelman täytäntöönpanon, saavuttamisen kannalta ja geopolitiisesta näkökulmasta Venäjän Ukrainassa meneillään olevan hyökkäyssodan takia että siksi, että Euroopan parlamentin yhdeksäs vaalikausi ja komission toimikausi ovat päättymässä;
2. korostaa, että vaikka eteen on tullut ennennäkemättömiä tilanteita, kuten Venäjän provosoimaton ja perusteeton hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, covid-19-pandemia ja luonnonkatastrofeja, unioni on reagoinut päättäväisesti ja nopeasti käyttäen unionin talousarviota yhtenä keskeisistä välineistä;
3. korostaa, että ilmastonmuutos ja biologisen monimuotoisuuden köyhtyminen ovat suurimmat uhat unionin pitkän aikavälin turvallisuudelle, ruokaturva mukaan lukien, ja että ne vahvistavat inflaatiopaineita entisestään; korostaa, että vihreän siirtymän nopeuttaminen vahvistaa unionin pitkän aikavälin strategista riippumattomuutta, taloudellista turvallisuutta ja häiriönsietokykyä ja lisää kansalaisten hyvinvointia;
4. korostaa, että ilmastonmuutokseen sopeutuminen on tärkeää sisällyttää kaikkiin asiaankuuluviin unionin rahoittamiin politiikkoihin ja ohjelmiin, jotta voidaan reagoida nopeasti hätätilanteisiin, kuten tulviin, maastopaloihin, pandemioihin ja muihin ennakoimattomiin tapahtumiin, joita on esiintynyt viime aikoina; korostaa, että on edelleen tärkeää varmistaa unionin pelastuspalvelumekanismiin riittävä rahoitus, jotta unioni voi reagoida tällaisiin hätätilanteisiin; korostaa, että ilmastokatastrofivalmiutta on parannettava kehittämällä sopeutumiskykyä ja ottamalla käyttöön ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevia toimenpiteitä unionin tasolla, mukaan lukien Euroopan kannalta merkityksellisten keskeisten infrastruktuurien stressitesti

skenaariossa, jossa ilmasto lämpenee 1,5–4 astetta, jotta voidaan vähentää alltiutta ilmastohäiriöiden vaikutuksille; korostaa, että on tarpeen tunnustaa unionin ohjelmien merkitys investointien ja tuen tarjoamisessa terveyskriisien ehkäisemiseksi ja unionin häiriönsietokyvyn vahvistamiseksi;

5. palauttaa mieliin, että elpymis- ja palautumistukivälineellä olisi edistettävä biologisen monimuotoisuuden ja ilmastotoimien valtavirtaistamista unionin politiikoissa, oikeudenmukaisen siirtymän helpottamista ja pandemiasta elpymisen rahoittamista sekä terveydenhuoltojärjestelmien nykyaikaistamista ja niiden valmiuksien parantamista; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan REPowerEU-suunnitelman kokonaisvaltaisen täytäntöönpanon, jotta voidaan vauhdittaa uusiutuvien energialähteiden ja teknologioiden käyttöönottoa vihreän siirtymän nopeuttamiseksi ja päästä eroon riippuvuudesta venäläisistä fossiilisista polttoaineista;
6. korostaa tarvetta varmistaa, että ”ei merkittävää haittaa” -periaate otetaan huomioon unionin kaikessa toiminnassa toteuttamalla talousarviota varainhoitoasetuksen muuttamista koskevan komission ehdotuksen mukaisesti siten, että otetaan huomioon unionin sitoutuminen kestäväan rahoitukseen ja vihreään siirtymään;
7. korostaa ympäristö- ja ilmastohaasteiden rajat ylittävää luonnetta ja koordinoitun lähestymistavan tarvetta; muistuttaa, että Ukrainan luonnonpääoma on elvytettävä välittömästi, ja korostaa, että unionin vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2021–2027 monivuotinen rahoituskehys ovat ratkaisevan tärkeitä unionin ilmastojohtajuuden ja uskottavuuden säilyttämiseksi kansainvälisten kumppaneiden kanssa;
8. korostaa, että unionin vuoden 2024 talousarvion yhtenä prioriteettina olisi edelleen oltava vihreä siirtymä ja että kyseinen talousarvio olisi mukautettava unionin tavoitteisiin tehdä unionista ilmastoneutraali viimeistään vuoteen 2050 mennessä sekä unionin kansainvälisiin sitoumuksiin, erityisesti Pariisin sopimukseen ja Kunmingin-Montrealin sopimukseen, ja edistettävä merkittävästi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja ympäristöalan kahdeksannen toimintaohjelman täytäntöönpanoa;
9. kehottaa jälleen luopumaan asteittain haitallisista tuista ja johdonmukaistamaan kaikki unionin rahastot ja ohjelmat; korostaa, että unionin talousarviosta ei saisi myöntää tukea hankkeille ja ohjelmille, jotka ovat ristiriidassa ilmaston lämpenemisen rajoittamista alle 1,5 celsiusasteeseen koskevan tavoitteen tai biologisen monimuotoisuuden vähenemissuuntauksen pysäyttämistä ja kääntämistä koskevan tavoitteen kanssa;
10. korostaa, että 16. joulukuuta 2020 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen ilmasto- ja biologista monimuotoisuutta koskevien valtavirtaistamistavoitteiden saavuttamiseksi unionin talousarviossa ja Euroopan unionin elpymisvälineen menoissa tarvitaan jatkuvia toimia, ja kehottaa lisäämään toimia unionin vuoden 2024 talousarviossa näiden menotasojen saavuttamiseksi; pitää valitettavana, että komissio ei ole vielä julkaissut menetelmää biologisen monimuotoisuuden vähenemissuuntauksen pysäyttämistä ja kääntämistä edistävien menojen ennakkomerkintää varten; korostaa, että unionin vuoden 2024 talousarviossa on toteutettava lisätoimia sen varmistamiseksi, että vuosiksi 2026 ja 2027 asetetut luonnon monimuotoisuutta koskevat menotavoitteet saavutetaan; korostaa, että biologisen monimuotoisuuden rahoitusvaje vuosien 2021 ja 2030 välisenä aikana on

noin 18,69 miljardia euroa vuodessa¹ ja että tilanne olisi korjattava mahdollisimman pikaisesti; kehottaa komissiota ottamaan tarkasti huomioon ilmastomenoja EU:n talousarviossa vuosina 2014–2020 koskevan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 09/2022 ja marraskuussa 2022 tehdyn tuloksellisuustarkastuksen päätelmät;

11. panee merkille komission esittämät ennakoarviointimenetelmään perustuvat arviot, joiden mukaan unionin talousarvioon sisältyvä ilmastorahoituksen kokonaismäärä nousee 58 134 miljoonaan euroon, mikä vastaa 31,9 prosentin osuutta; odottaa kiinnostuneena, että komissio esittää vuonna 2023 vaikutusperusteisen (hiilidioksidivaikutuksia tarkastelevan) ilmastomenojen seurantamenetelmän, joka täydentää tarkoituserusteista menetelmää (jossa käytetään unionin ilmastokertoimia); kehottaa jatkamaan työtä ilmastomuutoksen hillitsemisen ja ilmastomuutokseen sopeutumisen erottamiseksi toisistaan toimielinten välisen sopimuksen mukaisesti;
12. korostaa tarvetta varmistaa johdonmukaisuus ilmastorahoituksen ja luonnon monimuotoisuuden rahoituksen välillä ja kehottaa komissiota julkistamaan kummankin tavoitteen saavuttamista edistävien menojen määrät ja osuudet ohjelmakohtaisesti, kun se esittää talousarvioesityksen;
13. suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio on kehittänyt vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehityksessä edelleen sukupuolten tasa-arvoon liittyvien menojen seurantamenetelmää, jossa tarkastellaan politiikan suunnittelua ja resurssien kohdentamista sekä erityisesti sukupuolivaikutusten jälkiarvioinnin esittämistä yksityiskohtaisemmalla tasolla ja määristä raportointia; kehottaa komissiota arvioimaan kokonaisvaltaisesti sukupuolivaikutuksia ja helpottamaan sitä, että kaikki asiaankuuluvat tiedot ovat saatavilla seuranta varten;
14. panee tyytyväisenä merkille, että lainsäätäjät ovat päässeet sopimukseen merkittävästä osasta 55-valmiuspaketin asiakokonaisuuksia; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita pitämään yllä ja hyödyntämään paketin täysimittaisessa täytäntöönpanossa aikaan saatuja dynamiikkaa ja saavutuksia; suhtautuu myönteisesti unionin lääkelainsäädännön tarkistamiseen; muistuttaa, että unionin on puututtava lääkepulaan ja toimitusketjun pullonkauloihin; muistuttaa, että unionin terveydenhuoltojärjestelmät ovat ylikuormittuneita pandemiavuosien seurauksena; kehottaa lisäämään julkisia investointeja, jotta voidaan vastata täyttämättömiin lääketieteellisiin tarpeisiin unionissa ja kehittää uuden sukupolven antibiootteja;
15. korostaa, että unionin talousarviosta on tärkeää antaa jatkuvaa tukea unionin virastoille, joiden rooli kasvaa näiden ennennäkemättömien olosuhteiden aikoina; muistuttaa, että hyväksytyihin ja tuleviin ehdotuksiin sisältyvien uusien toimien asianmukainen toteuttaminen edellyttää, että ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan toimivaltaan kuuluvilla unionin virastoilla (EEA, ECHA, EMA, ECDC ja EFSA) on riittävästi rahoitusta ja henkilöstöä; korostaa, että unionin virastojen henkilöstömäärän vähentäminen voisi vaarantaa muun muassa Euroopan vihreän kehityksen ohjelman toteuttamisen tai kansanterveysriskien onnistuneen

¹ <https://op.europa.eu/fi/publication-detail/-/publication/793eb6ec-dbd6-11ec-a534-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-258471562>

hallinnan sekä eurooppalaiseen terveysdata-avaruuteen tukeutuvan Euroopan terveysunionin luomisen;

16. muistuttaa, että unionin vuoden 2024 talousarviossa on otettava huomioon vuoteen 2030 ulottuvan EU:n biodiversiteettistrategian, Pellolta pöytään -strategian, kiertotalouden toimintasuunnitelman, kestävyttä edistävän kemikaalistrategian ja saasteettomuustoimintasuunnitelman täytäntöönpano; kehottaa tämän mukaisesti lisäämään talousarviotukea uudelle Life-ohjelmalle ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastolle sekä kaikille muille ohjelmille, joilla tuetaan ja vaalitaan luonnonsuojelua;
17. korostaa, että on tärkeää vahvistaa terveydenhuoltojärjestelmien kestävyttä ja muutosjoustavuutta sekä samalla vähentää eroja terveydenhuollon ja lääkkeiden yhdenvertaisessa ja tasapuolisessa saatavuudessa; korostaa, että terveyteen liittyvissä menoissa olisi noudatettava ”yhteinen terveys”- ja ”terveys kaikissa politiikoissa” -lähestymistapoja; toteaa, että unionin ohjelmat ovat tärkeitä, sillä niillä tehdään investointeja ja tarjotaan tukea rajatylittävien terveyskriisien ehkäisemiseen ja terveydenhuoltojärjestelmien ja -infrastruktuurin muutosjoustavuuden vahvistamiseen; korostaa, että unionin on jatkettava syöväntorjuntaa EU:n syöväntorjuntasuunnitelman mukaisesti ja varmistettava riittävä rahoitus sekä keskityttävä voimakkaasti toimiin, joilla saadaan aikaan konkreettisia tuloksia kansalaisille; kehottaa toteuttamaan lisätoimia ja myöntämään lisärahoitusta mikrobilääkeresistenssiin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi;
18. kehottaa lisäämään unionin vuoden 2024 talousarviossa EU4Health-ohjelman lisäksi Euroopan terveysunionille annettavaa tukea; korostaa, että resursseja olisi osoitettava riittävästi terveysalan tutkimus- ja kehitysinvestointien lisäämiseen muun muassa pandemioihin varautumisen ja niiden hallinnan parantamiseksi; toteaa jälleen pitävänsä huolestuttavana ja valitettavana sitä, että yli 50 prosenttia EU4Health-ohjelman määrärahoista osoitettiin komission terveyshätätilanteiden valmiusviranomaisen (HERA) toimintamenoihin, ja korostaa, että on tärkeää osoittaa asianmukainen rahoitus EU4Health-asetuksen mukaisiin toimiin; korostaa, että on tärkeää vahvistaa unionin omien varojen järjestelmää, jotta voidaan rahoittaa unionin terveyttä, ympäristöä ja ilmastoa koskevat tavoitteet ja edistää NextGenerationEU-välineen velkojen perintää; suhtautuu myönteisesti sovittuihin asiaankuuluviin säännöksiin, jotka koskevat muun muassa EU:n päästökauppajärjestelmää ja hiilirajamekanismia (CBAM), ja kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään mahdollisimman pian komission 14. joulukuuta 2021 ehdottaman uusien omien varojen paketin; kehottaa kytkemään unionin omat varat tiiviimmin ympäristö- ja ilmastopolitiikkaan tulevassa toisessa paketissa;
19. korostaa, että on tarpeen harkita uusia tukitoimia, joilla vahvistetaan unionin strategista riippumattomuutta ja vähennetään sen riippuvuutta kolmansista maista kriittisten lääkkeiden tuotannon osalta;
20. korostaa, että unionin talousarvio on siirtymän ytimessä ja keskeinen tekijä, joka mahdollistaa vihreämmän, kestävämmän, selviytymiskykyisemmän, kilpailukykyisen ja sosiaalisesti osallistavamman unionin, jossa terveydenhuolto on tasapuolisesti ja yleisesti saatavilla.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	29.8.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 57 -: 5 0: 6
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Maria Arena, Traian Băsescu, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Helène Fritzon, Malte Gallée, Gianna Gancia, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Javi López, César Luena, Marina Measure, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolores Montserrat, Ville Niinistö, Nikos Papandreou, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Frédérique Ries, Sándor Rónai, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone, Christine Schneider, Ivan Vilibor Sinčić, Maria Spyraiki, Nils Torvalds, Edina Tóth, Achille Variati, Petar Vitanov, Mick Wallace, Pernille Weiss, Michal Wiezik, Anna Zalewska
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Stefan Berger, Asger Christensen, Christophe Clergeau, Margarita de la Pisa Carrión, Nicolás González Casares, Max Orville, Massimiliano Salini, Christel Schaldemose, Susana Solís Pérez, Nicolae Ștefănuță, Sarah Wiener
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Pietro Bartolo, Maria da Graça Carvalho, Marie Dauchy, Daniel Freund, Marisa Matias, Kira Marie Peter-Hansen, Kathleen Van Brempt, Viola von Cramon-Taubadel, Lucia Vuolo

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

57	+
PPE	Traian Băsescu, Stefan Berger, Alexander Bernhuber, Maria da Graça Carvalho, Agnès Evren, Peter Liese, Dolores Montserrat, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Massimiliano Salini, Christine Schneider, Maria Spyraiki, Lucia Vuolo, Pernille Weiss
Renew	Pascal Canfin, Asger Christensen, Martin Hojsik, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Max Orville, Erik Poulsen, Frédérique Ries, Susana Solís Pérez, Nils Torvalds, Michal Wiezik
S&D	Maria Arena, Pietro Bartolo, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Christophe Clergeau, Cyrus Engerer, Heléne Fritzon, Nicolás González Casares, Javi López, César Luena, Nikos Papandreou, Sándor Rónai, Christel Schaldemose, Kathleen Van Brempt, Achille Variati, Petar Vitanov
The Left	Anja Hazekamp, Marisa Matias, Marina Mesure, Silvia Modig, Mick Wallace
Verts/ALE	Bas Eickhout, Daniel Freund, Malte Gallée, Tilly Metz, Ville Niinistö, Jutta Paulus, Kira Marie Peter-Hansen, Nicolae Ștefănuță, Viola von Cramon-Taubadel, Sarah Wiener

5	-
ECR	Sergio Berlato, Teuvo Hakkarainen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Marie Dauchy
NI	Ivan Vilibor Sinčić

6	0
ECR	Joanna Kopcińska, Anna Zalewska
ID	Gianna Gancia, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone
NI	Edina Tóth

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

15.9.2023

TEOLLISUUS-, TUTKIMUS- JA ENERGIAVALIOKUNNAN KIRJE

Johan Van Overtveldt
Puheenjohtaja
Budjettivaliokunta
BRYSSEL

Asia: Lausunto kirjeen muodossa Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2024 – kaikki pääluokat (2023/0264(BUD))

Arvoisa puheenjohtaja

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavalioikuntaa on pyydetty antamaan edellä mainitussa menettelyssä lausunto valiokunnallenne. Valiokunta päätti kokouksessaan 27. lokakuuta 2022 antaa kyseisen lausunnon kirjeen muodossa. Se käsitteli edellä mainittua asiaa kokouksessaan 23. toukokuuta 2023 ja hyväksyi lausunnon kokouksessaan 19. syyskuuta 2023.

Teollisuus-, tutkimus- ja energiavalioikunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. palauttaa mieliin, että unionin vuoden 2024 talousarvion olisi oltava Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, vihreän kehityksen teollisuussuunnitelman ja Pariisin sopimuksen tavoitteiden sekä EU:n ilmastoneutraaliustavoitteiden mukainen; katsoo, että EU:n talousarviosta olisi tarjottava riittävästi rahoitusta kestävään kasvuun ja riittävästi tukea kansalaisille ja yrityksille, jotka ovat kärsineet eniten monista kriiseistä ja niiden sosiaalisista ja taloudellisista seurauksista, ja että sen avulla olisi edelleen puututtava Venäjän hyökkäyssodan seurauksiin antamalla Ukrainalle suoraa tukea ja vahvistamalla unionin avointa strategista riippumattomuutta, energiaomavaraisuutta, digitaalista siirtymää, kyberturvallisuutta ja puolustusvalmiuksia;
2. katsoo ehdottomasti, että investointeja EU:n teollisuuteen on lisättävä; korostaa, että vuonna 2024 Eurooppa on alettava investoida teolliseen kilpailukykyynsä ja ymmärrettävä, että on tärkeää investoida yrityksiin kestäväen kasvun ja laadukkaiden työpaikkojen edistämiseksi;
3. muistuttaa inflaation kiihtymisen kielteisistä vaikutuksista EU:n talousarvioon erityisesti siksi, että Euroopan unionin elpymisvälineen maksujen määrä kasvaa ja sen vuoksi yhteen ainoaan liikkumavaravälineeseen jäävät määrät ovat riittämättömät, jotta voitaisiin reagoida ennakoimattomiin menoihin, mukaan lukien mahdolliset EU:n lisätoimet Ukrainan vastaisen sodan tapahtumien johdosta sekä mahdolliset uudet toimet, joilla vähennetään EU:n riippuvuutta energia-, digitaali- ja teollisuusaloilla; katsoo ehdottomasti, että Euroopan unionin elpymisvälineen korkomaksut eivät saisi

koskaan haitata muiden EU:n ohjelmien asianmukaista rahoitusta; korostaa, että hiilineutraalin, vauraan ja kilpailukykyisen tulevaisuuden turvaamiseksi Euroopalle unionin talousarviossa on asetettava etusijalle tutkimus-, innovointi- ja teollisuusinvestoinnit, joilla edistetään hiilestä irtautumista ja lisätään kaikkien Euroopan teollisuudenalojen häiriönsietokykyä ja kilpailukykyä;

4. on vakaasti sitä mieltä, että nykyisten unionin ohjelmien määrärahoja olisi lisättävä, jotta varmistetaan, että vuonna 2020 sovitut tavoitteet sekä sen jälkeen lisätyt uudet tavoitteet, etenkin puolustus- ja teollisuuspolitiikan alalla, voidaan saavuttaa korkeasta inflaatiosta huolimatta; korostaa, että vähintään olisi käytettävä kaikki ohjelmiin käytettävissä oleva rahoitus, mukaan lukien kaikki varainhoitoasetuksen 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti käytettävissä olevat vapautetut sitoumukset;
5. vaatii hyväksymään monivuotisen rahoituskehityksen tarkistuksen hyvissä ajoin, jotta vuoden 2024 talousarviosta sopimiseen jää riittävästi aikaa, mikä on ratkaisevan tärkeää, sillä Next Generation EU -välinettä ei voida enää käyttää vahvistamaan kriittisiä EU:n ohjelmia (mukaan lukien Horisontti Eurooppa) kuten vuosina 2021–2023; korostaa, että rahoituksen uudelleenkohdentaminen nykyisten rahoitusohjelmien välillä ei ole toteuttamiskelpoinen ratkaisu pitkällä aikavälillä, ja katsoo, että monivuotisen rahoituskehityksen kunnianhimoinen tarkistus antaisi myönteisen signaalin EU:n kansalaisille ja yrityksille;
6. suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen Euroopan strategisten teknologioiden kehysvälineestä (STEP) unionin teollisuuspolitiikan talousarvioulottuvuutena; korostaa, että komission pyytämä määrä on myönteinen ensimmäinen askel mutta sillä ei lunasteta lupausta Euroopan suvereniteettirahastosta; kannustaa komissiota ehdottamaan seuraavassa monivuotisessa rahoituskehityksessä uutta ja kohdennettua mekanismia; pitää valitettavana, että välineen rahoitus pääasiassa ohjaa resursseja pois nykyisistä rahastoista mutta ei tarjoa uskottavaa tukea tärkeille aloitteille, kuten nettonollateollisuutta koskeva säädökselle tai kriittisiä raaka-aineita koskevalle säädökselle; katsoo tämän heikentävän vakavasti STEP:n lisäarvoa, sillä se vie pois rahoitusta, joka on olennaisen tärkeää unionin teollisuuden tulevaisuudelle ja avoimelle strategiselle riippumattomuudelle;
7. korostaa jälleen tarvetta ottaa käyttöön riittävästi rahoitusta kaikille uusille lainsäädäntöehdotuksille, joilla tuetaan energia- ja ympäristösiirtymää ja digitaalista siirtymää; vaatii, että eurooppalaisen sirusäädöksen, uuden eurooppalaisen Bauhausin, turvallisten yhteyksien, vetypankin ja STEP:n kaltaisille aloitteille olisi osoitettava lisämäärärahoja tai niille olisi luotava täysin uusia budjettikohtia; vaatii, että kaikkialla unionissa on saatavilla riittävästi rahoitusta;
8. muistuttaa, että on tärkeää virtaviivaistaa kaikkia EU:n rahoitusjärjestelmiä, joilla tuetaan Euroopan teollisuuden toimijoita ja innovoijia, ja edistää synergioita niiden välillä; korostaa, että mahdollisille hakijoille on annettava selkeää ja helposti saatavilla olevaa tietoa; pyytää täydentämään tietoja kohdennetulla hallinnollisella tuella, etenkin pk-yrityksille;
9. pitää valitettavana neuvoston vuoden 2024 talousarviota koskevassa kannassaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan ehdottamia mittavia, 166 miljoonan euron,

leikkauksia, etenkin kun otetaan huomioon, että Next Generation EU -välineen sitoumukset jatkuvat vain vuoden 2023 loppuun eikä niillä siten voida kompensoida leikkauksia; korostaa, että kaikki ITRE-valiokunnan toimivaltaan kuuluvat ohjelmat, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä vihreän ja digitaalisen siirtymän sekä EU:n avoimen strategisen riippumattomuuden kannalta, ovat vahvasti riippuvaisia innovoinnin vauhdittamisesta, ja se on mahdollista vain jatkuvan pitkäaikaisen rahoituksen avulla; palauttaa tässä yhteydessä mieliin, että tutkimusrahoituksen jatkuva siirtäminen ja käyttötarkoituksen muuttaminen ja sen suuntaaminen uusiin hankkeisiin ja poliittisiin prioriteetteihin, niin kiireellisiä kuin ne mahdollisesti ovatkin, vaarantaa EU:n pitkän aikavälin tavoitteet ja välitavoitteet, myös ilmasto- ja energiatavoitteiden osalta;

10. muistuttaa tällaisen rahastojen rakenteellisen vajeen ja vähäisen kunnianhimon kielteisistä seurauksista, joista on osoituksena se, että Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kahden ensimmäisen vuoden aikana yli 71:tä prosenttia sen ”erinomaisiksi” arvioiduista hankkeista ei voitu rahoittaa; pitää valitettavana tästä johtuvaa lahjakkuuksien tuhlausta; kehottaa lisäämään Horisontti Eurooppa -puiteohjelman määrärahoja siten, että kussakin alaohjelmassa voitaisiin rahoittaa vähintään 50 prosenttia ”erinomaisista” ehdotuksista;
11. muistuttaa tässä yhteydessä erityistapauksesta, joka koskee komission viestintämäärärahojen suunniteltua lisäämistä 240 miljoonalla eurolla nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen loppuun asti; pitää valitettavana, että tällainen aloite rahoitetaan siirtämällä varoja pois unionin keskeisistä ohjelmista, kuten Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta;
12. korostaa, että on tärkeää siirtyä erittäin energiatehokkaaseen ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan energiajärjestelmään parantamalla yhteenliitettävyyttä, jotta vähennetään EU:n energiariippuvuutta, parannetaan siten energian hintojen vakautta ja kohtuuhintaisuutta ja investoidaan merkittävästi energiansäätö- ja energiatehokkuustoimenpiteisiin, kotimaisen uusiutuvan energian kapasiteetin lisäämiseen erityisesti kehityksessä jäljessä olevissa jäsenvaltioissa sekä teollisuusprosessien hiilestä irtautumiseen EU:n alakohtaisen integrointistrategian mukaisesti;
13. muistuttaa, että investoinnit sosioekonomiseen elpymiseen pandemian jälkeen ja korkean inflaation vuoksi ovat edelleen ratkaisevan tärkeitä; korostaa tarvetta tukea teollisuuden ja sellaisten alojen siirtymää, joilla päästöjä on vaikea vähentää, jotta voidaan luoda kilpailukykyinen unioni, jolla on hiilineutraali talous; toteaa jälleen, että tarvitaan vankkoja investointeja infrastruktuuriin, sähköverkkojen vahvistamiseen ja yhteenliitettävyyteen sekä vedyn toimittamisen ja varastoinnin helpottamiseen; kannattaa määrärahojen lisäämistä asiaankuuluville yhteisyrityksille, kuten puhtaan vedyn yhteisyritykselle ja keskeiset digitaaliteknologiat -yhteisyritykselle, jotta voidaan etenkin tukea pandemiasta ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksista eniten kärsineitä aloja ja pk-yrityksiä sekä ilmastoneutraaliutta edistäviä toimia;
14. ilmaisee huolensa siitä, että vaikka vuoden 2024 talousarviossa varataan puolustusteollisuudelle kohdennettua uutta rahoitusta, tarpeet tyydytettäisiin osittain käyttämällä 300 miljoonaa euroa joustovälineestä, mikä aiheuttaisi epävarmuutta puolustusrahoituksen kestävydestä tulevaisuudessa; on huolissaan siitä, että EU:n

tulevat talousarviot (vuosina 2025–2027) saatetaan hyväksyä tarkistamatta monivuotista rahoituskehystä ja EU:n omia varoja koskevaa päätöstä, mikä korostaa tarvetta hyväksyä onnistuneesti komission uudet omia varoja koskevat ehdotukset;

15. kehottaa osoittamaan asianmukaisesti rahoitusta Net-Zero Industry Academies -koulutusyhteenliittymien ja Euroopan akkualan yhteenliittymän koulutuskeskusten täytäntöönpanoon; muistuttaa pätevän, vihreää ja digitaalista siirtymää edistävän työvoiman merkityksestä; vaatii edistämään koulutusta sekä ammatillista täydennys- ja uudelleen koulutusta;
16. pitää tärkeänä naisten osallistumista luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan sekä syväteknologian innovoinnin ja riskipääoman aloille; kehottaa edistämään sukupuolten tasa-arvoa kaikkien ohjelmien täytäntöönpanossa ja seurannassa;
17. kehottaa osoittamaan riittävästi rahoitusta ja henkilöstöä kaikille virastoille ja unionin elimille teollisuus-, tutkimus- ja energiapolitiikan aloilla; kehottaa osoittamaan energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirastolle (ACER) lisää määrärahoja ja henkilöstöä sekä Euroopan unionin kyberturvallisuusvirastolle (ENISA) kymmenen uutta kokoaikavastaavaa virkaa/toimea sekä vastaavat lisämäärärahat; pitää valitettavina neuvoston ehdottamia leikkauksia ACERin ja EU:n avaruusohjelmaviraston (EUSPA) määrärahoihin juuri silloin, kun ne saavat äskettäin hyväksytyyn lainsäädäntöön liittyviä uusia tehtäviä.

Ystävällisin terveisin

Cristian-Silviu Buşoi

Puheenjohtaja

Christian Ehler

Esittelijä

19.7.2023

SISÄMARKKINA- JA KULUTTAJANSUOJAVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2024 – kaikki pääluokat (2023/0264(BUD))

Valmistelija: Andreas Schwab

EHDOTUKSET

Sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. panee merkille, että IMCO-valiokunnan vastuu talousarviomenettelyssä kattaa otsakkeen 1 – Sisämarkkinat, innovointi ja digitaalitalous, mukaan lukien budjettiklusterit 03 02 ”Sisämarkkinaohjelma”, 03 03 ”Unionin petostentorjuntaohjelma” ja 03 05 ”Tulliyhteistyö”;
2. panee tyytyväisenä merkille, että sisämarkkinoiden toimintaan osoitettuja määrärahoja on lisätty; korostaa kuitenkin EU:ssa viime vuonna tapahtuneen inflaation merkittävän kasvun vaikutusta; panee merkille, että korkean inflaation vuoksi ehdotettu talousarvio on viimevuotista vähäisempi; pitää tarpeellisena ottaa tämä inflaatio huomioon talousarviosta päätettäessä; kehottaa tekemään mukautuksen, jossa otetaan huomioon EU:n vuoden 2022 keskimääräinen inflaatioaste; varoittaa, että suuret julkiset menot saattavat lisätä inflaatiota entisestään; korostaa tarvetta yksilöidä ohjelmat, joiden tehokkuus on heikko, ja vähentää niiden rahoitusta sekä tarvetta osoittaa riittävät resurssit uusien painopisteiden rahoittamiseen;
3. toteaa, että Venäjän perusteeton ja laitton sota Ukrainaa vastaan aiheuttaa sisämarkkinoilla edelleen ongelmia, kuten korkeaa inflaatiota ja toimitusketjujen ja kauppavirtojen vääristymiä; kehottaa siksi luomaan kannustimia, joilla parannetaan sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä, vähennetään sen riippuvuuksia ja monipuolistetaan toimitusketjuja;
4. kehottaa käynnistämään asianmukaisia ja tehokkaita aloitteita, joilla palautetaan sisämarkkinat ennalleen, syvennetään niitä entisestään ja saatetaan ne loppuun, ja tukemaan samalla siirtymistä digitaaliseen, kestävään sosiaaliseen markkinatalouteen, edistämään eurooppalaisten kuluttajien etuja vahvistamalla kuluttajien hyvinvointia ja suojelun korkeaa tasoa sekä puuttumaan perusteettomiin ja kohtuuttomiin neljän vapauden esteisiin sisämarkkinoiden vahvistamiseksi ja niiden häiriönsietokyvyn parantamiseksi, jotta voidaan lisätä EU:n kauppavirtoja ja parantaa arvoketjuja ja edistää siten talouskasvua;

5. muistuttaa, että finanssikriisin jälkeen julkisten investointien määrä on elpynyt ja noussut vastaavalle tasolle kuin Yhdysvalloissa; korostaa, että yksityiset investoinnit ovat unionissa merkittävästi jäljessä; kehottaa toteuttamaan asianmukaista rakennepolitiikkaa sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla, jotta voidaan parantaa niiden mahdollisuuksia houkutella investointeja ja lahjakkuuksia, myös vähentämällä byrokratiaa;¹
6. on tyytyväinen sisämarkkinaohjelman ja InvestEU-ohjelman myönteiseen vastaanottoon; katsoo, että nämä ohjelmat auttavat edelleen parantamaan sisämarkkinoiden toimintaa ja pk- ja startup-yritysten kilpailukykyä Euroopan kasvun luomiseksi globalisoituneilla markkinoilla; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita myöntämään edelleen riittävästi rahoitusta ohjelmille ja erityisesti aloitteille, joilla tuetaan vihreää ja digitaalista siirtymää, mukaan lukien teollisuussektorilla, sekä varmistamaan niiden tehokkuuden ja seurannan kaikilla tasoilla; katsoo, että vuoden 2024 talousarvion menot olisi toteutettava ottaen huomioon sisämarkkinoiden kehittämiseen, sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen, pk-yritysten kestävyys- ja erojen poistamiseen sisämarkkinoilta tähtäävien toimenpiteiden tehokkuus;
7. kehottaa jäsenvaltioita panemaan kansalliset elpymis- ja palautumissuunnitelmat täytäntöön digitaalisen ja kestävän siirtymän tukemiseksi; muistuttaa, että sisämarkkinoiden ja Next Generation EU -elpymisvälineen välillä tarvitaan synergioita; katsoo, että kansallisissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa olisi otettava huomioon jäsenvaltioissa Ukrainan sodan ja sitä seuranneiden kriisien vuoksi tapahtuneet muutokset;
8. ehdottaa erityisten määrärahojen osoittamista sellaisen ohjelman perustamiseen, jolla kuluttajille tiedotetaan heidän oikeuksistaan sisämarkkinoilla;
9. korostaa erityisesti palvelujen vapaaseen liikkuvuuteen, jonka alalla on vielä kehittämisen varaa, liittyvää merkittävää potentiaalia ja kehottaa laatimaan aloitteita ja toimia rajatylittävän palvelukaupan edistämiseksi kunnioittaen täysimääräisesti palvelujen tarjoamisen vapautta ja ottaen huomioon jäsenvaltioiden oikeuden säännellä palveluja yleisen edun mukaisesti sekä noudattaen syrjimättömyyden, tarpeellisuuden ja suhteellisuuden kriteerejä; kehottaa komissiota tutkimaan riipeästi kaikki tapaukset, joissa sisämarkkinasääntöjä on hankaloitettu, jäsenvaltion koosta riippumatta;
10. korostaa, että digipalvelusäädöksellä ja digimarkkinasäädöksellä sekä tekoälyä koskevalla tulevalla lainsäädännöllä ja datasäädöksellä vahvistetaan digitaalitaloutta, suojellaan kuluttajia verkossa, varmistetaan digimarkkinoiden oikeudenmukaisuus ja kitkattomuus ja vahvistetaan selkeät säännöt verkkoalustojen ja portinvartijoiden toimintatavoille; kehottaa myöntämään riittävästi rahoitusta unionin digitaalipolitiikkaan, jotta unioni pääsisi johtavaan asemaan globaalissa digitaalitaloudessa;
11. suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen unionin tullikoodeksin ja Euroopan unionin tulliviranomaisen sekä Euroopan tullitietokeskuksen perustamisesta; korostaa, että on tärkeää jatkaa tullijärjestelmien standardointia, digitalisointia ja automatisointia; painottaa, että jäsenvaltioiden kansallisilla viranomaisilla olisi oltava riittävästi resursseja tullialan yhdenmetyntä palveluympäristön asianmukaista täytäntöönpanoa varten; korostaa,

¹ <https://oecdscope.blog/2022/05/17/how-can-europe-catch-up-on-its-digital-backlog/>

että tulliviranomaisten riittävien resurssien ja riittävän henkilöstön puute voisi vaarantaa sisämarkkinoiden ja tulliliiton moitteettoman toiminnan;

12. toteaa, että rajatylittävä infrastruktuuri on sisämarkkinoiden selkäranka, jonka ansiosta tavarat, palvelut, yritykset ja kansalaiset voivat liikkua vapaasti yli rajojen; korostaa, että uudistettu Verkkojen Eurooppa -väline on tärkeä väline, jolla investoidaan yleiseurooppalaiseen liikenneinfrastruktuuriin ja edistetään sitä edelleen, ja suhtautuu välineeseen myönteisesti; kehottaa puuttumaan asianmukaisesti eri jäsenvaltioiden välisiin yhteenliittäntöihin ja välttämään eristyneiden tai heikosti yhteenliitettyjen alueiden luomista EU:ssa;
13. kehottaa komissiota osoittamaan resursseja sen varmistamiseksi, että kaikilla EU:n kansalaisilla, erityisesti ikääntyneillä ja maaseudulla asuvilla, on mahdollisuus käyttää internetiä ja hyötyä digitalisaatiosta; toteaa, että vaikka paljon edistystä on tapahtunut, on välttämätöntä kuroa umpeen digitaalinen kuilu ja varmistaa yhtäläiset olosuhteet kaikille kansalaisille;
14. toteaa, että julkisia hankintoja koskevien parhaiden käytäntöjen käyttöönotto EU:n rahoittamissa hankkeissa voisi auttaa välttämään toistuvat virheet ja varmistamaan investointien asianmukaisen täytäntöönpanon;
15. korostaa, että talousarvion olisi oltava avoin, ymmärrettävä unionin kansalaisille ja tulosperusteinen, jotta voidaan lisätä julkisten laitosten tehokkuutta ja tuottavuutta;
16. pitää tärkeänä selkeitä merkintöjä, joilla osoitetaan julkisesti, että EU on rahoittanut tai osittain rahoittanut hanketta; muistuttaa, että tehokas ja kestävä varainkäyttö sekä rahoitettujen hankkeiden tulosten ja vaikutusten asianmukainen arviointi saavat aikaan säästöjä, joilla voitaisiin rahoittaa muita toimia;
17. kehottaa komissiota ja EU:n rahoittamia hankkeita hallinnoivia viranomaisia arvioimaan hankkeiden valintamenettelyissään aina julkisen rahoituksen tarvetta, jotta vältetään yksityisten investointien syrjäyttäminen; muistuttaa, että tilintarkastustuomioistuimen mukaan tällainen kustannus-hyötyanalyysi, joka osoittaa rahoitusvajeen, auttaisi arvioimaan EU:n rahoituksen tarvetta tutkimushankkeissa; pitää tässä yhteydessä valitettavana, että se ei ole jo nyt vakiomenettely;
18. pyytää komissiota tukemaan IMCO-valiokunnan toimivaltaan kuuluvia pilottihankkeita ja valmistelutoimia, jotka auttavat tai parantavat EU:n sisämarkkinoita sekä avoimuutta ja tiedottamista eurooppalaisille kuluttajille heidän saamistaan tuotteista ja palveluista.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	18.7.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 29 - : 9 0 : 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Adam Bielan, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Markus Buchheit, Anna Cavazzini, Deirdre Clune, David Cormand, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Kateřina Konečná, Maria-Manuel Leitão-Marques, Antonius Manders, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, René Repasi, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Ivan Štefanec, Róža Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Kim Van Sparrentak, Marion Walsmann
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Marco Campomenosi, Claude Gruffat, Ivars Ijabs, Karen Melchior, Tsvetelina Penkova, Kosma Złotowski
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Paulo Rangel, Grzegorz Tobiszowski

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

29	+
ECR	Adam Bielan, Grzegorz Tobiszowski, Kosma Złotowski
ID	Alessandra Basso, Marco Campomenosi
PPE	Pablo Arias Echeverría, Deirdre Clune, Krzysztof Hetman, Antonius Manders, Paulo Rangel, Andreas Schwab, Ivan Štefanec, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Ivars Ijabs, Karen Melchior, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Brando Benifei, Biljana Borzan, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, René Repasi, Christel Schaldemose

9	-
ID	Markus Buchheit, Virginie Joron
The Left	Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Claude Gruffat, Kim Van Sparrentak

1	0
ECR	Eugen Jurzyca

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

20.9.2023

LIIKENNE- JA MATKAILUVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2024 – kaikki pääluokat 2023/0264(BUD))

Valmistelija: Ciarán Cuffe

EHDOTUKSET

Liikenne- ja matkailuvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. toteaa, että liikenneala on olennaisen tärkeä unionin taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen sekä koheesion kannalta ja kaikkien kansalaisten ja alueiden liikennemahdollisuuksien, saavutettavuuden ja yhteyksien varmistamiseksi ja että erityistä huomiota on kiinnitettävä syrjäisiin alueisiin, maaseutualueisiin, saarialueisiin ja syrjäisimpiin alueisiin sekä muihin epäsuotuisiin, lento- ja meriliikenneyhteyksistä riippuvaisiin alueisiin;
- B. katsoo, että liikenteen on edistettävä merkittävästi pyrkimyksiä saavuttaa unionin laajuinen ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä ja vähentää liikenteeseen liittyviä ulkoisia kustannuksia, kuten ilman pilaantumista ja melusaastetta; ottaa huomioon, että tämän systeemisen muutoksen toteuttamiseksi kaikilla liikennemuodoilla on oltava oikeanlaiset kannustimet, jotta siirtymä voidaan toteuttaa teknologianeutraalilla tavalla;
- C. ottaa huomioon, että tulevana vuosikymmeninä ilma- ja vesiliikenteellä on suurempia hiilestä irtautumiseen liittyviä haasteita; ottaa huomioon, että tällä hetkellä ei ole saatavilla markkinoille valmiita päästöttömiä teknologioita ja ilma-alusten ja vesikulkuneuvojen kehittäminen kestää pitkään ja niiden elinkaari on pitkä, joten on erittäin tärkeää tehdä tarvittavia investointeja tankkauslaitteisiin ja -infrastruktuuriin ja ottaa samalla huomioon kansainvälinen kilpailu näillä aloilla;
- D. katsoo, että sekä Euroopan matkustaja- että rahtiliikenteen olisi perustuttava kohtuuhintaiseen, älykkääseen, tehokkaaseen ja yhteenliitettyyn multimodaaliseen liikennejärjestelmään, jota tehostetaan kohtuuhintaisella suurnopeusrautatieverkolla ja -infrastruktuurilla; palauttaa tässä yhteydessä mieliin kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategian;
- E. ottaa huomioon, että liikenne on keskeisessä asemassa oikeudenmukaisessa, digitaalisessa ja vihreässä siirtymässä ja varmistettaessa, että ketään ei jätetä jälkeen; pitää erittäin tärkeänä turvata esteetön ja kohtuuhintainen liikkuminen kaikille unionin

kansalaisille ja varmistaa, ettei heidän liikkumistaan rajoiteta, sillä se on keskeinen väline heidän taloudellisen ja sosiaalisen elämänsä kannalta; toteaa, että liikennealalla vallitsee osittain työvoimapula ja joissakin tapauksissa työ- ja turvallisuusoloja on parannettava;

- F. katsoo, että digitalisaatiosta tulee välttämätön tekijä koko järjestelmän nykyaikaistamiselle, sillä se tekee siitä saumattoman, tehokkaamman ja turvallisemman; katsoo, että EU:n on digitalisaatiota hyödyntäen myös nostettava turvallisuuden, luotettavuuden ja mukavuuden tason entisestään ja säilytettävä näin johtoasemansa liikennevälineiden valmistuksessa ja palveluissa ja parannettava unionin maailmanlaajuisista kilpailukykyä tehokkaiden ja häiriönsietokykyisten logistiikkaketjujen avulla;
- G. ottaa huomioon, että liikennealan osuus EU:n BKT:stä on noin 5 prosenttia ja se työllistää yli 10 miljoonaa ihmistä unionissa; ottaa huomioon, että liikennejärjestelmä on ratkaisevan tärkeä EU:n yrityksille ja maailmanlaajuisille toimitusketjuille;
- H. ottaa huomioon, että liikenneala ja matkailuala ovat BKT:n ja työllisyyden kannalta tärkeä osa EU:n taloutta; toteaa, että liikenneala, matkailuala ja liiketoiminta kuuluvat aloihin, joita covid-19-kriisi ja Venäjän Ukrainaa vastaan kohdistama laitton ja perusteeton hyökkäyssota on koetellut rankimmin; katsoo, että näille aloille ja näiden alojen yrityksiin on kohdennettava EU:n tasolla koordinoituja toimia ja että niitä on tuettava riittävin talousarviovaroin;
- I. ottaa huomioon, että nykyisessä taloudellisessa tilanteessa, jolle on ominaista laimea talouskasvu, ennennäkemättömän korkea inflaatio ja korkojen nousu, liikenneinfrastruktuuriin tehtävistä investoinneista on tullut huomattavasti aiempaa kalliimpia;
- J. toteaa, että liikennealalla on edelleen kaikkialla EU:ssa monenlaisia rahoitushaasteita: ali-investoiminen, asianmukaisten rahoitusratkaisujen puute, infrastruktuurin ikääntyminen, liikennehankkeiden jatkumon riittämätön suunnittelu ja läpinäkyväisyys, kaupunkiväestön jatkuva kasvu sekä sääntelyyn ja hallintoon liittyvät esteet;
- K. katsoo, että unionin liikennealasta on tultava riippumaton Venäjän fossiilisista energialähteistä ja tulevaisuudessa on vältettävä riippuvuutta yksittäisistä maista tai maailman alueista kriittisen energian, kriittisten polttoaineiden tai kriittisten raaka-aineiden tarjonnan osalta, mukaan lukien akkukäyttöisissä sähköajoneuvoissa käytettävien akkujen tuotanto ja energian varastointiratkaisut;
- L. toteaa komission yhdentävän infrastruktuurirahoituksen osalta Moldovaa ja Ukrainaa enemmän EU:n sisämarkkinoihin Verkkojen Eurooppa -välineen kautta; ottaa huomioon, että tämä sopimus antaa moldovalaisille ja ukrainalaisille hankkeiden toteuttajille mahdollisuuden hakea EU:n rahoitusta yhteistä etua koskeviin hankkeisiin liikenne-, energia- ja digitaalialalla, mikä parantaa maiden yhteyksiä EU-naapureihin ja edistää kasvua, työllisyyttä ja kilpailukykyä;
- M. toteaa Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan tuovan painokkaasti esiin, että EU:n liikenneverkkoa ei voida tarkastella erillisenä ilmiönä; katsoo, että liikenteestä ja

etenkin EU:n ja Ukrainan solidaarisuuskaistoista on tullut Ukrainan talouden elinehto ja että ne ovat tällä hetkellä Ukrainalle ainoa vaihtoehto viedä muita kuin maataloustuotteitaan muualle maailmaan ja tuoda maahan tarvitsemiaan tuotteita, kuten polttoainetta ja humanitaarista apua;

- N. ottaa huomioon, että matkailu on olennaisen tärkeää toimintaa unionin talouden kannalta ja edistää monien muiden alojen kasvua yli 10 prosentilla EU:n BKT:stä; ottaa huomioon, että matkailun osuus työvoimasta on yli 11 prosenttia ja sillä on tärkeä rooli työllisyyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisessä erityisesti matkailusta riippuvaisilla EU:n alueilla;
- O. ottaa huomioon, että unionin talousarvioesitys vuodeksi 2024 osoittaa, että nykyinen monivuotinen rahoituskehys ei pysty vastaamaan unionin tarpeisiin, ei ole riittävän joustava odottamattomiin tapahtumiin vastaamiseksi, sillä ei pystytä rahoittamaan asianmukaisesti kaikkia unionin myöhempiä painopisteitä, etenkin liikenne-, matkustus- ja matkailualalla, eikä sillä kompensoida korkeaa inflaatiotasoa ja epäsuotuisia rahoitusehtoja; ottaa huomioon, että tässä lausunnossa on tarkoitus esittää useita painopisteitä, jotka heijastavat unionin vuoden 2024 talousarviosta myönnettävän rahoituksen rajallista liikkumavaraa;
1. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan tarvittavan pitkän aikavälin rahoituksen unionin liikennehankkeille, joilla edistetään liikkuvuutta ja yhteenliitettyä, tehokasta ja kohtuuhintaista liikennettä kansalaisille ja tavaroille, ja kehottaa nopeuttamaan vihreää siirtymää ja digitalisointia; on vahvasti sitä mieltä, että monivuotisen rahoituskehysten uudelleentarkastelun on oltava riittävän kunnianhimoisen varmistamaan, että riittämättömät talousarviovarat ja inflaatio eivät heikennä unionin pitkän aikavälin liikennepolitiikan tavoitteita ja uusia painopisteitä; pitää erittäin valitettavana, että tätä ei ole otettu huomioon monivuotisen rahoituskehysten väliarviointia koskevassa komission tiedonannossa;
 2. palauttaa mieliin, että rajat ylittävä infrastruktuuri on sisämarkkinoiden selkäranka ja sen ansiosta tavarat, palvelut, yritykset ja kansalaiset voivat liikkua vapaasti yli rajojen; muistuttaa Verkkojen Eurooppa -välineen keskeisestä roolista Euroopan laajuisen verkon oikea-aikaisessa valmistumisessa solidaarisuuskaistoista annettavalle tuelle ja yhteyksien vahvistamiselle strategisten kumppaneidemme kanssa EU:n ulkopuolisissa maissa; pitää erittäin valitettavana Verkkojen Eurooppa -välineen liikennealan talousarviositoumusten vähentämistä vuonna 2024 vuoteen 2023 verrattuna; pitää valitettavana Verkkojen Eurooppa -välineen varojen uudelleenkohdentamista sirusäädöksen ja komission viestintäbudjetin kaltaisille aloille; korostaa, että kaikkiin EU:n uusiin politiikkatoimiin on osoitettava uusia määrärahoja sen sijaan, että varoja siirretään nykyisen monivuotisen rahoituskehysten sisällä; huomauttaa, että Verkkojen Eurooppa -välineen määrärahojen ylittäminen ja myönnetyn rahoituksen loppuminen oikeuttavat muuttamaan Verkkojen Eurooppa -välineen rahoitusta etupainotteiseksi, jotta vajeilta vältytään; kehottaa siksi lisäämään Verkkojen Eurooppa -välineen määrärahoja huomattavasti ja nopeasti, jotta voidaan saavuttaa kaikki sen nykyiset ja uudet politiikkatavoitteet;
 3. arvostelee sitä, että Verkkojen Eurooppa -välineen (liikenneosio) osuutta sotilaallisen liikkuvuuden sitoumuksiin ei ole lisätty, kun otetaan huomioon Venäjän hyökkäyssota

Ukrainaa vastaan; katsoo, että määrärahoja on lisättävä edelleen, jotta voidaan vahvistaa unionin turvallisuutta ja EU:n sotilaallista liikkuvuutta etenkin Ukrainan ja Moldovan rajanylityspaikoilla; pyytää komissiota ja jäsenvaltioita edelleen selvittämään ja esittämään ratkaisuja sotilaallisen liikkuvuuden budjettikohdan määrärahojen lisäämiseksi;

4. pitää myönteisenä Verkojen Eurooppa -välineen liikenneosion määrärahojen lisäystä vuonna 2024, mutta huomauttaa, että inflaatiopaineet kumoavat tämän pienen lisäyksen, ja pyytää siksi uutta lisäystä;
5. pitää myönteisenä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ilmasto-, energia- ja liikkuvuusklusterin rahoituksen lisäämistä, mutta katsoo, että lisäkorotukset tulevat olemaan tarpeen; pitää valitettavana puhtaan ilmailun yhteisyrityksen määrärahojen vähentämistä; palauttaa mieliin, että on tärkeää varmistaa, että teolliset yhteenliittymät ja yhteisyritykset toimivat vastuunsa edellyttämällä tasolla ja että niillä on riittävä rahoitus;
6. korostaa, että kestävien polttoaineiden kehittämiseksi ja käyttöönottamiseksi ilmailu- ja merenkulkualalla hyväksytytjä lainsäädäntövälineitä varten ei ole asianmukaista rahoitustukea, ja pitää tässä yhteydessä valitettavana puhtaan ilmailun yhteisyrityksen määrärahojen vähentämistä;
7. muistuttaa kestäväen ja älykkään liikkuvuuden strategiassa asetetuista tavoitteista, jotka koskevat liikennemuotosiirtymää rautateille, ja korostaa, että tämä on tärkeää ottaa huomioon talousarviossa; korostaa myös tarvetta asettaa etusijalle investoinnit kestäviin, yhteenliitettäviin, tehokkaisiin, kohtuuhintaisiin ja älykkäisiin liikennemuotoihin ja vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönottoon kaikkialla unionissa;
8. pitää myönteisenä, että unionin liikennevirastoille – Euroopan meriturvallisuusvirastolle (EMSA), Euroopan unionin rautatievirastolle (ERA) ja Euroopan unionin lentoturvallisuusvirastolle (EASA) – maksettavia määrärahoja on lisätty, mutta toistaa, että näille virastoille myönnettävän rahoituksen olisi vastattava niiden vastuutasoa, esimerkiksi sellaisia uusia tehtäviä kuin lento- ja meriliikenteessä käytettävien kestävien polttoaineiden käyttöönoton tukeminen, ja EU:n liikennepolitiikan tavoitteita; huomauttaa, että ERAn rahoitusta olisi lisättävä vastaamaan paremmin EMSAn ja EASAn rahoitusta, erityisesti TEN-T-verkon loppuun saattamisessa ja täytäntöönpanossa, varsinkin kun on kyse rajat ylittävästä yhteentoimivuudesta, turvallisuuden parantamisesta, kilpailukyvn parantamisesta ja ERTMS:n käyttöönotosta;
9. muistuttaa, että liikennealaan sovellettava uusi lainsäädäntö, kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja erityisesti kestäväen ja älykkään liikkuvuuden strategia, merkitsee unionin liikennevirastojen vastuiden lisääntymistä; toteaa jälleen, että näiden virastojen riittäväle rahoitukselle on entistä enemmän tarvetta, kun otetaan huomioon niiden työ ja panos unionin liikennealan hiilestä irtautumiseen;
10. kehottaa Euroopan unionin lentoturvallisuusvirastoa (EASA) jatkamaan toimiaan EU:n ulkopuolella, erityisesti avaamalla uusia toimistoja alueilla, jotka ovat toistaiseksi jääneet osittain kattamatta, kuten Afrikkaan ja Persianlahden alueelle; suhtautuu

myönteisesti viraston lisätoimiin tutkimuksen ja innovoinnin alalla, kun se on liittynyt Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaan ja osallistuu puhtaan ilmailun yhteisyrityksen ja SESAR-yhteisyrityksen hallinointiin; kehottaa virastoa kehittämään asianmukaisen kestävien lentopolttoaineiden selvityskeskukseen ja polttoainenormeja koskevan EU:n sertifiointijärjestelmän, jotta voidaan edistää korkeimman ympäristönsuojelun tason mukaisten tulevien energialähteiden tuotantoa seuraavan sukupolven ilma-aluksille ja nykyiselle ilma-aluskannalle;

11. pitää valitettavana, ettei Euroopan parlamentin pitkäaikaisista ja säännöllisistä kehotuksista huolimatta taaskaan ole annettu yhtään matkailua koskevaa ehdotusta; toistaa lisäksi kehotuksensa perustaa Euroopan matkailuvirasto.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	19.9.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+ : 36 - : 2 0 : 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	José Ramón Bauzá Díaz, Erik Bergkvist, Izaskun Bilbao Barandica, Paolo Borchia, Karolin Braunsberger-Reinhold, Jakob G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Gheorghe Falcă, Carlo Fidanza, Isabel García Muñoz, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Peter Lundgren, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Jan-Christoph Oetjen, Rovana Plumb, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Massimiliano Salini, Achille Variati, Petar Vitanov, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Pär Holmgren, Ljudmila Novak, Jutta Paulus, Andreas Schieder, Annalisa Tardino
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Matteo Adinolfi, Pietro Fiocchi, Niclas Herbst, Ondřej Kovařík, Francisco José Millán Mon, Dennis Radtke, Christian Sagartz, Petri Sarvamaa, Eugen Tomac

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

36	+
ECR	Carlo Fidanza, Pietro Fiocchi, Roberts Zīle, Kosma Zlotowski
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, Gheorghe Falcă, Niclas Herbst, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Francisco José Millán Mon, Ljudmila Novak, Dennis Radtke, Christian Sagartz, Massimiliano Salini, Petri Sarvamaa, Eugen Tomac, Lucia Vuolo
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Elsi Katainen, Ondřej Kovařík, Jan-Christoph Oetjen, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet
S&D	Erik Bergkvist, Isabel García Muñoz, Rovana Plumb, Thomas Rudner, Andreas Schieder, Achille Variati, Petar Vitanov
Verts/ALE	Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grünenberg, Pär Holmgren, Jutta Paulus

2	-
ECR	Peter Lundgren
The Left	Kateřina Konečná

3	0
ID	Matteo Adinolfi, Paolo Borchia, Annalisa Tardino

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

20.9.2023

MAATALOUDEN JA MAASEUDUN KEHITTÄMISEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2024 – kaikki pääluokat (2023/0000(BUD))

Valmistelija: Juozas Olekas

EHDOTUKSET

Maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. panee merkille, että maatalousalan maksusitoumusmäärärahat ovat 53,76 miljardia euroa ja maksumäärärahat 52,58 miljardia euroa; kehottaa tästä huolimatta lisäämään määrärahoja ottaen huomioon elintarviketeollisuuden vuonna 2023 kohtaamat haasteet, joista aiheutuvien seurausten ratkaisu edellyttää tehokkaita toimia myös vuonna 2024; korostaa tarvetta tukea edelleen maanviljelijöitä ja tuottajia erityisesti ilmastonmuutoksen haasteiden yhteydessä ja tarvetta sopeutua teknologiseen kehitykseen sekä markkinoiden heilahteluun, sillä Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, inflaatio ja energiakriisi vaikuttavat merkittävästi sisämarkkinoihin ja erityisesti elintarviketeollisuuteen;
2. katsoo, että määrärahalisäys on tarpeen, jotta varmistetaan ruokaturva tilanteessa, jossa esiintyy äärimmäisiä sääilmiöitä, kuten pitkittynyt kuivuus ja perusteellisesti muuttunut sadetilanne, ja häiriöitä ukrainalaisten maataloustuotteiden tuonnissa, joka on entistä epävakaampaa, kuten äskettäinen Mustanmeren viljasopimuksen keskeyttäminen osoittaa; korostaa, että näitä määrärahoja on täydennettävä mutta myös vahvistettava uusilla varoilla, joita on liityttävä kaikkiin uusiin hankkeisiin; painottaa, että suhteutettuna EU:n BKTL:oon tämä talousarvio on kooltaan yleisesti pienempi kuin vuonna 2023, ja vaikka vuoden 2024 talousarvio on 2,7 miljardia euroa suurempi kuin vuodeksi 2023 hyväksytty talousarvio, lisäys ei kompensoi korkeaa inflaatiotasoa, joka on toisaalta johtanut YMP-tukien taloudellisen arvon laskuun ja toisaalta vaikeuttanut maaseudun kehittämistoimenpiteiden täytäntöönpanoa;
3. palauttaa mieliin päätöslauselmansa monivuotisen rahoituskehityksen 2021–2027 vahvistamisesta: uusiin haasteisiin soveltuva sopeutumiskykyinen EU:n talousarvio; kehottaa tarkistamaan EU:n pitkän aikavälin talousarviota kiireellisesti, jotta voidaan vastata tehokkaammin muuttuviin tarpeisiin, puuttua rahoitusvajaisiin, lisätä joustavuutta ja kriisivalmiutta ja tarjota uutta rahoitusta uusille poliittisille painopisteille, samalla kun pidetään kiinni siitä, että elvytys suunnitelman lainanoton

takaisinmaksu ei vaaranna EU:n ohjelmia; kehottaa komissiota esittämään ehdotuksen uusien varojen uudesta erästä mahdollisimman pian;

4. pitää valittavana merkittäviä leikkauksia tärkeisiin budjettikohtiin, kuten koulujakelujärjestelmään (vähennys 12,2 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna) ja nuorten viljelijöiden ohjelmaan (16,9 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna), ja kehottaa sen sijaan tehostamaan näitä ohjelmia;
5. korostaa maatalouden erittäin tärkeää roolia ruokaturvaa, kestävästä kasvusta, sosiaalista osallisuutta, eläinten hyvinvointia ja ilmastonmuutokseen sopeutumista ja sen hillitsemistä koskevien unionin tavoitteiden saavuttamisessa samalla, kun autetaan monipuolistamaan maataloustuotantoa, säilyttämään luonnon monimuotoisuus ja kehittämään paikallisia talouksia, ja toteaa näiden tavoitteiden olevan yhteensopivia kestävästä kehityksen tavoitteiden kanssa; vaatii näin ollen, että maatalousmäärärahoihin ei tehdä leikkauksia, varsinkin kun maatalousalalla on usein kriisejä, joiden ratkaisemiseen on osoitettava talousarviovaroja;
6. toteaa, että yhteisen maatalouspolitiikan lisäksi koheesio- ja kasvupolitiikan rahastoilla on suuri merkitys maaseutualueiden sosioekonomiselle kehitykselle; korostaa, että tästä lähteestä tehdyt investoinnit edistävät maaseutualueiden kehitystä ja asukkaiden elämänlaadun parantamista, tukevat liiketoimintaa ja yrittäjyyttä, parantavat tilannetta työmarkkinoilla ja voivat pysäyttää erityisesti naisten ja nuorten muuttoliikkeen harvaan asutuilta alueilta;
7. korostaa, että unionin vuoden 2024 talousarvio olisi mukautettava unionin tavoitteisiin tehdä unionista ilmaston neutraali viimeistään vuoteen 2050 mennessä sekä unionin kansainvälisiin sitoumuksiin, erityisesti Pariisin sopimukseen ja Kunmingin-Montrealin sopimukseen, ja sillä olisi edistettävä merkittävästi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman täytäntöönpanoa;
8. pyytää, että ottaen huomioon monivuotisen rahoituskehityksen tarkistus ja seuraavan ohjelmakauden monivuotisen rahoituskehityksen valmistelu komissio arvioi, kuinka paljon tarvitaan lisävaroja jäsenvaltioiden tukemiseksi luonnon ennallistamistoimenpiteiden täytäntöönpanossa; kehottaa lisäksi komissiota määrittämään tämän arvioinnin perusteella olemassa olevat mahdolliset ratkaisut ja ehdottamaan pysyvän ja erityisen ennallistamisrahaston perustamista;
9. tuo esiin Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan kielteiset kerrannaisvaikutukset maailmanlaajuisen ruokaturvaan, ruoan kohtuuhintaisuuteen etenkin Ukrainasta tuoduista peruselintarvikkeista erittäin riippuvaisilla maailman alueilla, perushyödykkeiden hintoihin ja siten tuotantokustannuksiin, koko elintarviketeollisuuden moitteettomaan toimintaan ja EU:n maatalousmarkkinoiden vakauteen, sillä Venäjän sota Ukrainaa vastaan on vaikuttanut vakavasti maataloustuotannossa tarvittavien resurssien hintoihin ja lisännyt keinottelua maatalousalan perushyödykkeiden markkinoilla; ilmaisee huolensa siitä, että konflikti on johtanut muun muassa toimitusketjujen häiriintymiseen, maataloustuotannon supistumiseen ja alueen elintarviketäydennykselle altistumisen lisääntymiseen; toistaa, että näihin kysymyksiin on puututtava kiireellisesti lisäämällä EU:n tukea, jotta varmistetaan riittävien laadukkaiden elintarvikkeiden saatavuus EU:n markkinoilla ja

erityisesti alueilla, joihin vaikutukset kohdistuvat; kehottaa kiinnittämään huomiota kiireelliseen tarpeeseen varmistaa asianmukainen rahoituskehys EU:n tasolla, jotta viljelijöitä ja erityisesti pienten ja keski suurten tilojen viljelijöitä voidaan auttaa toimimaan tehokkaasti etenkin elintarvikekriisin kärjistyksen ja mahdollisten ruokaturva-aukkojen ehkäisemiseksi; korostaa ruoka- ja rehuomavaraisuuden nopeasti kasvavaa merkitystä;

10. suhtautuu myönteisesti siihen, että monivuotisen rahoituskehysten väliarvioinnissa asetetaan etusijalle Ukrainalle Ukrainan tukivälineen kautta annettava apu, jotta Ukrainalle voidaan antaa ennakoitavissa olevaa rahoitustukea vuosina 2024–2027; panee samalla merkille, että maataloustuotteiden valvottoman virtaus Ukrainasta konfliktin läheisyydessä olevien EU:n jäsenvaltioiden maatalousmarkkinoille on horjuttanut kyseisten maiden markkinoita erityisesti vilja-, öljysiemen- ja marja-alalla; panee tyytyväisenä merkille komission toimet tästä seuranneen kriisin ratkaisemiseksi ja kehottaa sitä seuraamaan jatkuvasti näiden markkinoiden tilannetta, jotta se olisi tarvittaessa valmis ottamaan välittömästi käyttöön uusia toimenpiteitä;
11. korostaa kriisivarauksen merkitystä rahoitettaessa ilmastoilmiöihin ja markkinahäiriöihin liittyviä poikkeuksellisia toimenpiteitä ja painottaa, että sitä on käytetty toistuvasti sellaisten jäsenvaltioiden viljelijöiden tukemiseen, jotka kärsivät eniten Venäjän Ukrainaa vastaan käymästä laittomasta sodasta johtuvista markkinahäiriöistä; korostaa, että vuonna 2023 tähän mennessä hyväksytyt toimenpiteet katetaan osittain vuoden 2024 maatalousalan varauksesta ja että lisätukea saatetaan tarvita, koska Mustanmeren viljasopimusta ei ole uusittu, mikä lisää entisestään EU:n rantavaltioiden maatalousmarkkinoihin ja satamien infrastruktuuriin kohdistuvaa painetta; kehottaa tässä suhteessa komissiota harkitsemaan kiireellisesti rahoitusvaihtoehtoja jo käytössä olevalle YMP:n kriisivaraukselle pitäen kuitenkin huolta siitä, että viljelijöille myönnettäviin suoriin tukiin ei kajota; muistuttaa silti, että kriisivaraus on vain noin kolme euroa EU:ssa viljeltyä hehtaaria kohden;
12. panee merkille, että osa ukrainalaisesta vietäväksi tarkoitettusta viljasta on edelleen EU:n markkinoilla, mikä aiheuttaa merkittäviä tappioita viljelijöille joissakin jäsenvaltioissa; kehottaa komissiota lisäämään näiden maiden määrärahoja, jotta voidaan kasvattaa varastointikapasiteettia satamissa ja tukea paikallista infrastruktuuria, jotta varmistetaan ukrainalaisen viljan kauttakulku sen lopulliseen määräraikkaan;
13. kehottaa kiinnittämään huomiota tarpeeseen varmistaa, että enimmäismäärissä on riittävästi liikkumavaraa, jotta elintarviketeollisuus selviytyisi odottamattomista olosuhteista;
14. korostaa, että inflaatio on ollut paljon korkeampi kuin monivuotisessa rahoituskehyksessä säädetty kahden prosentin deflaattori, joka ei kompensoi inflaation aiheuttamaa arvonmenetystä; tämä on vaikuttanut kuluttajien ostokapasiteettiin ja aiheuttanut lisäpainetta tuottajille ja rasittaa entisestään maatalouden kannattavuutta etenkin pientilallisten ja nuorten viljelijöiden kohdalla, jotka kärsivät jatkuvasti kasvavista kustannuksista; kehottaa kiinnittämään huomiota tarpeeseen ottaa tämä todellisuus huomioon EU:n rahoitus- ja talouspolitiikan suunnittelussa ja täytäntöönpanossa; korostaa, että YMP-määrärahat ovat vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehyksessä jo alhaisemmat kuin edellisellä suunnittelukaudella

ja että korkea inflaatio alentaa entisestään viljelijöiden käytettävissä olevan rahoituksen arvoa eritoten YMP-rahoituksen osalta; korostaa, että YMP:n kautta myönnettyistä tuista saattaa tulla epäkiinnostavia, koska viljelijöitä koskevien vaatimusten mutkikkuus lisääntyy ja taloudelliset hyödyt vähenevät; korostaa, että monivuotisen rahoituskehyksen tarkistuksessa olisi puututtava kaikkiin näihin puutteisiin;

15. tähdentää tarvetta jakaa YMP-tuet oikeudenmukaisesti jäsenvaltioissa ja niiden kesken ja kehottaa osoittamaan lisätukea niiden jäsenvaltioiden viljelijöille, jotka saavat vähiten suoraa tukia, muun muassa nopeuttamalla YMP-tuen EU:n keskiarvoon mukauttamisprosessia, jotta voidaan vakauttaa viljelijöiden tuloja ja vahvistaa heidän valmiuttaan kestää inflaatiopaineita ja tuotantopanosten hintojen nousua;
16. kehottaa antamaan lisätukea jäsenvaltioille, joihin Venäjän sota Ukrainaa vastaan vaikuttaa eniten; perustelee näitä pyyntöjä sillä, että kyseiset valtiot ovat erityisen alttiita talouden vaihteluille ja tarvitsevat lisätukea maatalousalan vakauden, häiriönsietokyvyn ja kestävyuden varmistamiseksi; ehdottaa konkreettisia toimenpiteitä, kuten maataloustukirahoituksen lisäämistä ja lainojen ja teknisen avun saannin helpottamista, jotta viljelijöitä autetaan hallitsemaan riskejä tehokkaammin ja vältetään vaara, että maataloustoiminta siirretään kyseisistä maista muihin maihin EU:ssa tai sen ulkopuolella;
17. katsoo, että maaseutualueiden väestön ikääntymisestä aiheutuva väestönkehityksen haaste on erityisen huolestuttava, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että tulevan YMP-ohjelmakauden tärkeisiin painopisteisiin luetaan muun muassa sukupolvenvaihdokset, jotka ovat keskeisiä maaseutualueiden sosiaaliselle, taloudelliselle ja ekologiselle kestävyydelle ja EU:n elintarvikeomavaraisuudelle, maatalouden tulevaisuudelle ja perinteiselle perheviljelymallille; korostaa, että tarvitaan kohdennettuja toimenpiteitä, joilla tuetaan nuorten viljelijöiden startup-yrityksiä ja helpotetaan heidän tuloaan maatalousalalle ja nuorten ja naisten mahdollisuuksia ottaa maatilat haltuunsa, koska heillä on keskeinen rooli maaseutualueiden taloudellisen selviytymiskyvyn säilyttämisessä ja maaseudun autioitumisen torjunnassa; pyytää vankempaa tukea ja lisää kannustimia tähän suuntaan; kehottaa erityisesti vahvistamaan välittömästi nuorille viljelijöille suunnattuja tukitoimenpiteitä ja korostaa tarvetta parantaa heidän mahdollisuuksiaan hankkia maata ja saada lainaa; katsoo, että tähän tukeen olisi sisällyttävä toimenpiteitä, joilla helpotetaan omistusoikeuksien alalla toteutettavia toimia ja erityisesti nuorille annettavaa apua lainojen saamiseksi, teknisen avun nopeaa saatavuutta ja parempaa koulutusta maatalouteen liittyviin erityishaasteisiin valmistautumiseksi; korostaa myös, että on tärkeää jatkaa jatkuvaa vuoropuhelua nuorten viljelijöiden kanssa, jotta voidaan ymmärtää paremmin heidän tarpeitaan ja odotuksiaan; kehottaa parantamaan nuorten viljelijöiden koulutusjärjestelmiä ja kannustaa neuvostoa ja komissiota lisäämään nuorten viljelijöiden tukea vuoden 2024 yleisessä talousarviossa;
18. panee merkille, että alueilla on yhä enemmän tarvetta erittäin päteville nuorille ammattilaisille, ja kehottaa jäsenvaltioita toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet, taloudelliset kannustimet mukaan luettuina, kannustaakseen nuoria opiskelemaan maatalousammatteja sekä helpottaakseen tietämyksen siirtämistä vanhemmalta sukupolvelta nuoremmalle;

19. pitää myönteisenä, että komissio on edelleen kehittänyt vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehikössä sukupuolten tasa-arvoon liittyvien menojen seurantamenetelmää, jossa tarkastellaan politiikan suunnittelua ja resurssien kohdentamista sekä erityisesti sukupuolivaikutusten jälkiarvioinnin esittämistä yksityiskohtaisemmalla tasolla ja määriä koskevaa raportointia; kehottaa komissiota arvioimaan sukupuolivaikutuksia kokonaisvaltaisesti ja helpottamaan kaikkien asiaankuuluvien tietojen saatavuutta seurantaan varten;
20. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita osoittamaan talousarviomäärärahoja sukupuolten epätasa-arvon torjuntaa koskevien toimenpiteiden suunnitteluun ja täytäntöönpanoon; toteaa, että on ratkaisevan tärkeää tarjota maaseutualueiden naisyrityksille suotuisa ympäristö ottaen huomioon myös oikeudelliset ja poliittiset näkökohdat, ja katsoo tämän parantavan tiedon, osaamisen ja taitojen saatavuutta ja helpottavan taloudellisten resurssien saantia ja johtavan siten uusien työpaikkojen luomiseen maaseutualueilla;
21. korostaa uudelleenjakotulotuen mekanismien merkitystä pienempien ja keskisuurten maatilojen tukemisessa ja unionin varojen oikeudenmukaisen ja tasapuolisen jakamisen varmistamisessa ja erityisesti toimenpiteitä, jotka kohdistetaan ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisia maatalouskäytäntöjä harjoittaviin nuoriin viljelijöihin; korostaa, että pienillä ja keskisuurilla tiloilla on ratkaiseva rooli ruokaturvan varmistamisessa, lyhyiden toimitusketjujen luomisessa ja kehittämisessä, ympäristön suojelemisessa ja maaseudun elinkeinoelämän tukemisessa; korostaa, että on varmistettava asianmukainen taloudellinen tuki, jotta voidaan auttaa näitä tiloja selviytymään paremmin ja sopeuttaa maatalousalaa uusien teknologioiden käyttöön, jotta voidaan lisätä kilpailukykyä kansallisilla, eurooppalaisilla ja kansainvälisillä markkinoilla; kehottaa keskittämään tuen hankkeisiin, joilla edistetään ja parannetaan maatalousalan nykyisten työpaikkojen säilymistä ja sellaisten laadukkaiden työpaikkojen luomista, joissa on riittävät oikeudet ja joissa palkka on säännöllinen ja oikeudenmukainen ja työolot ovat kunnolliset, ja joilla torjutaan tehokkaasti ja päättäväisesti köyhyyttä ja sosiaalista syrjäytymistä maaseutualueilla;
22. korostaa tarvetta tarjota rahoitusta kestäväen energiainfrastruktuurin kehittämisen tukemiseksi maaseutualueilla esimerkiksi investoimalla biokaasulaitoksiin, joilla voidaan vähentää energiaköyhyyttä erityisesti vähiten kehittyneillä alueilla;
23. korostaa, että on tärkeää rahoittaa riittävästi elintarviketeollisuuden tutkimusta ja innovointia, erityisesti kestävien maatalouskäytäntöjen kehittämistä, etenkin Horisontti Eurooppa -ohjelman ja eurooppalaisten innovaatiokumppanuuksien kautta varmistaa viljelijöiden osallistumisen tähän tutkimukseen; muistuttaa, että on tärkeää varmistaa, että tutkimustulokset saavuttavat maatilat oikea-aikaisesti, että viljelijöillä on asianmukainen koulutus niiden täytäntöönpanoon ja että nämä tulokset muunnetaan helposti saatavilla oleviksi maatilojen neuvontapalveluiksi, jotka tarjoavat viljelijöille ajantasaista ja räätälöityä tietoa; kehottaa kiinnittämään huomiota siihen, että on tärkeää helpottaa tietämyksen siirtoa viljelijöille ja viljelijöiden välillä erityisesti kestäväen kehityksen ja maatalouden kilpailukykyyn edistämiseksi; korostaa vahvempien maatalouden tieto- ja innovointijärjestelmien sekä maatilojen kestävyuden tietoverkon merkitystä innovointihankkeiden kannustamisessa ja niiden hyödyntämisen edistämisessä; kehottaa komissiota myöntämään riittävästi taloudellista tukea älykkäiden ja innovatiivisten ratkaisujen käyttöönoton jatkamiseen maatalousalalla, kun

otetaan huomioon niiden potentiaaliset ympäristöhyödyt ja vaatimus lisätä maatalouden tehokkuutta; katsoo, että täsmäviljelyä ja digitalisoinnin käyttöä olisi analysoitava edelleen ja edistettävä; korostaa, että todellinen investointisokki on välttämätön eurooppalaisen maataloustuotantomallin ympäristösiirtymän tukemiseksi;

24. korostaa tarvetta rahoittaa yliopistojen, tutkimuslaitosten ja maatalousorganisaatioiden välisiä kumppanuuksia, jotta edistetään innovointia ja sellaisten uusien teknologioiden ja käytäntöjen kehittämistä, joilla parannetaan elintarviketeollisuuden tuottavuutta, kestävyyttä ja häiriönsietokykyä;
25. muistuttaa, että on tärkeää varmistaa, että tutkimustulokset saavuttavat maatilat; korostaa, että tietomuotojen standardoinnin puutteen kaltaiset esteet on poistettava, jotta maataloustietoja voidaan käyttää tehokkaasti ja jotta niitä voidaan hyödyntää täysin;
26. panee tyytyväisenä merkille maatalouden ja maaseutualueiden digitaalisen siirtymän nopeutumisen, joka on olennaisen tärkeää selviytymiskyvyn varmistamiseksi ja näiden alueiden väestökadon hillitsemiseksi ja jonka ansiosta EU:ssa voidaan luoda täsmällisempiä, tehokkaampia ja kestävämpiä sekä ympäristömyötäisempiä maatalousjärjestelmiä ja lisätä maatalouden ja maaseutuyhteisöjen työpaikkojen houkuttelevuutta nuoremmille sukupolville; korostaa, että maaseutualueilla digitalisaatioon tarvitaan enemmän tukea; huomauttaa, että viljelijöiden olisi saatava käyttöönsä digitaalisia ratkaisuja ja heidän olisi voitava hyödyntää teknologioiden ja tekoälyn kehitystä; tässä suhteessa on ratkaisevan tärkeää antaa taloudellista tukea digitaalisen siirtymän varmistamiseen riittävästi, jotta estetään alueiden välisten erojen kasvaminen; toteaa, että on edelleen tärkeää tukea investointeja nykyaikaistamiseen ja innovointiin, jos maatalousalan on tarkoitus edistää Euroopan vihreän kehityksen ohjelman, biodiversiteettistrategian ja Pellolta pöytään -toimenpiteiden tavoitteiden saavuttamista;
27. korostaa maatalousosuuskuntien tärkeää roolia ja kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan enemmän tukea osuustoiminta-alalle uusien osuuskuntien perustamista koskevien kannustinjärjestelmien kehittämiseksi, mikä auttaa parantamaan elintarviketeollisuuden kilpailukykyä ja maaseutualueiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä ja varmistamaan samalla, että tarpeettomia hallinnollisia rasitteita vähennetään; korostaa, että yhteistyö voi auttaa osuuskuntien jäseniä sopeutumaan helpommin ilmastonmuutokseen, lisäämään tehokkuutta ja monipuolistamaan tuotantoaan; korostaa, että näillä organisaatioilla on ratkaiseva rooli taloudellisen tehokkuuden ja tuottavuuden parantamisessa, innovoinnin edistämässä ja maaseutualueiden elinolojen parantamisessa; kehottaa myös hyväksymään toimenpiteitä maatalousosuuskuntien jäsenten oikeuksien ja etujen suojelemiseksi ja parantamiseksi; tällaiseen tukeen voisi sisältyä koulutusohjelmia ja koulutusta osuuskuntien nykyaikaisesta johtamisesta sekä rahoitus- ja markkinointiperiaatteista, jotta voitaisiin lisätä tämänkaltaisen viljelijöiden yhteenliittymän houkuttelevuutta paikallisella tasolla;
28. korostaa yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen aloitteiden keskeistä roolia elävien ja menestyvien paikallisten maaseututalouksien säilyttämisessä ja palauttamisessa sekä tarvetta pitää Leader-ohjelman rahoitus riittävällä tasolla; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään täysimääräisesti Leader-ohjelman resursseja;

29. muistuttaa, että yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) strategiasuunnitelmien täytäntöönpano aloitettiin tammikuussa 2023, jolloin otettiin käyttöön YMP:n uusi vihreä arkkitehtuuri ja EU:ssa siirryttiin selvästi lähemmäs kestävämpiä elintarvikejärjestelmiä, kun muun muassa viljelijöitä aletaan vaatia osoittamaan merkittäviä resursseja ympäristötavoitteiden saavuttamiseen esimerkiksi ekojärjestelmien avulla; korostaa, että kansallisten YMP:n strategiasuunnitelmien täytäntöönpanoa on seurattava huolellisesti siltä osin, kun niistä aiheutuu hallinnollista ja byrokraattista raskautta ja ne vaikuttavat EU:n maataloustuotannon määrään, elintarvikeketjujen toimivuuteen ja häiriönsietokykyyn sekä ruokaturvaan; korostaa, että seurannassa olisi keskityttävä paitsi EU:n asetusten noudattamiseen myös näiden suunnitelmien konkreettisiin vaikutuksiin viljelijöihin, erityisesti pieniin ja keskisuuriin tiloihin ja nuoriin viljelijöihin; kehottaa komissiota toimimaan aktiivisesti tässä prosessissa ja tekemään tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa sen varmistamiseksi, että YMP pannaan täytäntöön tehokkaasti ja asianmukaisesti ja että viljelijöille tiedotetaan asianmukaisesti välineistä, joita heillä on käytettävissään YMP:n kautta; kannustaa jäsenvaltioita parantamaan unionille toimitettavien tietojen ja indikaattorien laatua, jotta voidaan saavuttaa uuden tulosperusteisen YMP:n koko potentiaali ja arvioida sen vaikutusta täsmällisesti;
30. kehottaa käymään EU:ssa laajempaa keskustelua maatalouden tulevaisuudesta, myös siitä, miten ala voidaan uudistaa vastaamaan tuleviin haasteisiin, kuten väestörakenteen muutokseen, ilmastonmuutokseen ja digitalisaatioon;
31. edellyttää, että kaikki unionin talousarvion tulot, jotka ovat peräisin käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista tai maatalousalalla aiemmilta vuosilta sääntöjenvastaisuuksien vuoksi maksetuista palautuksista, jäävät otsakkeeseen 3;
32. muistuttaa, että tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen mukaan vuosien 2014–2019 talousarvion ilmastomenot eivät olleet niin suuria kuin ilmoitettiin ja että luotettavuusongelmat komission raportoinnissa saattavat säilyä vuosina 2021–2027, jolloin EU:n uusi ilmastomenotavoite nousee 30 prosenttiin, ja kehottaa komissiota raportoimaan ilmastomenojen panoksesta EU:n ilmasto- ja energiatavoitteiden toteuttamiseen keskittyen erityisesti mittaamaan talousarvion vaikutusta ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja tarkistamaan ilmastotoimien valtavirtaistamiseen liittyvän vastuuvollisuuden menetelmää, jotta voidaan parantaa päätöksentekoa ja varmistaa näin kokonaisvaltainen siirtyminen kestäväan maatalousalaan;
33. katsoo, että unioni voi edistää ratkaisevalla tavalla etenkin lasten terveellisiä ruokailutottumuksia, ja pitää näin ollen välttämättömänä, että unionin koulujakelujärjestelmien enimmäismäärät käytetään kokonaisuudessaan; kehottaa siksi jäsenvaltioita vahvistamaan kansallisia ohjelmiaan ja varmistamaan, että käytettävissä oleva määrärahojen enimmäismäärä käytetään kokonaisuudessaan vähentämällä ohjelmiin liittyvää byrokratiaa;
34. palauttaa mieliin tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen eturistiriidoista EU:n koheesio- ja maatalousmenoissa ja kehottaa komissiota ryhtymään toimiin eturistiriitojen ehkäisemisen, havaitsemisen ja niistä raportoimisen parantamiseksi sekä avoimuuden edistämiseksi;

35. kehottaa komissiota säilyttämään rahoituksen riittävällä tasolla, jotta EU:ssa voidaan säilyttää erittäin hyvä terveys- ja kasvinterveystilanne, ja torjuu terveysohjelmien ja uusien tautien torjunnan yhteisrahoitusosuuksien pienentämisen, sillä se voisi vaarantaa eläinten ja kasvien ja siten ihmisten terveyden EU:ssa;
36. toteaa, että tulosperusteinen hiiliviljely tarjoaa merkittävää potentiaalia ilmastonmuutoksen torjuntaa varten hiilen sitomisen sekä luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien säilyttämisen avulla;
37. korostaa, että kiertotalous ja sen periaatteiden mukaisesti toimivat maatalouden alat voivat tuoda lisäarvoa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen, ja kannustaa toteuttamaan pilottihankkeita, joilla parannetaan tietämystä ja lisätään ymmärrystä kiertotalouden periaatteiden mahdollisista hyödyistä unionin elintarvikejärjestelmälle;
38. toteaa jälleen unionin kouluhedelmä-, kouluvihannes- ja koulumaitojärjestelmän tärkeyden, jotta lapsia voidaan auttaa noudattamaan terveellistä ruokavaliota, jonka ensisijaisena tavoitteena on ravitseminen; kehottaa jäsenvaltioita käyttämään näiden järjestelmien määrärahasa täysimääräisesti ja asettamaan etusijalle kestävän, paikallisen ja korkealaatuisen tuotannon;
39. korostaa solidaarisuuskaistojen merkitystä sen varmistamisessa, että ukrainalainen vilja päästään viemään eniten apua tarvitseviin maihin, mikä tukee Ukrainan taloutta ja ehkäisee maailmanlaajuisia elintarvikekriisiä; panee kuitenkin merkille liikenteen lisääntymisen vaikutuksen ja kehottaa komissiota myöntämään rahoitusta asiaankuuluvan infrastruktuurin vahvistamiseen ja parantamiseen.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	19.9.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 41 -: 4 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Benoît Biteau, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Dacian Cioloş, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Paola Ghidoni, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Camilla Laureti, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Daniela Rondinelli, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Veronika Vrecionová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Rosanna Conte, Peter Jahr, Petros Kokkalis, Tilly Metz, Michaela Šojdrová, Irène Tolleret, Emma Wiesner

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

41	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Angelo Ciocca, Rosanna Conte, Paola Ghidoni, Gilles Lebreton
NI	Dino Giarrusso
PPE	Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, José Manuel Fernandes, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Ulrike Müller, Irène Tolleret, Asger Christensen
S&D	Clara Aguilera, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoș Benea, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Maria Noichl, Juozas Olekas, Daniela Rondinelli
The Left	Petros Kokkalis, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Bronis Ropé

4	-
Verts/ALE	Benoît Biteau, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz

2	0
ID	Ivan David
Renew	Emma Wiesner

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

19.7.2023

KALATALOUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

Euroopan unionin yleisestä talousarviosta varainhoitovuodeksi 2024 – kaikki pääluokat (2023/0264(BUD))

Valmistelija: Pierre Karleskind

EHDOTUKSET

Kalatalousvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. palauttaa mieliin kalatalouteen, vesiviljelyyn ja meriasioihin liittyvät taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöä koskevat näkökohdat; korostaa niiden keskeistä roolia paitsi ruokasuvereniteetin ja meriekosysteemien ja elintarvikejärjestelmien häiriönsietokyvyn varmistamisessa myös siinä, että vauhditetaan ekologisten rajojen puitteissa kehittyvän kestäväsinisen talouden kehitystä ja edistetään rannikkoalueiden kehitystä ja elvyttämistä, erityisesti syrjäisimmillä alueilla; katsoo, että kalastus- ja vesiviljelyalan kilpailuaseman säilyttämisen on kuljettava käsi kädessä yhteisessä kalastuspolitiikassa (YKP) ja vihreän kehityksen ohjelmassa sekä niihin liittyvissä strategioissa asetettujen sosiaalisten sekä ympäristöön ja talouteen liittyvien tavoitteiden saavuttamisen kanssa;
2. muistuttaa Venäjän Ukrainaan kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen vaikutuksista elintarvikeketjuun, polttoainekustannuksiin ja hintojen epävakauteen sekä EU:n kalastustoimintaan ja kalastajien toimeentuloon erityisesti Mustallamerellä;
3. korostaa, että Venäjän sotilaallinen hyökkäys on johtanut merkittäviin kauppavirtojen häiriöihin ja energian hintojen nousuun, mikä on vaikuttanut erityisen voimakkaasti pienimuotoiseen kalastukseen ja edellyttänyt turvautumista Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) kriisitoimenpiteisiin, jotta inflaation vaikutusta kalastajiin, tuottajiin ja kuluttajiin on voitu lieventää;
4. kehottaa komissiota edistämään synergioita jäsenvaltioiden yksiköiden ja paikallisten toimijoiden, myös kalastajien, välillä, jotta voidaan vastata asianmukaisesti merialueista käytävän kilpailun haasteisiin ja varmistaa merialan eri toimintojen, erityisesti kalastustoimintojen, sopusointuinen rinnakkaiselo;
5. vaatii kiinnittämään erityistä huomiota kalastuslaivastoihin, jotta voidaan parantaa turvallisuutta, elinoloja aluksilla, energiatehokkuutta ja ympäristökestävyyttä, laivastojen uudistaminen mukaan luettuna kiinnittäen erityistä huomiota pienimuotoista kalastusta harjoittaviin laivastoihin, ja jotta voidaan samalla varmistaa niistä riippuvaisten yhteisöjen sosiaalinen ja taloudellinen selviytymiskyky; toistaa, että tämä

voi osaltaan lisätä kalastusalan houkuttelevuutta ja kestävyyttä eikä sitä pidä sekoittaa laivaston laajentamiseen tai kalastuskapasiteetin tai pyyntikyvyn lisäämiseen;

6. kehottaa komissiota ehdottamaan lisätoimia, joilla kasvatetaan EU:n kestävän vesiviljelytuotannon osuutta maailmanlaajuisesti, sillä se edistää sellaisten vesiluonnonvaroista saatavien korkealaatuisten proteiini-lähteiden tarjontaa, joilla on pieni hiilijalanjälki; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota hyödyntämään täysimääräisesti EMKVR:n käytettävissä olevia taloudellisia resursseja, jotta voidaan kasvattaa kestävästi alan osuutta maailmanlaajuisesta vesiviljelytuotannosta siten, että se ylittää nykyisen kahden prosentin osuuden asettamalla vuodelle 2030 erityisiä, hyväksyttävissä olevia ja yhteisiä tavoitteita; kehottaa jäsenvaltioita varaamaan elpymis- ja palautumistukivälineestä riittävästi rahoitusta, jotta voidaan tukea EU:n vesiviljelyalan innovointia, kestävyyttä ja häiriönsietokykyä, myös saalistajia vastaan, ja toteaa, että tähän sisältyy muun muassa täydennysrehu, jonka ympäristö- ja ilmastojalanjälki on pienempi ja joka vähentää osaltaan EU:n riippuvuutta kalajauhon tuonnista;
7. muistuttaa, että brexitin seurauksena EU:n kalastusalaan kohdistuu edelleen huomattavia talouden häiriöitä; kehottaa tämän vuoksi komissiota ensisijaisesti varmistamaan asianmukaisen korvauksen alan ja kalastusyhteisöjen kärsimien vahinkojen kattamiseksi; vaatii jäsenvaltioiden varmistavan, että kalastajat saavat nämä korvaukset mahdollisimman pian;
8. kannustaa jäsenvaltioita seuraamaan brexit-mukautusvarauksen täytäntöönpanoa ja kehottaa komissiota pidentämään määräaika siten, että se kattaa kokonaan mukautuskauden 30. kesäkuuta 2026 asti, jotta kalastajat, myös pienimuotoista kalastusta harjoittavat kalastajat, voivat hyödyntää täysimääräisesti sen varoja; vaatii, että brexit-mukautusvarausta olisi käytettävä myös kriisin pahoin koettelemien tukkukaupan ja jalostusteollisuuden auttamiseen; korostaa, että kalastustoiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi brexit-mukautusvarauksesta olisi rahoitettava erilaisia toimenpiteitä, jotta voidaan puuttua brexitin vaikutuksiin, jotka vaihtelevat toiminnan pysyvistä lopettamisesta investointeihin;
9. korostaa tarvetta parantaa tieteellistä ja teknistä tietämystä, jotta voidaan varmistaa luotettavimpien tutkimukseen pohjautuvien ratkaisujen kehittäminen ja käyttö; toistaa, että on tärkeää taata riittävät taloudelliset resurssit jäsenvaltioiden ja EU:n tiedeyksiköille, jotta ne voivat kerätä, hallinnoida, analysoida, käyttää ja vaihtaa kalatalousalan tietoja ja investoida innovatiivisia, valikoivampia ja eri teknologioille avoimia kalastusmenetelmiä koskevaan tutkimukseen;
10. kehottaa kiinnittämään huomiota YKP:n kansainväliseen ulottuvuuteen ja sen taloudellisiin, sosiaalisiin ja ympäristöhyötyihin; kehottaa komissiota osoittamaan riittävät resurssit valtamerten hallinointiin; korostaa kansainvälisen yhteistyön, avoimuuden, jäljitettävyyden ja tasapuolisten toimintaedellytysten merkitystä EU:n sitoumusten täyttämiseksi;
11. sitoutuu tukemaan laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen (LIS-kalastus) torjuntaa, jolla pyritään erityisesti poistamaan laittomasti pyydytetyt kalat ja äyriäiset EU:n toimitusketjuista ja varmistamaan tasapuoliset toimintaedellytykset eurooppalaisille kalastajille; kehottaa näin ollen myöntämään LIS-kalastuksen torjuntaa

maailmanlaajuisesti koskevalle EU:n politiikalle riittävästi rahoitusta ja lisäämään sitä, jotta voidaan muun muassa parantaa tavaroiden tarkastusta EU:n rajoilla tai kehitysapua ja edistää yhteistyötä kansallisten laivastojen kanssa; panee merkille, että EMKR:n vuosiksi 2014–2020 valvontaan osoitetusta 488 miljoonan euron määrärahasta vain 296 miljoonaa euroa on käytetty, mikä tarkoittaa, että noin 40 prosenttia määrärahoista on jäänyt käyttämättä; kehottaa siksi käyttämään kalastuksenvalvontaan osoitetut määrärahat kokonaan, jotta trilogineuvotteluissa hyväksytyt kalastuksenvalvontaa koskevat asetukset (EY) N:o 1224/2009 tuleva uudistus voidaan panna täytäntöön;

12. pitää myönteisenä komission tiedonantoa EU:n kalastus- ja vesiviljelyalan energiasiiirtymästä (COM(2023)0100); kehottaa komissiota rahoittamaan riittävästi toimenpiteitä, joilla pyritään tehokkaasti vähentämään EU:n laivaston riippuvuutta fossiilisista polttoaineista ja parantamaan polttoainetehokkuutta; kehottaa komissiota lisäksi rahoittamaan tutkimusta, joka koskee päästöttömien käyttövoimajärjestelmien, kuten sähköstä tuotettavien polttoaineiden, tuulivoiman ja akkujen, mukauttamista käyttöön kalastusaluksilla ja eri pyydystyyppien kanssa;
13. korostaa valvonnan merkitystä YKP:n tavoitteiden turvaamisessa; korostaa Euroopan kalastuksenvalvontaviraston (EFCA) roolia EU:n laivaston tasapuolisten toimintaedellytysten varmistamisessa ja erityisesti LIS-kalastuksen ehkäisemisessä ja hillitsemisessä Euroopan vesillä ja myös maailmanlaajuisesti, mikä edellyttää pitkällä aikavälillä kunnianhimoisempaa rahoitusta, jotta YKP:n tavoitteet voidaan saavuttaa; kehottaa komissiota vahvistamaan EFCA:n, Euroopan meriturvallisuusviraston (EMSA) ja Euroopan raja- ja merivartiostalon (Frontex) välistä kolmikantatyöjärjestelyä;
14. korostaa, että sukupolvenvaihdos ja ammatin monipuolistaminen ovat yksi Euroopan kalastusalan painopisteistä; kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään EMKVR:ää sellaisten ohjelmien rahoittamiseksi, joiden tarkoituksena on erityisesti auttaa nuoria hakeutumaan kalatalousalan ja laajemmin kestävänsinisen talouden alan ammatteihin, monipuolistaa alaa ja kannustaa aliedustettuja ryhmiä, erityisesti naisia, lähtemään alalle; kehottaa tässä yhteydessä komissiota tukemaan talousarviovarojen käyttöönottoa työolojen mukauttamiseksi ja parantamiseksi kalastusaluksilla ja sellaisten hankkeiden toteuttamiseksi, joilla tuetaan nuorten eurooppalaisten kalastajien yhdistyksen perustamista;
15. toteaa jälleen, että epäsuotuisia rannikkoalueita ja Euroopan syrjäisimpiä alueita on tuettava merkittävästi; kehottaa komissiota sallimaan Euroopan syrjäisimmillä alueilla rahoitustuen laivaston uudistamiseen lopettamalla alusten korvaamista koskevan valtioneuvoston päätöksen; palauttaa mieliin, että EMKVR:n säännösten vastaisesti tähän tavoitteeseen ei ole osoitettu EU:n rahoitusta millään alueella.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	18.7.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 20 -: 0 0: 3
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Clara Aguilera, François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Maria da Graça Carvalho, Asger Christensen, Rosanna Conte, Rosa D'Amato, Niclas Herbst, Ladislav Ilčić, France Jamet, Predrag Fred Matić, Francisco José Millán Mon, Ana Miranda, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Annie Schreijer-Pierik, Marc Tarabella
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Ska Keller, Gabriel Mato, Stéphanie Yon-Courtin
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Elsi Katainen, Margarida Marques

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

20	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	Rosanna Conte, France Jamet
NI	Marc Tarabella
PPE	François-Xavier Bellamy, Maria da Graça Carvalho, Niclas Herbst, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Asger Christensen, Elsi Katainen, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Clara Aguilera, Isabel Carvalhais, Margarida Marques, Predrag Fred Matić
Verts/ALE	Ana Miranda

0	-

3	0
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Ska Keller, Caroline Roose

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

2.10.2023

KULTTUURI- JA KOULUTUSVALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2024 – kaikki pääluokat

(COM(2023)0300 – C9-0336/2023 – 2023/0264(BUD))

Valmistelija: Morten Løkkegaard

EHDOTUKSET

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. kehottaa tekemään merkittäviä lisäyksiä tärkeisiin EU:n ohjelmiin, joissa keskitytään unionin kansalaisiin, myös eurooppalaisiin nuoriin, kulttuuriin, vapaisiin tiedotusvälineisiin ja koulutukseen, eli Erasmus+ - ja Luova Eurooppa -ohjelmiin; kehottaa jälleen varmistamaan riittävät resurssit nuorisopolitiikalle ja Euroopan nuorison teemavuoden perinnön jatkamiselle, jotta saadaan aikaan konkreettisia tuloksia nuorille;
2. kehottaa osoittamaan Erasmus+ -ohjelmaan huomattavan, 60 miljoonan euron lisäyksen;
3. pitää Erasmus+ -ohjelmaa EU:n onnistuneimpana lippulaivaohjelmana ja korostaa sen merkitystä pyrittäessä vahvistamaan eurooppalaisia identiteettejä ja edistämään eurooppalaisia arvoja koulutuksen ja oppimisen avulla eri jäsenvaltioissa;
4. korostaa, että joillakin oppijoilla, etenkin heikommista lähtökohdista tulevilla nuorilla, on merkittäviä taloudellisia esteitä ja muita vaikeuksia, jotka voivat vaikuttaa myös opettajiin ja opetushenkilöstöön, ja toteaa, että tämän vuoksi suuri joukko ihmisiä ei voi osallistua ohjelmaan;
5. korostaa DiscoverEU-aloitteen roolia välineenä, jolla nuoret tuodaan lähemmäs EU:ta;
6. tähdentää Erasmus+ -ohjelman roolia kannustettaessa nuoria osallistumaan demokratian toteuttamiseen Euroopassa;
7. painottaa, että ohjelmasta olisi myös edelleen tuettava ukrainalaisia opiskelijoita Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan vuoksi tukemalla oppijoita, opettajia, kouluja, koulutusjärjestelmiä, nuorisjärjestöjä ja kansalaisjärjestöjä;

8. katsoo, että määrärahoja lisäämällä autetaan varmistamaan Erasmus+ -ohjelman tulevat osallisuustoimenpiteet ja jatkuva viherryttäminen ja digitalisointi;
9. pitää tärkeänä osoittaa lisävaroja eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamisen tukemiseksi;
10. korostaa eurooppalaisten yliopistojen verkostojen potentiaalia erityisesti tutkimusyhteistyön jatkamisessa ja koulutusresurssien keräämisessä;
11. korostaa tarvetta tukea Erasmus+ -ohjelmassa urheilua, jotta voidaan edistää sen roolia terveyden ja sosiaalisen osallisuuden parantamisessa ja samalla torjua syrjintää;
12. korostaa e-urheilua ja opetusmateriaalin pelillistämisen huomattavaa potentiaalia, sillä se voi muun muassa auttaa muita heikommassa asemassa olevia ihmisiä oppimaan ja opiskelemaan paremmin myös eurooppalaisia arvoja; painottaa lisäksi, että uudet teknologiat edellyttävät työmarkkinoiden tulevaisuutta varten uusien taitojen kehittämistä;
13. korostaa, että Luova Eurooppa on ainoa EU:n ohjelma, jolla tuetaan suoraan kulttuurialaa ja luovia aloja ja toimialoja, ja että sen kaikkia lohkoja on vahvistettava merkittävästi, jotta se voi saavuttaa vuonna 2024 tavoitteensa, mukaan lukien sen varmistaminen, että ala elpyy täysin pandemian jälkeen ja että se kestää nykyistä korkeaa inflaatiota, joka myös heikentää unionin kansalaisten ostovoimaa; toteaa, että rahoituksen lisääminen on tarpeen myös siksi, että voidaan edelleen toteuttaa monialaisia toimia, jotka liittyvät ohjelman yleisen osallistavuuden parantamiseen ja vihreään ja digitaaliseen siirtymään;
14. korostaa tarvetta tukea kulttuurialaa ja luovia aloja ja toimialoja, toimittajia ja media-alan ammattilaisia sekä koulutusala, jotta voidaan hallita useita kriisejä, mukaan lukien Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan, jatkuva korkea inflaatio ja erityisen korkeat energian hinnat;
15. toteaa jälleen, että toimituksellisia tiedotusvälineitä ja uutismediaa on tuettava, jotta voidaan auttaa torjumaan jatkuvaa ja yhä voimistuvaa informaatiohäiriötä, joka uhkaa julkista keskustelua eurooppalaisissa demokratioissa ja niiden vaaleja, myös Euroopan parlamentin vaaleja vuonna 2024; vaatii siksi, että Luova Eurooppa -ohjelman monialaista lohkoa olisi vahvistettava vielä 15 miljoonalla eurolla; muistuttaa lisäksi tarpeesta lisätä tukea kulttuurialalle ja luoville aloille ja toimialoille, jotta ohjelma vastaisi vuoden 2018 Euroopan uuden kulttuuriohjelman tavoitteita ja EU:n kulttuurialan työsuunnitelman 2023–2026 painopisteitä ja niitä vastaavia toimia; katsoo, että sen vuoksi Luova Eurooppa -ohjelman kulttuurilohkoa olisi vahvistettava vielä 15 miljoonalla eurolla; painottaa lisäksi tarvetta vahvistaa medialohkoa vielä 13 miljoonalla eurolla audiovisuaalialan tukemiseksi;
16. kehottaa lisäämään Euroopan solidaarisuusjoukkojen hyvin rajallisia määrärahoja, jotta voidaan ottaa huomioon kasvava kiinnostus ohjelmaa kohtaan ja jotta ohjelmasta voidaan vastata odottamattomiin haasteisiin ja tukea nuoria, jotka osallistuvat kansalaisvaikuttamiseen, liikkuvuuteen ja solidaarisuustoimiin; korostaa tarvetta vahvistaa humanitaarista lohkoa, jotta voidaan parantaa ohjelman toimia, jotka liittyvät Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan seurauksiin;

17. muistuttaa kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman kansalaisten sitoutumista koskevan lohkon merkityksestä erityisesti ystävyyskaupunkitoiminnan ja muistiperintöön liittyvän toiminnan osalta sekä kansalaisyhteiskunnan järjestöjen keskeisestä roolista asiaan liittyvissä hankkeissa ja toimissa; ilmaisee jatkuvan tukensa ohjelmalle ja erityisesti kansalaisten sitoutumista koskevalle lohkolle;
18. suhtautuu myönteisesti uusi eurooppalainen Bauhaus -aloitteen kehittämiseen; muistuttaa, ettei sen rahoitus saisi tapahtua jo olemassa olevien kulttuuri- ja koulutusalan ohjelmien, kuten Luova Eurooppa -ohjelma, Erasmus+ -ohjelma ja Euroopan solidaarisuusjoukot, kustannuksella; katsoo, ettei nykyisten varojen käyttöönotto riitä aloitteen tavoitteiden saavuttamiseen; kehottaa jälleen komissiota varmistamaan aloitteen riittävän rahoituksen vuoden 2024 talousarviossa ja harkitsemaan erillisten määrärahojen vahvistamista osana monivuotisen rahoituskehityksen tarkistamista;
19. pyytää komissiota harkitsemaan seuraavaa monivuotista rahoituskehystä ajatellen unionin pysyvän uutismediarahaston perustamista tiedotusvälineiden digitaalisen kehityksen edistämiseksi, eurooppalaisten toimittajien ja journalismin riippumattomuuden turvaamiseksi ja lehdistönvapauden takaamiseksi;
20. pyytää komissiota ehdottamaan seuraavaa monivuotista rahoituskehystä ajatellen riittävää rahoitusta eurooppalaiselle koulutusalueelle ja harkitsemaan asianmukaisempaa talousarviorakennetta, joka kattaisi alueeseen liittyvät toimet; pyytää sisällyttämään tähän tulevissa EU:n talousarvioissa EU:n rahoitusosuudet Eurooppa-koulujärjestelmään, jotta voidaan lisätä avoimuutta, varmistaa strateginen suunnittelu ja helpottaa parlamentaarista valvontaa vastuuvapausmenettelyssä, ja pyytää sisällyttämään Eurooppa-koulujärjestelmän eurooppalaisen koulutusalueen jatkokehitykseen siten, että siitä tulisi ”laboratorio” ja kokemusten lähde pedagogista innovointia ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa varten kaikkien eurooppalaisten opiskelijoiden hyödyksi;
21. pyytää komissiota ehdottamaan seuraavaa monivuotista rahoituskehystä ajatellen lisärahoitusta Euroopan kulttuuripääkaupungeille, sillä ne tuovat suurta lisäarvoa eurooppalaiselle yhteiskunnalle, sekä Melina Mercouri -palkinnolle, koska Euroopan kulttuuripääkaupunkeja koskevalle ainoalle EU:n suoralle rahoitusmahdollisuudelle on myönnetty vuosien ajan vain 1,5 miljoonaa euroa.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	19.9.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 21 -: 3 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Catherine Griset, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Niklas Nienass, Peter Pollák, Diana Riba i Giner, Marcos Ros Sempere, Massimiliano Smeriglio, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	David Cormand, Morten Løkkegaard, Rob Rooker, Domènec Ruiz Devesa
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Angel Dzhambazki, Mónica Silvana González, Ivan Štefanec

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

21	+
PPE	Asim Ademov, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Ivan Štefanec, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Morten Løkkegaard
S&D	Mónica Silvana González, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Massimiliano Smeriglio
The Left	Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	David Cormand, Niklas Nienass, Diana Riba i Giner

3	-
ECR	Rob Rooken
ID	Catherine Griset
NI	Andrea Bocskor

1	0
ECR	Angel Dzhambazki

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

22.9.2023

PERUSSOPIMUS-, TYÖJÄRJESTYS- JA TOIMIELINASIOIDEN VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2024 – kaikki
pääluokat
(2023/0264(BUD))

Valmistelija: Salvatore De Meo

EHDOTUKSET

Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että vuonna 2024 järjestetään Euroopan parlamentin vaalit;
1. pitää myönteisenä, että budjettikohdan ”Kansalaisten sitoutuminen ja demokraattiseen toimintaan osallistuminen unionissa” maksusitoumusmäärärahoihin on ehdotettu 68 prosentin lisäystä ja sen maksumäärärahoihin 147 prosentin lisäystä vuoden 2023 talousarvioon verrattuna, sillä kohdasta rahoitetaan sellaisia ohjelmia ja aloitteita kuin kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelma ja eurooppalainen kansalaisaloite, joilla autetaan lisäämään kansalaisten yleistä osallistumista unionin politiikkaan ja unionin kansalaisuudesta johtuvien oikeuksien käyttöä; pyytää lisäämään varoja, jotta nuoret saataisiin sitoutumaan tiiviimmin unionin demokraattisiin arvoihin ja politiikkoihin;
2. panee merkille, että komission edustustojen rahoitusta lisätään kasvattamalla maksusitoumusmäärärahoja 0,9 prosentilla ja maksumäärärahoja 1,6 prosentilla, mutta pitää lisäystä riittämättömänä etenkin, koska vuosi 2024 on EU-vaalivuosi; ehdottaa 20 prosentin lisäystä maksusitoumus- ja maksumäärärahoihin vuoden 2023 tasoihin verrattuna; pitää tätä lisäystä tarpeellisenä, jotta voidaan kannustaa ennakoivaa vuoropuhelua EU-asioista kansalaisten kanssa koko unionissa ennen Euroopan parlamentin vaaleja ja kehittää viestintätoimia disinformaation torjumiseksi;
3. pitää budjettikohdan ”Kansalaisille suunnattu viestintä” maksusitoumusmäärärahojen 0,9 prosentin lisäystä ja maksumäärärahojen 1,7 prosentin lisäystä vuoden 2023 talousarvioon verrattuna riittämättöminä; ehdottaa maksusitoumusmäärärahoihin 15 prosentin lisäystä vuoden 2023 talousarvioon verrattuna Euroopan parlamentin vaaleja koskevaan tiedotuskampanjaan liittyvien tehostettujen viestintätoimien vuoksi; korostaa, että on asetettava saataville riittävät varat, jotta voidaan mahdollistaa

kansalaisten osallistuminen sekä unionin strategiseen että päivittäiseen päätöksentekoon ja kehittää sitä edelleen, mukaan lukien erityisillä varoilla kaikkien nykyisten osallistumisvälineiden keskitettyä verkkopalvelua sekä EU:n Agora-kansalaisfoorumia varten; muistuttaa, että viestintätoimissa sisältöä olisi oltava saatavilla kaikilla EU:n kielillä ja niissä olisi myös otettava huomioon muissa jäsenvaltioissa asuvien EU:n kansalaisten äidinkielten käyttäminen; korostaa, että viestintätoimiin olisi otettava mukaan paikallisviranomaiset, pienemmät kansalaisjärjestöt ja muut asiaankuuluvat sidosryhmät;

4. korostaa tarvetta lisätä Euroopan unionin perusoikeusviraston resursseja, kun otetaan huomioon sen tehtävien laajentaminen 5. huhtikuuta 2022 annettuun neuvoston asetukseen (EU) 2022/555 perustuvan äskettäin tarkistetun toimeksiannon mukaisesti;
5. katsoo, että kaikkien EU:n toimielinten ja virastojen avoimuuden ja lahjomattomuuden vahvistamiseen olisi osoitettava riittävästi resursseja etenkin lisäämällä yhteisen avoimuusrekisterin talousarviomäärärahoja ja varmistamalla riittävät resurssit toimielinten välisen eettisen elimen asianmukaiseen perustamiseen ja täyteen toimintaan;
6. painottaa voimakkaasti, että on osoitettava lisää investointeja ja resursseja, joilla parannetaan kansalaisten ymmärrystä ja vahvistetaan heidän rooliaan EU:n demokratiassa muun muassa koulutuksen ja paikallisyhteisöjen, koulujen tai yliopistojen osallistamisen kautta erityisesti Euroopan tulevaisuuskonferenssin havaintojen ja tulosten valossa; pyytää varaamaan riittävästi rahoitusta perussopimusten tarkistamista käsittelevälle valmistelukunnalle, joka on jatkotoimi konferenssin päätelmille;
7. vaatii lisäämään unionin kansalaisuutta koskeviin toimiin osoitettuja varoja 20 prosenttia, ja toteaa, että määrärahat ovat pysyneet samalla tasolla huolimatta toistuvista politiikkatoimia ja sääntelytoimia koskevista vaatimuksista sekä ennakoitavissa olevasta tarpeesta lisätä määrärahoja entisestään esimerkiksi uusien jäsenvaltioiden ja perussopimusten uudistusten seurauksena; toteaa, että varoja on lisättävä erityisesti, jos EU:n kansalaisuuden säännösten luomista koskeviin pyyntöihin aiotaan vastata; toteaa, että tämä aloite vaatii laajoja julkisia kuulemisia ja asiantuntijoiden panosta ennen Euroopan parlamentin vaaleja; katsoo, että prosessin olisi oltava dynaaminen ja sen olisi liityttävä kansalaiskasvatuksen eurooppalaiseen ulottuvuuteen ja kansalaisuuteen liittyvien oikeuksien laajentamiseen;
8. kehottaa osoittamaan erityisiä resursseja toimielinten sekä kansallisten ja alueellisten instituutioiden välisten vuorovaikutushankkeiden lisäämiseen ja vahvistamiseen, jotta voidaan tehostaa kansallista osallistumista unionin tasolla;
9. kehottaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään edellä mainitut budjettikohtien määrärahojen lisäykset kantaansa, sillä niiden avulla voidaan saada aikaan konkreettisia tuloksia ja laadukasta viestintää kansalaisille.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	20.9.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 21 -: 3 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Włodzimierz Cimoszewicz, Ana Collado Jiménez, Gwendoline Delbos-Corfield, Salvatore De Meo, Daniel Freund, Charles Goerens, Sandro Gozi, Zdzisław Krasnodębski, Jaak Madison, Victor Negrescu, Max Orville, Paulo Rangel, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	François Alfonsi, Vladimír Bilčík, Mercedes Bresso, Pascal Durand, Alin Mituța
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Sara Skyttedal

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

21	+
PPE	Vladimír Bilčík, Ana Collado Jiménez, Salvatore De Meo, Paulo Rangel, Sara Skyttedal, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Renew	Charles Goerens, Sandro Gozi, Alin Mituța, Max Orville
S&D	Mercedes Bresso, Włodzimierz Cimoszewicz, Pascal Durand, Victor Negrescu, Domènec Ruiz Devesa, Pedro Silva Pereira
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	François Alfonsi, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund

3	-
ECR	Zdzisław Krasnodębski, Jacek Saryusz-Wolski
ID	Jaak Madison

0	0

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

4.10.2023

NAISTEN OIKEUKSIEN JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVON VALIOKUNNAN LAUSUNTO

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi varainhoitovuodeksi 2024 – kaikki
pääluokat
(2023/0000(BUD))

Valmistelija: Robert Biedroń

EHDOTUKSET

Naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

- A. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvo on yksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa vahvistetuista unionin perusarvoista; ottaa huomioon, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 8 artiklassa todetaan, että unioni pyrkii kaikissa toimissaan poistamaan eriarvoisuutta ja edistämään tasa-arvoa, ja vahvistetaan näin sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen periaate, jonka mukaan sukupuolten tasa-arvon näkökulma on sisällytettävä kaikkeen unionin politiikkaan ja kaikkiin ohjelmiin, myös talousarvioprosessin kaikissa vaiheissa;
- B. toteaa, että talousarviot eivät koskaan ole sukupuolineutraaleja ja siksi ne on laadittava siten, että selkeänä tavoitteena on torjua syrjintää ja että pyritään saavuttamaan kaikki ja täyttämään kaikkien erityistarpeet; ottaa huomioon, että parlamentti on toistuvasti vaatinut riittävää rahoitusta Euroopan tasa-arvoinstituutille (EIGE) ja kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman Daphne-lohkolle ja tasa-arvo- ja perusoikeuslohkolle, ja toteaa, että sitä tarvitaan kiireellisesti sukupuolistuneen väkivallan torjumiseksi ja sukupuolten tasa-arvon varmistamiseksi kaikkialla unionissa;
- C. ottaa huomioon, että komissio on kehittänyt vuosien 2021–2027 monivuotisessa rahoituskehelyksessä edelleen sukupuolten tasa-arvoon liittyvien menojen seurantamenetelmää, jossa keskitytään politiikan suunnitteluun ja resurssien kohdentamiseen sekä erityisesti sukupuolivaikutusten jälkiarvioinnin esittämiseen yksityiskohtaisemmalla tasolla ja menoista raportointiin;
- D. ottaa huomioon, että yksityis-, perhe- ja työelämän tasapaino huomioon ottaen unionin talousarviosta olisi myönnettävä lisää rahoitusta investointeihin laadukkaisiin julkisiin hoivapalveluihin, esimerkiksi julkisiin lastentarha- ja päiväkotiverkostoihin, julkisiin lasten vapaa-ajan toiminnan palveluihin, julkiseen terveydenhoitoverkoston sekä

julkisten, saavutettavissa olevien ja laadukkaiden terveydenhoitojärjestelmien puolustamiseen ja julkiseen sosiaaliturvajärjestelmään varmistaen, että ne kuuluvat kaikille;

- E. toteaa, että on tärkeää keskittyä lisäämään naisten mahdollisuuksia kaikilla talouden aloilla, myös digitaalitaloudessa, tieto- ja viestintäteknikkoiden alalla ja luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan (STEM) aloilla;
- F. ottaa huomioon, että oikeusvaltioperiaatteen noudattamatta jättäminen Puolassa on vaikuttanut kielteisesti naisiin, tyttöihin ja hlbt-i-henkilöihin;
- G. ottaa huomioon, että Euroopan tasa-arvoinstituuttiin (EIGE) kohdistuu yhä suurempia ja kestävämpiä paineita työmäärän ja tutkimuspyyntöjen lisääntymisen vuoksi erityisesti tilanteessa, jossa naisten oikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa pyritään heikentämään koko unionissa ja Ukrainasta pakenevien naisten tilanteen vuoksi; ottaa huomioon, että EIGE on toistuvasti vaatinut kahdeksaa sopimussuhteista toimihenkilöä, joiden yleiset kustannukset talousarvioon ovat täsmälleen 327 500 euroa; ottaa huomioon, että jos EIGEn henkilöstöä lisättäisiin, sen ei tarvitsisi riittämättömien henkilöresurssien vuoksi supistaa kriittisiä toimintojaan ja evätä unionin toimielimiltä, elimiltä, toimistoilta ja virastoilta tulevia pyyntöjä, jotka koskevat sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista koskevaa teknistä apua;
- H. panee merkille sukupuolten tasa-arvon, naisten oikeuksien ja hlbt-iq+-yhteisön huolestuttavien heikentämisyrittämysten lisääntymisen, mukaan lukien yhä kiihtyvän transfobian leviäminen; toteaa, että taloudellinen epävarmuus voi osaltaan edistää sukupuolistuneen väkivallan kaikkien muotojen lisääntymistä; toteaa, että julkisia, taloudellisia ja inhimillisiä resursseja on lisättävä, jotta voidaan toteuttaa toimia köyhyysvaarassa olevien väestöryhmien hyväksi ja puuttua tilanteisiin, jotka aiheuttavat erityisiä riskejä naisille, hlbt-iq+-henkilöille, lapsille ja nuorille, ikääntyneille, vammaisille henkilöille ja asunnottomille;
- I. ottaa huomioon, että seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet ovat ihmisoikeuksia, joita suojellaan kansainvälisellä ja unionin oikeudella; ottaa huomioon, että parlamentti kehotti 7. heinäkuuta 2022 antamassaan päätöslauselmassa sisällyttämään oikeuden turvalliseen ja lailliseen aborttiin Euroopan unionin perusoikeuskirjaan; katsoo, että abortin on oltava vapaaehtoinen päätös ja se on tehtävä naisten vapaasti esittämästä pyynnöstä Maailman terveysjärjestön ohjeisiin perustuvien lääketieteellisten normien mukaisesti; katsoo, että maksuttomien, turvallisten ja laillisten aborttipalvelujen saatavuus on taattava;
- 1. korostaa, että sukupuolinäkökulma olisi otettava täysimääräisesti huomioon talousarviomenettelyn kaikissa vaiheissa; kehottaa tekemään sukupuolitietoisen budjetoinnin toteuttamisesta pakollista ja sisällyttämään kaikkiin unionin ohjelmiin sukupuolisdonnaisia tavoitteita sekä määrittämään asiaankuuluvat budjettikohdat, seuraamaan tehokkaasti unionin talousarvion vaikutusta sukupuolten tasa-arvoon ja tarkastelemaan kaikkia ohjelmia ja menoja sukupuolten tasa-arvon näkökulmasta, jotta seuraavalla monivuotisella rahoituskehyskaudella voidaan tehdä tarvittavia mukautuksia; kehottaa jälleen nopeuttamaan sukupuolten tasa-arvon edistymistä muun muassa edistämällä sukupuolten tasa-arvoa tukevia talousarvioita ja

varoja sekä lisäämään investointeja tasa-arvotilastoihin; korostaa tämän olevan ratkaisevan tärkeää unionin kohdatessa kriisejä ja konflikteja sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon heikentämispyrkimyksiä;

2. suosittaa erityisesti lisäämään rahoitusta, jolla mahdollistetaan äitiyden, vanhemmuuden ja varhaislapsuuden suojelu asianmukaisten ohjelmien avulla; kehottaa siksi kiinnittämään erityistä huomiota äitien ja lasten terveyteen unionin vuoden 2024 talousarviossa; suosittelee lisäksi, että imetyksen suojeluun, edistämiseen ja tukemiseen varmistetaan rahoitus ja siten autetaan saavuttamaan Maailman terveysjärjestön tavoite varmistaa, että vuoteen 2025 mennessä kuuden ensimmäisen elinkuukauden aikana pelkästään rintaruokittujen vauvojen osuus on koko maailmassa vähintään 50 prosenttia, mikä edellyttää muun muassa äitiys- ja isyysvapaan keston ja siitä maksettavan korvauksen riittävyyttä;
3. kehottaa komissiota varmistamaan, että määrärahoja on riittävästi sen varmistamiseksi, että unionin ja jäsenvaltioiden virallinen viestintä on sukupuolinäkökulman huomioon ottavaa ja mahdollisuuksien mukaan saatavilla myös pistekirjoituksena;
4. kehottaa komissiota lisäämään määrärahoja kansalaisjärjestöille, jotka edistävät naisten oikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, hlbtqi+-oikeuksia, sekä sosiaalista oikeudenmukaisuutta Euroopassa ja sen ulkopuolella, myös Ukrainan konfliktin kaltaisissa konfliktitilanteissa; korostaa, että on tärkeää tavoittaa pienemmät ruohonjuuritaso järjestöt, jotta voidaan taata paras mahdollinen vaikutus naisten oikeuksiin ja sukupuolten tasa-arvoon, ja suhtautuu siksi myönteisesti tarjouskilpailuihin ja muuhun taloudelliseen tukeen tällaisille välittäjille; painottaa, että seksuaali- ja lisääntymisterveys ja -oikeudet ovat perusihmisoikeuksia, ja korostaa, että on edelleen tärkeää rahoittaa niiden alalla toimivia järjestöjä, kuten järjestöjä, jotka helpottavat turvallista ja laillista aborttia tarjoavien järjestöjen rajatylittävää yhteistyötä; kehottaa osoittamaan EU4Health-ohjelmassa talousarviomäärärahoja sukupuolisidonnaisten sairauksien, kuten endometriosisin ja fibroidien, tutkimukseen, jossa otetaan huomioon intersektionaalinen näkökulma, sekä rajatylittävien palvelujen tarjoamiseen, jotta varmistetaan turvallisen ja laillisen abortin tarjoaminen kaikille kansalaisille;
5. toistaa huolensa oikeusvaltioperiaatteeseen kohdistuvien hyökkäysten sekä sukupuolten tasa-arvon ja naisten oikeuksien ja hlbtqi+-oikeuksien heikentymisen välisestä korrelaatiosta; kehottaa komissiota vahvistamaan oikeusvaltioperiaatetta unionissa ja siten suojelemaan perusoikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa käyttäen oikeusvaltioperiaatetta koskevaa ehdollisuusmekanismia, kun on kyse unionin varojen saannista; kehottaa komissiota tutkimaan unionin varojen saajien keskeisiä tehtäviä ja epäämään rahoituksen toimijoilta, jotka pyrkivät käyttämään unionin varoja ihmisoikeuksien, erityisesti naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon, heikentämiseen; pyytää siksi komissiota jäädyttämään kaikki Puolalle tarkoitetut varat, kunnes Puolan viranomaiset noudattavat Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioita;
6. kehottaa jäsenvaltioita turvaamaan seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeudet ja muistuttaa, että unionin talousarvion on oltava aktiivisempi muun muassa siten, että sen avulla varmistetaan lisääntymisterveyttä koskevien ohjelmien ja palvelujen olemassaolo ja tietoisuus niistä, myös takaamalla ehkäisymenetelmien vapaa saatavuus, ja siten

turvataan terveyttä koskeva perusoikeus ja varmistetaan tarvittava hoito ja lääkkeet vapaaehtoiseen perhesuunnitteluun, joka kattaa erityisesti lisääntymiseen, synnytykseen valmistautumiseen, äitiyteen ja hedelmättömyyshoitoihin liittyvät kysymykset;

7. toteaa jälleen, että unionin talousarviolla on oltava aktiivisempi rooli pyrittäessä saavuttamaan YK:n kestävä kehityksen tavoitteet; kehottaa siksi tukemaan talousarviosta toimenpiteitä ja hankkeita, joilla pyritään poistamaan naisten ja lasten köyhyys, lisäämään ja parantamaan pääsyä työmarkkinoille, poistamaan miesten ja naisten eriarvoisuutta työelämässä ja miesten ja naisten välisiä palkkaeroja, parantamaan terveydenhuollon saatavuutta ja tarjontaa sekä torjumaan naisiin, lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa väkivaltaa;
8. muistuttaa Euroopan tasa-arvoinstituutin (EIGE) tärkeästä roolista pyrittäessä ymmärtämään sukupuolten eriarvoisuuden laajuutta ja syitä unionissa ja puuttumaan siihen, erityisesti tilanteessa, jossa naisten oikeuksia pyritään heikentämään, ja konflikteihin liittyvissä, taloudellisissa ja terveystilanteissa; muistuttaa, että EIGellä on ollut jatkuvia henkilöstövajeeseen liittyviä ongelmia, joita pahensi entisestään teknisen avun pyyntöjen jyrkkä lisääntyminen, kun sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen priorisoitiin kaikissa unionin politiikoissa ja aloitteissa sukupuolten tasa-arvoa koskevan EU:n strategian 2020–2025 puitteissa; kehottaa komissiota osoittamaan EIGELLE vähintään 327 500 euron määrän, jotta EIGE voi palkata kahdeksan sopimussuhteista toimihenkilöä, joita se tarvitsee hoitaakseen toimeksiantonsa, mikä tarkoittaa, että tarvitaan lisärahoitusta ja lisähenkilöstöä sen tutkimusvalmiuksien parantamiseksi, sen tiedonkeruu- ja analysointitoimien laajentamiseksi ja innovatiivisten välineiden ja menetelmien kehittämisen tukemiseksi, jotta voidaan puuttua tehokkaasti sukupuolten epätasa-arvoon unionissa ja varmistaa, että nykyisellä henkilöstöllä on asianmukainen työ- ja yksityiselämän tasapaino; korostaa, että EIGEn sopimussuhteisia toimihenkilöitä koskeva pyyntö perustuu talousarviomäärärahoihin ja että sillä varmistetaan vain vähimmäistaso, jonka turvin se voi hoitaa toimeksiantonsa ja vastata sidosryhmiensä tarpeisiin;
9. muistuttaa, että joka kolmas nainen unionissa on kokenut sukupuolistunutta väkivaltaa, jonka taloudelliset kustannukset ovat arviolta 290 miljardia euroa vuodessa¹; kehottaa osoittamaan jatkuvaa lisärahoitusta kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman tasa-arvo- ja perusoikeuslohkolle ja Daphne-ohjelmalle, jotta voidaan torjua sukupuolistuneen väkivallan kaikkia muotoja unionissa, myös naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ja seksuaalisen hyväksikäytön ja muiden perheväkivallan muotojen ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen tehokkaan täytäntöönpanon yhteydessä; korostaa vaatimusta osoittaa kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman tasa-arvon, perusoikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon lohkoon ja Daphne-lohkoon tarkoitetuista varoista vähintään 40 prosenttia toimiin, joilla ehkäistään ja torjutaan kaikenlaista sukupuolistunutta väkivaltaa kaikilla tasoilla, ja vähintään 15 prosenttia toimiin, joilla edistetään naisten oikeuksien täysimääräistä toteutumista, sukupuolten tasa-arvoa, mukaan lukien työ- ja yksityiselämän yhteensovittaminen, naisten vaikutusmahdollisuuksien parantaminen ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistaminen;

¹ <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/costs-gender-based-violence-european-union>

10. pitää sukupuolistuneen väkivallan vitsausta valitettavana ja toteaa sen olevan laajalle levinnyt sekä unionissa että koko maailmassa; korostaa, että aseellisissa konflikteissa naiset kärsivät suhteettomista seurauksista, kuten konfliktiperusteisesta sukupuolistuneesta väkivallasta, seksuaalisesta väkivallasta ja seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvästä ihmiskaupasta; kehottaa komissiota lisäämään määrärahoja kansalaisjärjestöille, jotka edistävät naisten oikeuksia Euroopassa ja sen ulkopuolella, mukaan lukien sukupuolistuneen väkivallan torjuntaa käsittelevät järjestöt, naisten oikeuksia edistävät järjestöt, hlbtqi+-järjestöt ja konflikteissa sukupuolistuneen väkivallan uhreille palveluja ja tukea tarjoavat järjestöt; kehottaa komissiota lisäämään naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen määrärahoja erityisesti sellaisten kansalaisjärjestöjen rahoittamiseksi, jotka pyrkivät ehkäisemään sukupuolistunutta väkivaltaa konflikteissa ja tarjoamaan tukea eloonjääneille, myös konfliktiperusteista sukupuolistunutta väkivaltaa ehkäiseville toimille ja järjestöille, ja käyttämään lisämäärärahoja kansalaisjärjestöjen koulutukseen, jotta voidaan parantaa niiden valmiuksia ja tarjota lainvalvontaviranomaisille koulutusta tällaisten tapausten käsittelemiseksi;
11. korostaa, että kaikissa tasa-arvostrategioissa olisi puututtava kaikkiin naisiin kohdistuvan väkivallan muotoihin, mukaan lukien naisten seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien loukkaukset ja niiden taantuminen; muistuttaa, että terveydenhuollon ja julkisten palvelujen saatavuutta, myös abortin ja psykologisen tuen saatavuutta, väkivallan uhreiksi joutuneille naisille, olisi pidettävä prioriteettina;
12. korostaa, että on tärkeää käyttää Euroopan rakenne- ja investointirahastoja, kuten Euroopan sosiaalirahasto plussaa (ESR+), sukupuolten tasa-arvon, naisten työllisyyden ja työmarkkinoille pääsyn sekä lastenhoito- ja pitkäaikaishoitopalvelujen edistämiseksi, erityisesti kun otetaan huomioon sukupuolten välinen keskimääräinen 14 prosentin palkkaero unionissa; korostaa, että tarvitaan talousarviovaroja, jotta voidaan tukea naisten yrittäjyyttä ja taloudellista riippumattomuutta ja edistää progressiivista lähestymistapaa, jolla varmistetaan naisten mahdollisuudet saada lainoja ja oman pääoman ehtoista rahoitusta ja hyötyä pääomasijoittajista, enkelisijoittajista ja investoijista unionin ohjelmien ja rahastojen, kuten Euroopan sosiaalirahasto plussan kautta, ja kannustetaan tähän; kehottaa lisäämään ESR+:n määrärahoja EaSI-toimintalohkon varojen lisäämiseksi; korostaa koheesiopolitiikan merkitystä sukupuolten tasa-arvon edistämässä ja pitää myönteisenä, että sukupuolten tasa-arvoon liittyvä varainkäytön seurantajärjestelmä on sisällytetty ESR+:aan, EAKR:ään ja koheesiorahastoon, mikä antaa mahdollisuuden seurata paremmin sukupuolten tasa-arvoon liittyviä investointeja;
13. tähdentää, että unionissa ja jäsenvaltioissa on kiinnitettävä enemmän huomiota strategisiin investointeihin ja kestäväan kasvuun, jotta voidaan parantaa taloudellista yhteenkuuluvuutta ja luoda työpaikkoja erityisesti nuorille naisille ja tytöille heidän kaikessa moninaisuudessaan; korostaa laadukkaisiin julkisiin palveluihin, myös terveydenhoitoinfrastruktuuriin ja sosiaaliseen infrastruktuuriin, tehtävien investointien merkitystä, jotta voidaan selviytyä sosiaali- ja terveystilanteista, parantaa sosiaalista kestävyyskykyä, torjua eriarvoisuutta ja varmistaa sama palkka samanarvoisesta työstä; korostaa, että on tärkeää luoda laadukkaita työpaikkoja näille aloille ja pyrkiä oikeudenmukaiseen siirtymään kohti vähemmän hiili-intensiivistä yhteiskuntaa.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	19.9.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 26 -: 6 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Rosa Estaràs Ferragut, Lina Gálvez Muñoz, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Johan Nissinen, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Christine Schneider, Sylwia Spurek
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Abir Al-Sahlani, Laura Ballarín Cereza, Silvia Modig, Eleni Stavrou, Hilde Vautmans
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Martin Hojsík

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

26	+
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Rosa Estaràs Ferragut, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Lukacijewska, Christine Schneider, Eleni Stavrou
Renew	Abir Al-Sahlani, Martin Hojsik, Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Lina Gálvez Muñoz, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno, Evelyn Regner
The Left	Silvia Modig, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

6	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Annika Bruna, Maria Veronica Rossi
NI	Livia Járóka

0	0

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää

**TALOUSARVIOTA KOSKEVASSA TRILOGISSA 25. HUHTIKUUTA 2023
HYVÄKSYTTY YHTEINEN LAUSUMA**

**Talousarviomenettelyn aikataulu ja sovittelukomitean työskentelyn toimintatavat
vuonna 2023**

- A. Talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma omien varojen käyttöönottamiseksi, tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen liitteessä olevan A osan mukaisesti Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio sopivat seuraavista vuoden 2024 talousarviomenettelyn keskeisistä ajankohdista:
1. Komissio pyrkii esittelemään vuoden 2024 ennakoarvion kesäkuun alkuun mennessä.
 2. Trilogi kutsutaan koolle 18. heinäkuuta (aamupäivällä) neuvoston kannan hyväksymisen jälkeen.
 3. Neuvosto pyrkii vahvistamaan kantansa ja toimittamaan sen Euroopan parlamentille viikon 36 lopulla, jotta asiasta voitaisiin sopia hyvissä ajoin Euroopan parlamentin kanssa.
 4. Euroopan parlamentin budjettivaliokunta pyrkii äänestämään tarkistuksista neuvoston kantaan viikon 40 loppuun (lokakuun ensimmäiseen viikkoon) mennessä.
 5. Trilogi kutsutaan koolle 12. lokakuuta (aamupäivällä) ennen Euroopan parlamentin käsittelyä.
 6. Euroopan parlamentin täysistunto äänestää käsittelyssä viikolla 42 (täysistunto 16.–19. lokakuuta).
 7. Sovittelujakso alkaa 24. lokakuuta. SEUT:n 314 artiklan 4 kohdan c alakohdan määräysten mukaisesti sovittelujakso päättyy 13. marraskuuta 2023.
 8. Sovittelukomitea kokoontuu 26. lokakuuta (aamupäivällä) Euroopan parlamentin isännöimänä ja 10. marraskuuta neuvoston isännöimänä (ja voi kokoontua uudelleen tarpeen mukaan). Sovittelukomitean kokoukset valmistellaan trilogissa (tarvittaessa trilogiessa). Trilogikokous on määrä pitää 26. lokakuuta (aamupäivällä). Lisäksi 21 päivää kestävä sovittelujakson kuluessa, muun muassa 9. marraskuuta, voidaan järjestää muita neuvoston isännöimiä trilogia.

- B. Sovittelukomitean työskentelyn toimintatavat on esitetty edellä mainitun toimielinten välisen sopimuksen liitteessä olevassa E osassa.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	9.10.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 16 -: 4 0: 1
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Rasmus Andresen, David Cormand, Andor Deli, Pascal Durand, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Niclas Herbst, Hervé Juvin, Joachim Kuhs, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Bogdan Rzońca, Nils Torvalds, Nils Ušakovs, Angelika Winzig
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Attila Ara-Kovács, Sunčana Glavak, Hannes Heide, Jarosław Kalinowski, Sabine Verheyen

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

16	+
PPE	Sunčana Glavak, Niclas Herbst, Jarosław Kalinowski, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Sabine Verheyen, Angelika Winzig
Renew	Vlad Gheorghe, Nils Torvalds
S&D	Attila Ara-Kovács, Pascal Durand, Hannes Heide, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Alexandra Geese

4	-
ID	Joachim Kuhs
NI	Andor Deli, Hervé Juvin, Lefteris Nikolaou-Alavanos

1	0
ECR	Bogdan Rzońca

Symbolien selitys:

- + : tyhjää
- : vastaan
- 0 : tyhjää